

Inhoudsopgave

1. JAARVERSLAG OP HOOFDLIJNEN	3
1.1 Inleiding.....	3
1.2 Resultaat op hoofdlijnen.....	5
1.3 Analyse resultaten.....	10
2. PROGRAMMAVERANTWOORDING	13
2.1 Steenwijkerland werkt en leert	13
2.2 Steenwijkerland leeft	19
2.3 Steenwijkerland woont	28
2.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig	35
2.5 Steenwijkerland duurzaam	44
2.6 Steenwijkerland tot uw dienst.....	48
2.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit	55
3. SPECIFIEKE PARAGRAFEN	59
3.1 Lokale heffingen.....	59
3.2 Verbonden partijen	63
3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	76
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	81
3.5 Financiering	86
3.6 Bedrijfsvoering	91
3.7 Uitvoering grondbeleid 2014.....	94

1. Jaarverslag op hoofdlijnen

1.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2014, waarmee wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten van het afgelopen jaar. Vanwege de systematiek “rekening volgt begroting” volgt dit jaarverslag de opbouw van de begroting voor 2014. Dat wil zeggen dat we hier nog één keer werken met de benaming van de bestuursprogramma's gebaseerd op het vorige collegeprogramma (2010 – 2014).

2014 was bestuurlijk gezien het jaar van de wisseling van de wacht. Na de gemeenteraadsverkiezingen gingen wij als nieuwe coalitie vol enthousiasme en “verantwoord anders” van start. O.a. door in het najaar van 2014 de samenleving op te zoeken met de vraag om met ons mee te denken over de opgaven waarvoor Steenwijkerland zich de komende jaren gesteld ziet. En om gezamenlijk te onderzoeken welke rol die samenleving kan vervullen in de aanpak daarvan. Deze “collegetour” is ons goed bevallen, en ook uit de samenleving hebben wij daar positieve reacties op gehoord. Die lijn willen wij de komende jaren dan ook zeker voortzetten.

Net als in de afgelopen jaren was de wereld om ons heen ook in 2014 turbulent. De economische crisis lijkt het dieptepunt achter de rug te hebben, maar we zien dat de effecten ervan na-ijlen. Op de woningmarkt dalen de prijzen niet verder, maar de bouw stagneert nog. Dat geldt eveneens voor uitgifte van gemeentegrond. Verder duurt de leegstand in binnensteden voort en hebben we nog te maken met projecten die stilvallen. Ten slotte zorgt de kleinere investeringsruimte van de woningcorporaties voor aanhoudende stagnatie.

Op de arbeidsmarkt zagen we in 2014 evenmin een duidelijk merkbaar herstel: de werkloosheid stijgt niet verder, maar het aantal WWB-uitkeringen dat we hebben verstrekt is iets hoger en de uitstroom naar betaald werk lager dan in 2013.

Dit alles zorgt ervoor dat overheden op alle niveaus nog veel moeite hebben hun financiële huishouding op orde te houden. Dat geldt ook voor ons, het meerjarig perspectief dat we bij de begroting 2015 geschetst hebben maakt bezuinigingen noodzakelijk.

Daarnaast was er in 2014 veel onrust over de taken die door het rijk werden overgedragen aan de gemeenten op het gebied van de zorg, de participatiewet en de jeugdzorg. Een operatie die een enorme omslag betekent en bovendien lang omgeven bleef door grote onduidelijkheid over de kaders en de budgetten. Al met al zorgde deze overdracht van rijkstaken voor de nodige maatschappelijke beroering. Ook in Steenwijkerland hadden we daar volop mee te maken.

Kijkend naar de doelen die in de begroting voor 2014 waren gesteld kunnen we vaststellen dat daarvan 80% gerealiseerd is; dat is nagenoeg volgens de prognose die we in de najaarsnota hebben afgegeven.

Wij kijken terug op een bewogen jaar met wat ons betreft een aantal aansprekende resultaten:

- ✓ een intensieve en gedegen voorbereiding op de decentralisatie van taken op het gebied van zorg, de participatiewet en de jeugdzorg, met als resultaat dat we op tijd “klaar” waren om de nieuwe taken in 2015 uit te voeren
- ✓ het feit dat we erin geslaagd zijn ruim € 1,5 mln. extra rijksgeld, voor de periode 1 maart 2015 - 31 december 2016, te krijgen voor een overbruggingsperiode voor hulp in het huishouden;
- ✓ afronding van het LEADER-programma en de Rietimpuls, waarmee vele projecten zijn gerealiseerd ter versterking van het landelijk gebied;
- ✓ afronding van de gebiedsgerichte aanpak van verkeersknelpunten (Zuidveenseweg, Ruxveenseweg – Hooijdijk, Schansweg, Hylkemaweg) en vaststelling van het fietsplan.
- ✓ Het succes van het project omgekeerd inzamelen, met een gemiddelde teruggave van afvalstoffenheffing van € 36 per huishouding.
- ✓ afronding van de eerste fase van de omgevingsvisie, waarin we met betrokkenheid uit de samenleving een Toekomstagenda hebben opgesteld voor onze belangrijkste opgaven de komende jaren;
- ✓ afronding van de revitalisering / herstructurering van bedrijventerreinen, waarbij niet alleen in financieel opzicht veel geïnvesteerd is maar ook veel werk is gemaakt van het intensiveren van contacten met ondernemers en hun netwerken;
- ✓ de renovatie van het dorps huis in Scheerwolde (Wielewaal), Blokzijl (De Ploats), Vollenhove (de Burght), Dwarsgracht (Ons Dorps huis) en Oldemarkt (Dalzicht)
- ✓ de prijs die wij hebben gekregen voor ons aanbestedingsbeleid: samen met Tilburg mogen wij ons als gemeente de meest MKB-vriendelijke aanbestedende van infrastructurele werken noemen;
- ✓ de digitalisering van het postproces als basis voor digitale dienstverlening, een met de medewerkers opgestelde Toekomstagenda voor de organisatie en ten slotte het feit dat de succesvolle mobiliteit ertoe heeft geleid dat een aanzienlijk deel van het overbruggingskrediet van € 2 mln terug kon worden gegeven.

Uiteraard kende 2014 ook tegenvallers. We zagen opnieuw ontwikkelingen vertragen of stilvallen als gevolg van de aanhoudende effecten van de economische crisis: naast het Steenwijkerdiep en de “gele gebieden” is ook een aantal herstructureringsprojecten stopgezet (Canneveldstraat in Vollenhove, Molenbuurt in St. Jansklooster en Nieuwe Buurt in Blokzijl).

We stipten al even aan dat we onze doelstelling voor de uitstroom van WWB-cliënten naar regulier werk niet hebben kunnen realiseren.

Een solide financieel beleid is één van onze prioriteiten. Ook daar is in 2014 hard aan gewerkt. In november heeft u een sluitende begroting vast kunnen stellen voor 2015. Voor de jaren 2017 / 2018 is het perspectief echter anders en kunnen we dat structurele en reële evenwicht niet hard maken. Daarom zijn bezuinigingen noodzakelijk en bij de Perspectiefnota zullen wij u daarvoor richtinggevende voorstellen doen.

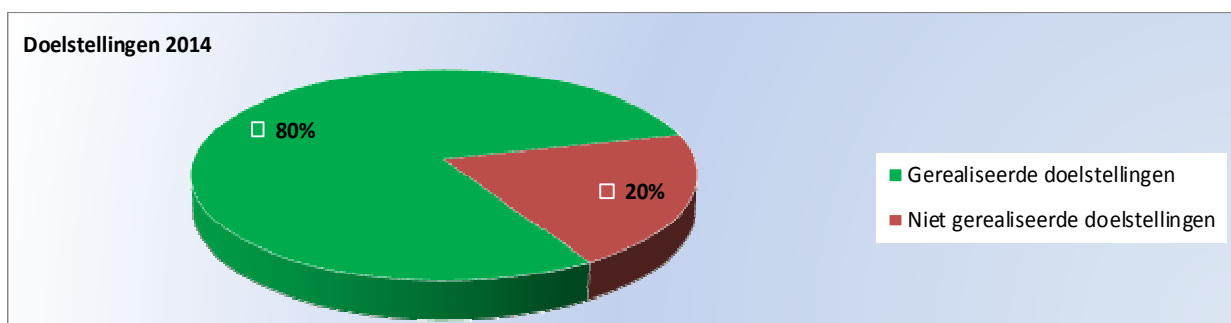
De jaarrekening 2014 laat een positief saldo zien van ruim € 1,7 mln. Bij de najaarsnota gingen we uit van een licht negatief resultaat. In hoofdstuk 1.4 van dit jaarverslag kunt u lezen hoe dit saldo is opgebouwd.

Al met al kijken wij met voldoening terug op 2014. Na een enthousiaste start volgden een degelijke inwerkperiode en een succesvolle “collegetour”. Inmiddels zijn we goed op stoom en volop aan de slag met het uitvoeren van onze ambities. De basis is gelegd en in de Perspectiefnota kunt u onze nader uitgewerkte koers voor de komende jaren verwachten.

1.2 Resultaat op hoofdlijnen

Dit hoofdstuk toont het totaaloverzicht van de behaalde en niet behaalde doelstellingen. In hoofdstuk 2 zijn deze resultaten per bestuursprogramma gegroepeerd en voorzien van een toelichting.

Totaal gerealiseerde doelstellingen

Het totaal gerealiseerde doelstellingen in 2014 bedraagt afgerond 80%. Ten opzichte van de prognose in de najaarsnota is dat een verschil van 1%. In de najaarsnota is gerapporteerd dat 79% van de doelstellingen zou worden gehaald.

Totaaloverzicht realisatie doelstellingen 2014

Aangegeven is of een doelstelling is gerealiseerd of niet is gerealiseerd. In het programma is deze voorzien van een toelichting.

Doelstelling 2014	Resultaat
Programma: Steenwijkerland werkt en leert	
Maatschappelijk effect 1: werkgelegenheidsgroei	
Doorontwikkelen ondernemersklimaat met het oog op een waardering van een 6,5 of hoger voor het ondernemersklimaat in 2014 (score 2010: 6,0)	Gerealiseerd
Vergroten kwaliteit bedrijventerreinen met het oog op waardering van drie sterren voor te herstructureren bedrijventerreinen in 2014	Gerealiseerd
2 hectare ruimtewinst op bedrijventerreinen	
Meer arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie:	Niet gerealiseerd
Het realiseren van extra arbeidsplaatsen gerelateerd aan de vrijetijdseconomie is gewenst	
Versterken van ondernemersklimaat voor landbouw, rietveld, visserij en natuurbeheer in samenhang met kwaliteit buitengebied	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 2: alle Steenwijkerlanders zijn actief	
Afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt:	Gerealiseerd
Een op de landelijke ontwikkelingen afgestemde effectieve en efficiënte uitvoeringsorganisatie voor burgers die zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevinden (WWB, WIJ, WAJONG en WSW) en die opereert vanuit de één loket gedachte	
Alle WWB klanten die inactief zijn worden geactiveerd tot participatie	Niet gerealiseerd
100 WWB cliënten stromen uit naar betaalde arbeid	
150 langdurig werkzoekenden stijgen één trede op de participatieladder (inclusief uitstroom naar werk)	
Effectieve en efficiënte dienstverlening gericht op participatiebevordering:	Niet gerealiseerd
Alle cliënten van het inactieve bestand van de IGSD zijn geactiveerd tot participatie, primair naar betaald werk en als dat niet of nog niet lukt naar maatschappelijke participatie. Bij dit laatste dient voorrang gegeven te worden aan instroom in de bestaande en nieuwe projecten bij de IGSD in plaats van externe	
Alle harde kern jongeren worden begeleid	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 3: kinderen ontwikkelen hun talenten	
Kinderen met een taalachterstand volgen een taalachterstandsprogramma	Gerealiseerd
Handhaving van het aantal VVE plaatsen	
Tot stand komen van nieuwe brede scholen in het basisonderwijs	Niet gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland leeft	
Maatschappelijk effect 4: voorkomen van schulden en het bieden van een financieel vangnet	

Doelstelling 2014	Resultaat
Beter gebruik minimaregelingen: • Nulmeting van het aantal vrijwilligers binnen het netwerk formulierenbrigade	Niet gerealiseerd
Voorkomen van een toename van schuldsituaties t.o.v. 2013: • Meer mensen maken gebruik van budgetbeheer (score 2009: 264 personen) Er zijn vrijwilligers beschikbaar voor hulp bij budgetbeheer	Gerealiseerd
Onze inwoners zijn bekend met schuldhulpverlening: • Minstens 61% van de inwoners kent de schuldhulpverlening (score 2011 en 2013: 59% en 63%, bron: Omnibussenquete 2011 en 2013)	Gerealiseerd
Wachttijden schuldhulpverlening terugdringen: • 100% van de klanten schuldhulpverlening wordt binnen de wettelijke gestelde termijn geholpen • Handhaven hoge tevredenheid bijzondere bijstand (cijfer 7,4 in 2011)	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 5: iedereen kan zich redden in de samenleving	
Voorzieningen als aanvulling op eigen kracht: • Klanten geven een 7,8 voor de individuele WMO voorzieningen (score 2011: 7,7, benchmark WMO) • Klanten geven voor een 8,1 voor de hulp bij het huishouden (score 2011, 8,0, benchmark WMO)	Niet gerealiseerd
Zo lang mogelijk thuis wonen:	Gerealiseerd
Ondersteuning mantelzorg • Het aantal deelnemers aan het netwerk mantelzorgondersteuning Steenwijkerland is gestegen ten opzichte van 2013 (2013 ; 6 partijen) • Daling van het percentage mensen dat NIET weet waar ze terecht kunnen voor hulp en ondersteuning bij mantelzorg (score 2008: 45% van de volwassenen, bron: GGD monitor)	Gerealiseerd
Voorkomen eenzaamheid • Minder dan 7% van de volwassenen is ernstig eenzaam • Minder dan 4% van de senioren is ernstig eenzaam	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 6: versterken cement in de samenleving	
Versterken ontmoetingsmogelijkheden	Gerealiseerd
Stimuleren verenigingsleven: • Verenigingen voeren vernieuwde concepten door	Gerealiseerd
Stimuleren cultuureducatie: • Alle scholen hebben een gezamenlijke aanpak voor cultuureducatie ingevoerd	Gerealiseerd
Stimuleren vrijwilligerswerk: • Stijging van het aantal succesvolle matches tussen vraag en aanbod vrijwilligerswerk t.o.v. 2013 • 89% van de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties voelen zich voldoende ondersteund door de gemeente • Alle middelbare scholieren volgen vanaf 2014 burgerschapsstage	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 7: gezonde voeding en voldoende beweging	
Aanpassen sportaccommodaties: • In 2014 zijn 2 (gemeentelijke) buitensportaccommodaties aangepast op NOC-NSF normen	Gerealiseerd
Verbeteren gezonde leefstijl: • Het instrument combinatiefunctionaris wordt voortgezet door inzet vanuit 1 centrale regie • Op minimaal 10 basisscholen is het project 'Ik Lekker Fit' geborgd • Op 5 van de 17 basisscholen wordt er de komende 4 leerjaren aandacht besteed aan gezonde leefstijlschema's, voeding, beweging en gezonde keuzes • Het deelnemersaantal aan Irun2Bfit blijft tenminste tussen 540 – 570 leerlingen (deelnemersaantal is afhankelijk van het aantal brugklassers in dit schooljaar) • Het deelnemersaantal aan Scholierensport en cultuur bedraagt 500 deelnemers • Het percentage inwoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen voor kinderen is 49% in 2014	Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd Niet gerealiseerd Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 8: jongeren participeren in de samenleving	
• Handhaving percentage (85%) ouders en jongeren dat weet waar ze terecht kan met opvoed- of opgroevragen • Onze inwoners geven minimaal een rapportcijfer 7 voor de kwaliteit van de informatie, advies en hulp die ze kregen bij opvoed- en opgroevragen • In het kader van "het CJG is voorbereid op de transitie (decentralisatie) jeugdzorg 2015" zijn noodzakelijke kaders vastgesteld, afspraken met betrokken partijengemaakt en pilots uitgevoerd.	Gerealiseerd
Alcoholpreventie: • Alle leerlingen van groep 8 van het basisonderwijs hebben een training alcoholpreventie gevolgd.	Niet gerealiseerd
• Met alle keten is een convenant gesloten.	Niet gerealiseerd
• Supermarkten en horecagelegenheden verstrekken geen alcohol aan jongeren jonger dan 16 jaar	Gerealiseerd
• De opgerichte jongerenraad wordt verder ontwikkeld	Niet gerealiseerd

Doelstelling 2014	Resultaat
Er is een jongerensite www.JongindeKop.nl	Gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland woont	
Maatschappelijk effect 9: nieuwe woonplannen sluiten aan bij de (toekomstige) behoefte	
De kwaliteit op het gebied van wonen in Steenwijkerland verder vergroten:	Niet gerealiseerd
Rapportcijfer voor de gemeente om te wonen minimaal een 7,3	
Bouwen voor iedereen en specifiek de doelgroepen:	Gerealiseerd
- huishouden met een laag inkomen - vitale senioren - starters en jonge gezinnen - zorgvragende senioren	
- Vergemakkelijking mogelijkheden voor particulier opdrachtgeverschap - Inzicht in locaties waar CPO kan worden uitgevoerd	Gerealiseerd
Minimaal 30% van de woningbouw betreft sociale woningbouw (inclusief verzorgd wonen)	Gerealiseerd
Prestatieafspraken met corporaties waardoor acties en uitgangspunten uit de visie op wonen en leefbaarheid worden vertaald in concrete afspraken. Inwoners hebben een keuze uit en toegang tot verschillende vormen van sociale woningbouw	Gerealiseerd
Positioneren Steenwijkerland als woongemeente. Het aantal inwoners blijft stabiel >= 43.200	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 10: inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van hun woning	
Verduurzamen van de sociale woningvoorraad (40% van de sociale huurwoningen heeft minimaal energielabel C)	Gerealiseerd
Woningbouwverenigingen zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van het nemen van preventieve maatregelen om zo lang mogelijk thuis te wonen	Gerealiseerd
Door het voortzetten van de herstructurering Steenwijk-west, Canneveldstraat, Molenbuurt en Nieuwe Buurt is de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving verbeterd	Gerealiseerd
Er is een verkennend onderzoek knelpunten Oostermeenthe uitgevoerd	Niet gerealiseerd
Versterken streekeigenheid	
Daar waar mogelijk opnemen streekeigen kenmerken in bestemmingsplannen	Gerealiseerd
- Vaststellen gebiedscatalogus - Vaststellen Welstandsnota	Niet gerealiseerd Niet gerealiseerd
Inwoners geven de kwaliteit van de cultuurhistorie in de gemeente minimaal een 7,5	Niet gerealiseerd
- Uitvoering van de nota erfgoedbeleid - Cultuurhistorie opgenomen in alle bestemmingsplannen	Gerealiseerd Gerealiseerd
Monitoren van bouwkundige staat van monumenten door jaarlijks bij 60 monumenten een nulmeting uit te voeren	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 11: het voorzieningenniveau wordt versterkt	
- De structuur voor detailhandel, woningbouw en openbare ruimte is verbeterd. - De entrees zijn versterkt. - Grote structuurversterkende projecten zijn voortgezet. - Een aantrekkelijke binnenstad (Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt).	Niet gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd Gerealiseerd
Visiedocument waarin ambities staan vermeld voor gewenste sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit	Gerealiseerd
Actuele bestemmingsplannen voor alle kernen op 1 januari 2015	Gerealiseerd
Duidelijkheid over ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied voor wonen en werken	Gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland schoon, heel en veilig	
Maatschappelijk effect 12: inwoners voelen zich veilig	
Het aantal misdrijven ligt blijvend onder het gemiddelde van de politieregio IJsselland	Gerealiseerd
Stijging % van de inwoners dat uitgaan in de gemeente veilig vindt t.o.v. de nulmeting in 2011	Gerealiseerd
Structurele (woon)overlast in beeld gebracht	Gerealiseerd
Hulpdiensten zijn beschikbaar en voldoen aan de landelijk gestelde normen	Niet Gerealiseerd
Alle inwoners ontvangen informatie over brandveilig leven door informatiebijeenkomsten en schoolprogramma	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 13: inwoners waarderen de verkeersveiligheid	
Minder dan 17 ernstige verkeersslachtoffers in de periode 2010-2014	Gerealiseerd
Maximaal 40% van de inwoners ervaart overlast door te hard rijden in de wijk (2009: 41%, 2013 45%)	Niet gerealiseerd
Creëren van veilige (brom)fietsroutes: de fietsvriendelijkheid van de gemeente op minimaal 65% (2009: 60%, 2013 75%)	Gerealiseerd
Jaarlijkse inzet van € 2,- per inwoner aan verkeerseducatie	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 14: inwoners waarderen de openbare ruimte	

Doelstelling 2014	Resultaat
Inwoners meer betrekken bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte: minimaal 50% is tevreden over de betrokkenheid	Gerealiseerd
Bij aanleg en onderhoud openbare ruimte 'groen' prioriteit geven	Gerealiseerd
Minder zwerfafval: daling aantal meldingen zwerfafval bij de servicelijn	Gerealiseerd
Openbare ruimte goed onderhouden: in 2014 minimaal 85% van de meldingen binnen de afgesproken termijn afdoen (2009: 75%)	Gerealiseerd
Minimaal 5 projecten in de openbare ruimte integraal oppakken en uitvoeren	Gerealiseerd
Duurzaam beheer openbare ruimte	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 15: inwoners zijn tevreden over het openbaar vervoer	
Bekendheid Regiotaxi in 2014 > 35% (2009: 31%, 2013 49%)	Gerealiseerd
Ouderen en inwoners met een beperking voorzien in hun specifieke vervoersbehoefte	Gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland duurzaam	
Maatschappelijk effect 16: Burgers en bedrijven passen duurzame maatregelen toe	
Duurzaamheid gemeentelijk beleid: - In al ons beleid en aanbestedingen is duurzaamheid een aandachtspunt - Het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen wordt verankerd in de reguliere onderhoudsplannen - Nieuw aan te schaffen auto's rijden zuinig	Gerealiseerd
Burgers en bedrijven informeren over duurzaamheid: - Alle huishoudens en bedrijven worden bereikt met communicatie over duurzaamheid 400 huishoudens worden benaderd in de Överijsselse aanpak 2.0" 20 a 25 bedrijven laten een energieonderzoek uitvoeren binnen de aanpak van het energieloket bedrijven - Jaarlijks krijgen 10 toeristische bedrijven het label Sustainable Tourism	Gerealiseerd
Stimuleren duurzaam wonen: 40% van de huurwoningen heeft minimaal energielabel C (en in 2015 50%)	Gerealiseerd
Energiezuinige nieuwbouw: Woningen in nieuwbouwplannen worden zo energiezuinig mogelijk gebouwd, energieneutraal of energieleverend	Gerealiseerd
Bouwen van minimaal 50% van de woningen op inbreidingslocaties	Gerealiseerd
Stimuleren groen varen en rijden: Uitgifte van 10 beschikkingen voor elektrisch aangedreven	Niet gerealiseerd
Behoud waardevol landschap	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 17: duurzame energie en afvalverwerking	
Een energieregio die in haar eigen energiebehoefte kan voorzien: Vanaf 2020 wordt alle energie voor inwoners regionaal opgewekt	Gerealiseerd
Beter gebruik biomassa - Het aandeel (publieke) biomassa geschikt voor hergebruik of voor energieopwekking is inzichtelijk 100% van het gemeentelijk groenafval wordt hergebruikt	Gerealiseerd
Afname van de hoeveelheid restafval met 25% in 2014 of eerder (= 58 kg per inwoner) door: - Respons gft-inzameling te verhogen naar 85 kg gft per inwoner - Respons papierinzameling te verhogen naar 90 kg huishoudelijk papier per inwoner - Respons glaszameling te verhogen naar 23 kg glas per inwoner - Respons grofvuil te verhogen naar een hergebruikpercentage van 75% - Respons kunststofafval te verhogen naar 16 kg per persoon - Het kennisniveau bij inwoners over afvalscheiding te verhogen	Gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland tot uw dienst	
Maatschappelijk effect 18: verbeteren 'tot uw dienst' algemeen	
Burgers hebben invloed op wat de gemeente doet: Rapportcijfer minimaal op landelijk niveau	Gerealiseerd
Beter in beeld brengen van het vraagperspectief. Een klant -vraag-analyse wordt periodiek uitgevoerd	Gerealiseerd
Met betere dienstverlening en minder regels meer bereiken: meer dan 70% vindt dat men weinig tijd kwijt is aan gegevensverstrekking aan de gemeente (2009: 69%, 2013 79%)	Gerealiseerd
Het (digitale) burgerpanel minimaal 2 maal per jaar inzetten	Gerealiseerd
Rol van plaatselijk belangenorganisaties versterken. 100% van de kernen en wijken hebben een wijk -of dorpsplan	Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 19: inwoners als volwaardig partner	
De invloed van inwoners op al datgene wat de gemeente doet zal worden versterkt.	Gerealiseerd
Er is een instrumentarium ontwikkeld voor de informatievoorziening aan inwoners middels de opzet van een	Gerealiseerd

Doelstelling 2014		Resultaat
communicatieprotocol		
• In geval van belangentegenstellingen wordt in 20% van de primaire processen in het kader van de besluitvorming mediation ingezet		Gerealiseerd
• Rol van de plaatselijke belangenorganisaties is versterkt door hen actief en vroegtijdig te betrekken bij de ontwikkelingen. Er is ingezet op het stimuleren van de eigen kracht van de PBW's en het vergroten van de schakelfunctie van de PBW's tussen gemeente en de inwoners		Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 20: organiseren eigen kracht inwoners		
• De dienstverlening wordt verbeterd door aan de balie alleen op afspraak te gaan werken. Tevens wordt gewerkt met een afhaalbalie		Gerealiseerd
• Het verbeteren van de digitale dienstverlening door het fysieke postproces digitaal in te richten		Gerealiseerd
Verbetering afhandeling vragen en verzoeken. Doelen in 2014		Niet gerealiseerd
• Minimaal 58 % van alle vragen kan direct afgedaan worden		
• Minimaal 95% van de vragen in het kanaal balie		
• Minimaal 55% van de vragen in het kanaal telefonie		
• Minimaal 40% van de vragen in het kanaal internet / digitaal / e mail		
• Minimaal 5% van de vragen in het kanaal fysieke post		
• Minimaal 90% van de afspraken heeft een wachttijd van maximaal 5 minuten		
• Het nieuwe kanaal sociale media wordt ontwikkeld tot een communicatiekanaal		Gerealiseerd
• Samenwerking op het gebied van WABO taken in het netwerk RUD IJsselland om te voldoen aan de kwaliteitscriteria		Gerealiseerd
Programma: Steenwijkerland biedt kwaliteit		
Maatschappelijk effect 21: we doen het financieel correct		
• Sluitende meerjarenbegroting 2015 - 2018		Gerealiseerd
• Lastendruk in Steenwijkerland bij de goedkoopste helft van allen gemeenten (bij de eerste 225, 2013 plaats 214)		Gerealiseerd
• Meerjarenbegroting 2015 – 2018 waarin exploitatielasten 2015 < 2014		Niet Gerealiseerd
• Verklaring van getrouwheid bij de jaarstukken van de accountant		Gerealiseerd
Maatschappelijk effect 22: wij doen het in één keer goed		
Betrouwbare organisatie:		Gerealiseerd
• Uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering		
Efficiënte organisatie:		Gerealiseerd
• uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering		
Organisatie van en voor de Steenwijkerlandse samenleving		Gerealiseerd
• uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering		

1.3 Analyse resultaten

De perspectiefnota 2013-2017 was het startpunt voor de begroting 2014 -2017. In november heeft de raad een materieel sluitende meerjarenbegroting 2014-2017 vastgesteld.

De jaarrekening 2014 laat een positief saldo zien van ruim € 1.7 miljoen. De "tussenstand" bij de najaarsnota 2014 bedroeg nog € 0,04 miljoen negatief.

Onderstaand worden de belangrijkste verschillen, die na de vaststelling van de najaarsnota 2014 zijn opgetreden, weergegeven. In de jaarrekening 2014 is in elk programma een nog nadere specificatie en analyse opgenomen. Voor een toelichting op deze verschillen verwijzen wij u naar de rekening 2014.

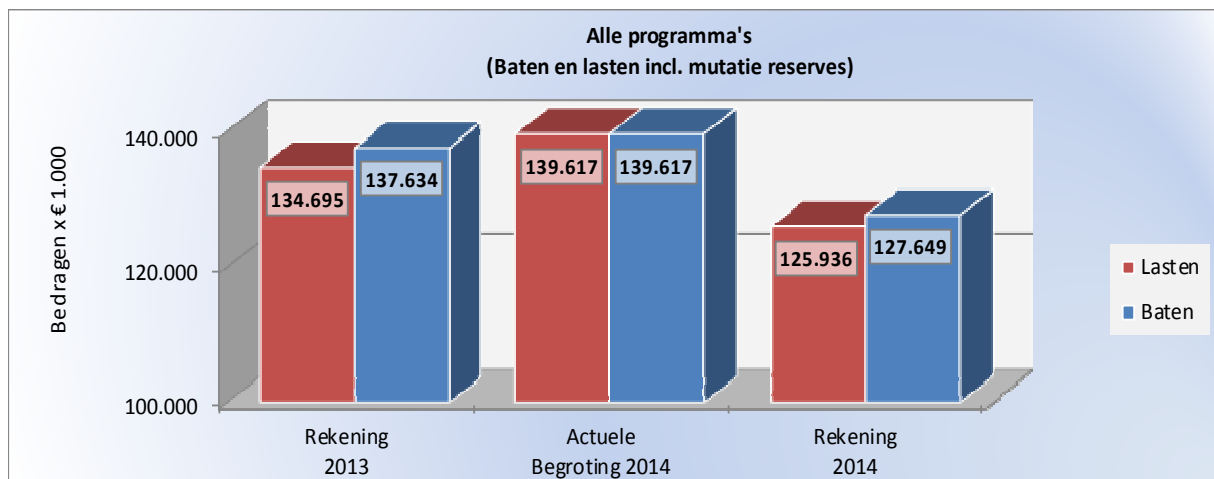
Het saldo op hoofdlijnen is veroorzaakt door:

Analyse afwijkingen t.o.v. actuele begroting (> € 50.000)		Vershil
1	Saldo najaarsnota 2014	- 39 N
2	Economische promotie en plattelandseconomie	77 V
3	Revitalisering bedrijventerreinen	473 V
4	Leerlingenvervoer	69 V
5	Achterstandsbestrijding	75 V
6	Gymnastiekonderwijs	- 93 N
7	Toerisme	91 V
8	Sport algemeen	60 V
9	Binnensport	84 V
10	Multifunctionele accommodaties	64 V
11	Afrekening IGSD	- 663 N
12	Huishoudelijke verzorging (WMO)	530 V
13	Individuele voorzieningen (WMO)	391 V
14	Monumenten	58 V
15	Bestemmingsplannen	- 101 N
16	Stads- en dorpsvernieuwing	- 72 N
17	Bouw- en sloopvergunningen	- 137 N
18	Exploitatie- overeenkomsten	60 V
19	Grondzaken	440 V
20	Veiligheidsregio en rampenbestrijding	211 V
21	Wegen, straten en pleinen	88 V
22	Openbare verlichting	67 V
23	Oeververbindingen	- 63 N
24	Parkeren	- 83 N
25	Maatschappelijk vastgoed	- 106 N
26	Milieubeheer	107 V
27	Burgemeester en wethouders	72 V
28	Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	53 V
29	Algemene uitkering	173 V
30	Saldo jaarrekening en voorziening dubieuze debiteuren	- 271 N
31	Forensenbelasting	- 155 N
32	Bedrijfsvoering 2014	143 V
33	Diversen > € 50.000	110 V
Totaal afwijkingen		1.713 V

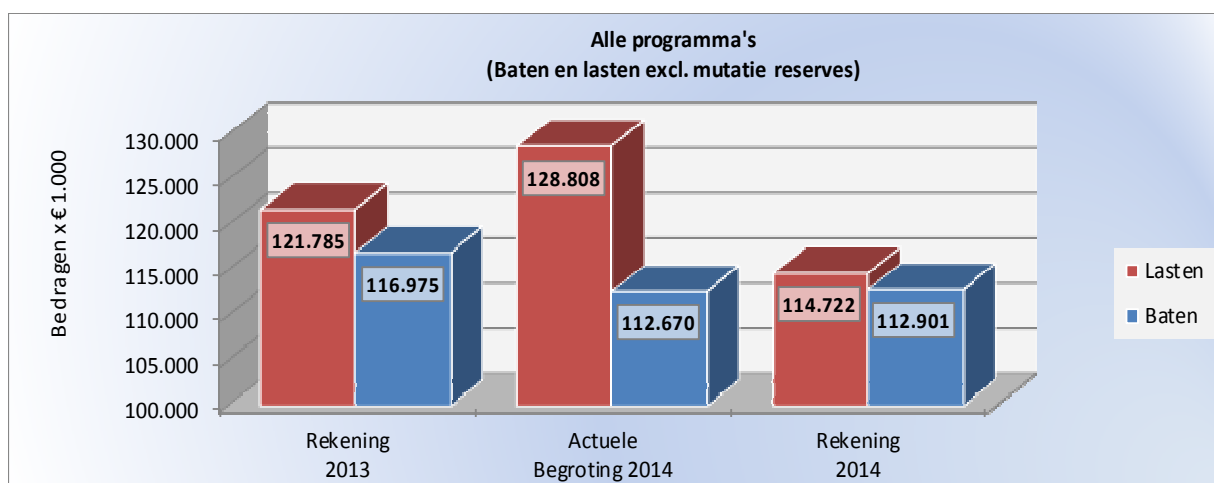
Saldo van de rekening:

De begroting en rekening van de gemeente Steenwijkerland bestaan uit 7 programma's. De mutaties van en naar de reserves maken integraal onderdeel uit van de rekening 2014. Ook de investeringen die uitgevoerd zijn ten laste van reserves maken hier onderdeel van uit. Dit geeft het resultaat weer over het jaar.

Het saldo van de baten en lasten (inclusief mutaties aan en van reserves) bedraagt afgerond € 1,7 miljoen positief

In bovenvermelde tabel zijn de mutaties aan en van reserves meegenomen. Als we deze uitzonderen krijgen wij een beeld van het effect op onze reservepositie. Onze reserves nemen af omdat we tal van investeringen uit reserves afdekken. De baten en lasten exclusief de mutaties in de reserves bedraagt € 1,8 miljoen negatief.

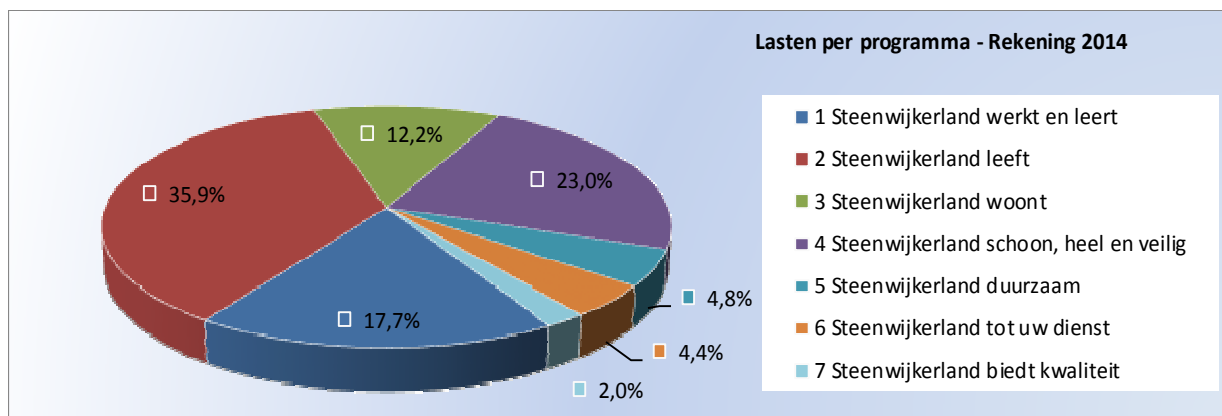

We hadden de investeringen niet kunnen realiseren zonder een beroep te doen op onze reserves. Dit komt overeen met de verlaging van de omvang van onze reservepositie ultimo 2014.

Aandeel van de uitgaven per programma:

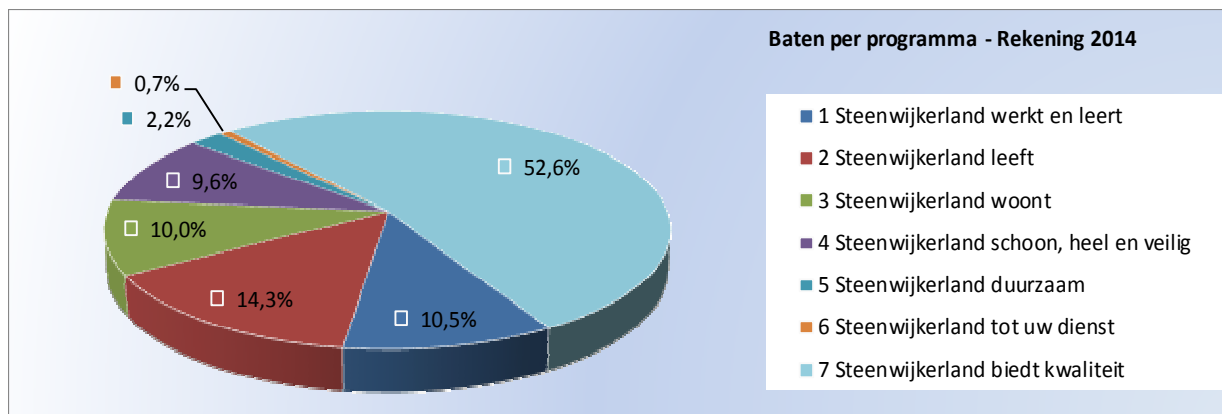
De begroting is opgebouwd uit 7 programma's overeenkomstig het collegeprogramma 2010-2014 (met kracht naar kwaliteit).

Om u een beeld te geven op welk gebied / programma de bestedingen in 2014 zijn gerealiseerd, een verdeling van de lasten per programma is in onderstaande grafiek weergegeven.

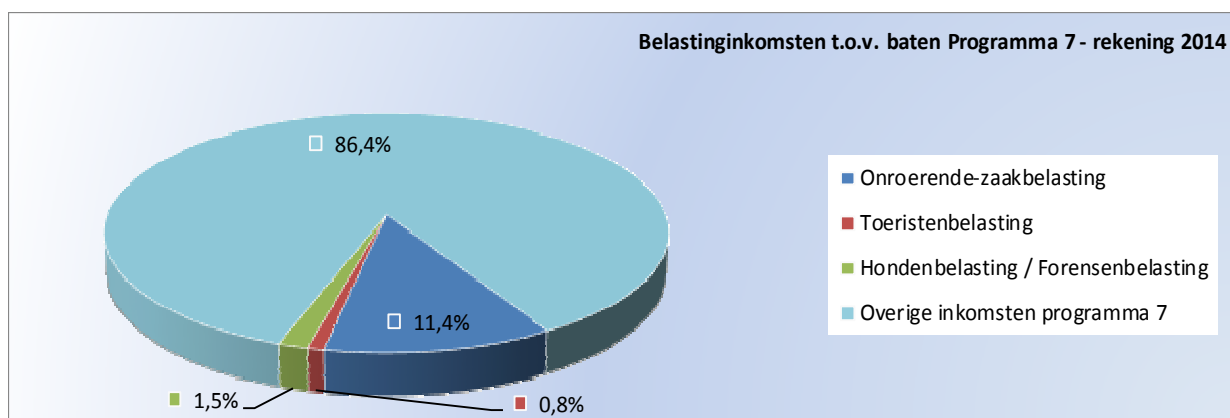

Aandeel van de inkomsten per programma:

Zoals u kunt zien wordt het overgrote deel van de inkomsten van de gemeente Steenwijkerland gerealiseerd in het programma Steenwijkerland biedt kwaliteit. In dit programma zijn de lokale belastingen (OZB, toeristenbelasting, forensenbelasting en hondenbelasting) en de algemene uitkering van het rijk verantwoord.

De lokale heffingen maken deel uit van programma "biedt kwaliteit". Het aandeel van deze heffingen in de inkomsten van het programma kunnen onderstaand als volgt worden weergegeven:

De overige inkomsten zijn zeer groot en omvatten de inkomsten uit het gemeentefonds. Duidelijk wordt hiermee dat de afhankelijkheid van de algemene uitkering vele malen groter is dan van de lokale heffingen.

2. Programmaverantwoording

2.1 Steenwijkerland werkt en leert

Waar gaan we voor?

Wij willen een aantrekkelijke werkgemeente blijven. Daarvoor investeren wij in (streekeigen) werkgelegenheid: banen in kansrijke

sectoren voor ons gebied. Dat doen we door condities te verbeteren voor onze bedrijven. We gaan voor een beter ondernemersklimaat en voor betere bedrijventerreinen.

Daarnaast investeren wij in participatiekansen voor iedereen.

Iedereen draagt zijn steentje bij aan de samenleving: iedereen heeft werk, volgt een opleiding of is actief als vrijwilliger.

Kinderen ontwikkelen hun talenten.

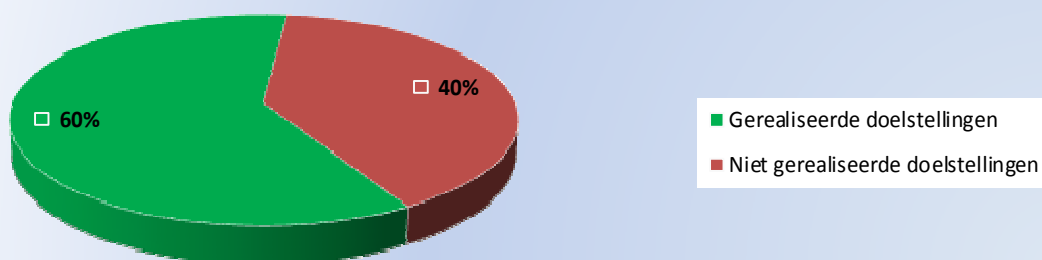
Het programma is er ook op gericht om de werkgelegenheid en de verzorgingsstructuur in de gemeente te stimuleren.

Steenwijkerland zal zich daartoe verder dienen te ontwikkelen als werk-, woon- en voorzieningengemeente.

We investeren in het landelijk- en stedelijk gebied en nemen initiatieven. Dit om de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in de

gemeente op peil te houden dan wel verder te versterken. We spelen hierbij in op de kansen die het stedelijk gebied en het landschap ons biedt: een gevarieerd gebied, met het Nationaal park Weerribben- Wieden.

Doelstellingen 2014

Trends en ontwikkelingen

- ▼ Economische stagnatie, waarvan de effecten ook in Steenwijkerland zichtbaar blijven (o.a. toename van het aantal WWB uitkeringen)
- ▼ Stagnatie gronduitgifte voor woningbouw en bedrijventerreinen
- ▼ Stagnatie projecten
- ▼ Positie binnensteden onder druk, toename leegstand
- ▲ Draagvlak voor revitalisering van verouderde bedrijventerreinen
- ▲ Draagvlak voor integrale visie binnenstad Steenwijk
- ▲ Uitstekende samenwerking met Businessclub Steenwijkerland/Parkmanagement
- ▲ Samenwerkingsverbanden bieden kansen, o.a. Regio Zwolle

Maatschappelijk effect 1: werkgelegenheidsgroei

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Doorontwikkelen ondernemersklimaat met het oog op een waardering van een 6,5 of hoger voor het ondernemersklimaat in 2014 (score 2010: 6,0)	De samenwerking met de Businessclub/Parkmanagement is geïntensiveerd. De herstructurering/revitalisering van de bedrijventerreinen is afgerond.	

	Met Kennisnetwerk Steenwijkerland is invulling gegeven aan het ondernemersloket. Op ambtelijk- en bestuurlijk niveau zijn veel bedrijfsbezoeken afgelegd. Deze betrokkenheid bij ondernemend Steenwijkerland wordt gewaardeerd. De samenwerking met de Regio Zwolle is geïntensiveerd. Steenwijkerland is meer betrokken en wordt meer gehoord in de Regio. Ook laat de Regio zich, door bijeenkomsten van Kennispoort, meer zien in Steenwijkerland. We kunnen terugzien op een succesvolle "week van de ondernemers". Tal van bijeenkomsten om het ondernemen extra te belichten. Ondanks bovenstaande prestaties kan niet worden aangegeven of de doelstelling (het bereiken van een waardering van 6,5) is gehaald, aangezien er in 2014 geen meting heeft plaatsgevonden. Een algeheel oordeel over het ondernemersklimaat is weliswaar mooi en nuttig, belangrijker is het echter om echt in gesprek te zijn met ondernemers, deze te faciliteren en de lokale economie te stimuleren.	✓
Vergroten kwaliteit bedrijventerreinen met het oog op waardering van drie sterren voor te herstructureren bedrijventerreinen in 2014 - 2 hectare ruimtewinst op bedrijventerreinen	Werkzaamheden op de bedrijventerreinen zijn afgerond. Alle bedrijventerreinen beschikken over een KVO certificaat. (Keurmerk Veilig Ondernemen) Op de bedrijventerreinen zijn werkgroepen actief. Door hergebruik van bestaande panden en nog lege kavels is ruimtewinst gerealiseerd. Er is een constructieve samenwerking met de ondernemersvereniging BCS.	✓
Meer arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie: - Het realiseren van extra arbeidsplaatsen gerelateerd aan de vrijetijdseconomie is gewenst	Voor de werkgelegenheidscijfers baseren we ons op de gegevens van het LISA databestand. Het aantal arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie van Steenwijkerland in 2014 ten opzichte van voorgaande jaren geeft een stabiel beeld. Dit blijkt uit gegevens vanuit vergelijkbare bronnen. Bij het toeristisch beleid van zowel de gemeente als de provincie staat het stimuleren van arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie voorop. In 2014 is in overleg met de partners een concept-investeringsprogramma opgesteld voor met name het watertoerisme. Op 17 februari 2015 heeft de gemeenteraad dit investeringsprogramma vastgesteld waarbij, samen met de provincie, circa € 3.000.000 geïnvesteerd wordt in de sector.	✗
Versterken van ondernemersklimaat voor landbouw, rietteelt, visserij en natuurbeheer in samenhang met kwaliteit buitengebied	In 2014 is het Leaderprogramma 2007-2013 afgesloten. In totaal zijn er in het Leadergebied Noordwest Overijssel (Steenwijkerland en Zwartewaterland) 15 projecten gerealiseerd die hebben bijgedragen aan de sociale- en economische versterking van het landelijk gebied. In 2014 is ook een begin gemaakt met het maken van plannen voor een nieuwe Leaderperiode 2015-2020. Steenwijkerland kan samen met de gemeenten Zwartewaterland, Staphorst, Dalfsen, Ommen, Hardenberg en het buitengebied van Zwolle en Kampen een nieuw Leadergebied worden. Daarvoor zijn € 2 miljoen Europese middelen en € 1 miljoen provinciale middelen beschikbaar. Gemeenten en waterschappen moeten samen ook € 1 miljoen aan cofinanciering willen inbrengen. Vóór 1 mei 2015 zal de initiatiefgroep een lokale ontwikkelingsstrategie opstellen.	✓

De middelen uit het Rietimpulsprogramma zijn in 2014 voor het laatst ingezet. Wij waren verantwoordelijk voor het onderdeel Promotie en Ondernemerschap.

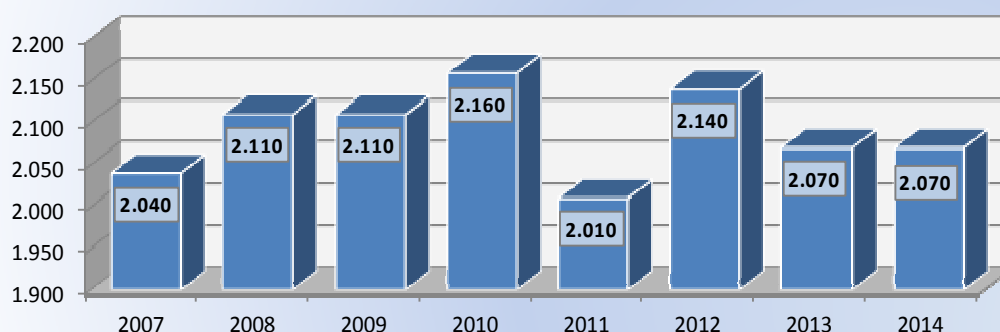
Samen met vertegenwoordigers van de organisatie voor particulier rietlandbeheer is een systeem voor rietcertificering ontwikkeld. De rietlandbeheerders hebben als branche een vertegenwoordiger gekregen.

Ondanks onze inzet is er nog steeds geen oplossing voor de dreigende BTW heffing op vergoedingen voor natuurbeheer.

Ontwikkeling doelstellingen

Er is veel geïnvesteerd in het gebied. De projecten in het kader van Leader en de revitalisering van bedrijventerreinen zijn daar uitstekende voorbeelden van. Hiermee is een goede basis gelegd voor de toekomst. Daarnaast is er geïnvesteerd in de relatie met (ondernemers)netwerken en individuele ondernemers. Deze intensivering van de contacten is waardevol. De gemeente kan en wil haar beleidsdoelstellingen niet alleen verwezenlijken. Ook wordt intensiever samengewerkt met de regio Zwolle. Immers onze lokale economie is nauw verweven met de regionale economie. Niet onopgemerkt mag blijven dat ook de relatie met Steenwijk Vestingstad sterk is geïntensiveerd. Gezamenlijk wordt ingezet op het ontwikkelen van een visie op de binnenstad en er is periodiek overleg om ervaren problemen en knelpunten op te lossen.

Aantal arbeidsplaatsen recreatie & toerisme in gemeente Steenwijkerland

Bedrijfsbezoek

'Direct vanaf onze start als nieuw college ben ik op bedrijfsbezoek gegaan. Elke vrijdag, vaste prik. Kriskras door de gemeente, van Sint Jansklooster tot Steenwijk en van Wanneperveen tot Kuinre. Ondernemers waarderen het, die kennismaking, dat je als bestuurder je voelhorens uitsteekt. Wat kunnen we over en weer voor elkaar betekenen? Wat staat er op stapel de komende jaren? Zo'n bezoek houdt niet op met een gesprekje op de vrijdag. Dan pak je maandag meteen het dossier erbij. Doorpakken. Je moet met beide voeten in de klei blijven staan vind ik. Zeker als ondernemende wethouder. Met een eigen bedrijf, onze veehouderij, weet ik uit ervaring dat het werk dan niet om vijf uur stopt. En hoe belangrijk goede communicatie met de gemeente is.'

Wim Brus

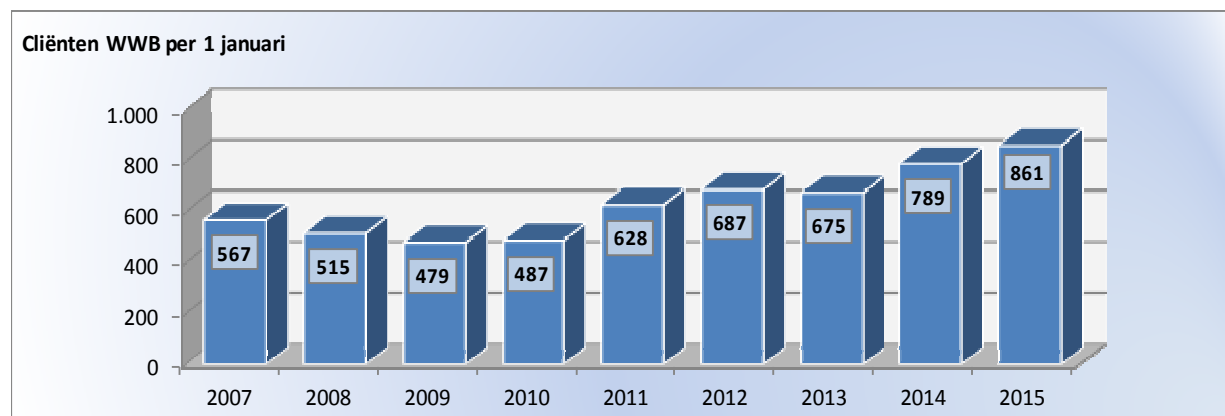
Maatschappelijk effect 2: alle Steenwijkerlanders zijn actief

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt: - Een op de landelijke ontwikkelingen afgestemde effectieve en efficiënte uitvoeringsorganisatie voor burgers die zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevinden (WWB, WIJ, WAJONG en WSW) en die opereert vanuit de één loket gedachte	Het proces om tot één uitvoeringsorganisatie voor burgers die zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevinden is voortgezet in 2014 en zal in 2015 verder uitgerold worden.	✓
Alle WWB klanten die inactief zijn worden geactiveerd tot participatie - 100 WWB cliënten stromen uit naar betaalde arbeid - 150 langdurig werkzoekenden stijgen één trede op de participatieladder (inclusief uitstroom naar werk)	In 2014 zijn 82 personen uitgestroomd naar betaalde arbeid. Inclusief deze uitstroom is de taakstelling van 150 langdurig werkzoekenden stijgen één trede op de arbeidsmarkt wel gehaald.	✗
Effectieve en efficiënte dienstverlening gericht op participatiebevordering: - Alle cliënten van het inactieve bestand van de IGSD zijn geactiveerd tot participatie, primair naar betaald werk en als dat niet of nog niet lukt naar maatschappelijke participatie. Bij dit laatste dient voorrang gegeven te worden aan instroom in de bestaande en nieuwe projecten bij de IGSD in plaats van externe	Als gevolg van een stijgend cliëntenbestand WWB en een afnemend re-integratiebudget lukt het niet meer om iedereen een traject aan te bieden. De afspraak met de IGSD is gemaakt dat de caseload van de werkconsulenten maximaal 80 WWB cliënten omvat.	✗
Alle harde kern jongeren worden begeleid	De harde kern jongeren worden begeleid	✓

Ontwikkeling doelstellingen

In 2014 is het cliëntenbestand van de WWB wederom fors gestegen van 789 naar 861 WWB-ers. Gemiddeld komen we uit op 825 uitkeringen over 2014 dat 5 hoger is dan begroot. De positieve effecten van de langzaam aantrekkende economie zien we nog niet terug in ons WWB-bestand, sterker nog, we zien nog steeds een stijging. De taakstelling van uitstroom naar betaald werk is in 2014 wederom niet gehaald.

Het proces om tot één uitvoeringsorganisatie te komen van NoordWestGroep en IGSD is voortgezet in 2014, maar gebleken is dat deze implementatie meer tijd vergt dan aanvankelijk is ingeschat.

Regionaal werkbedrijf

'De nieuwe Participatiewet is een feit. Gemeenten zijn met ingang van 2015 zelf verantwoordelijk voor inwoners die ver van de arbeidsmarkt staan en een uitkering ontvangen. Dat betekent dat we in deze regio (Steenwijkerland werkt samen met veertien gemeenten binnen IJssel-Vecht in het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid) in totaal duizend garantiebannen moeten creëren. Vooral het maken van gedegen beleid voor deze kwetsbare groepen mensen aan de onderkant van de

samenleving heeft in de voorbereiding veel tijd gevergd. Het resultaat is nu dat we gebruik kunnen maken van elkaars kennis in hetzelfde werkgebied en de handen die we hier hebben mogelijk ook in Zwolle of elders in de regio aan het werk kunnen zetten. En vice versa natuurlijk. Dat is het idee.'

Erik Dahmen

Maatschappelijk effect 3: kinderen ontwikkelen hun talenten

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Kinderen met een taalachterstand volgen een taalachterstandsprogramma - Handhaving van het aantal VVE- plaatsen	Ook per peildatum 1 oktober 2014 was het aantal VVE plaatsen meer dan 100.	✓
Tot stand komen van nieuwe brede scholen in het basisonderwijs	Op de stimuleringsregeling voor het tot stand komen van nieuwe brede schoolnetwerken in het basisonderwijs is in 2014 geen beroep gedaan.	✗

Ontwikkeling doelstellingen

In 2014 is geen beroep gedaan op de stimuleringsregeling voor het tot stand komen van nieuwe brede schoolnetwerken in het basisonderwijs. Deze stimuleringsregeling is in het leven geroepen ter subsidiering van de opstart en coördinatie voor een periode van maximaal drie jaar.

Laaggeletterdheid

'Bijna 14 procent van de bevolking in Steenwijkerland is laaggeletterd en niet in staat om alles te begrijpen. Daar houden we rekening mee bij de inrichting van onze website (gebruik van iconen) en in de dienstverlening. In de hal van het gemeentehuis komt een balie waar bezoekers geholpen worden met digitale formulieren. Het spreekuur wordt naar wens verlengd of vindt vanwege privacy in een aparte ruimte plaats. Steeds meer maatwerk. Daarnaast heeft het lokale onderwijs een verantwoordelijkheid om extra zorg te besteden aan lezen en schrijven, al vanaf de kleuterschool.'

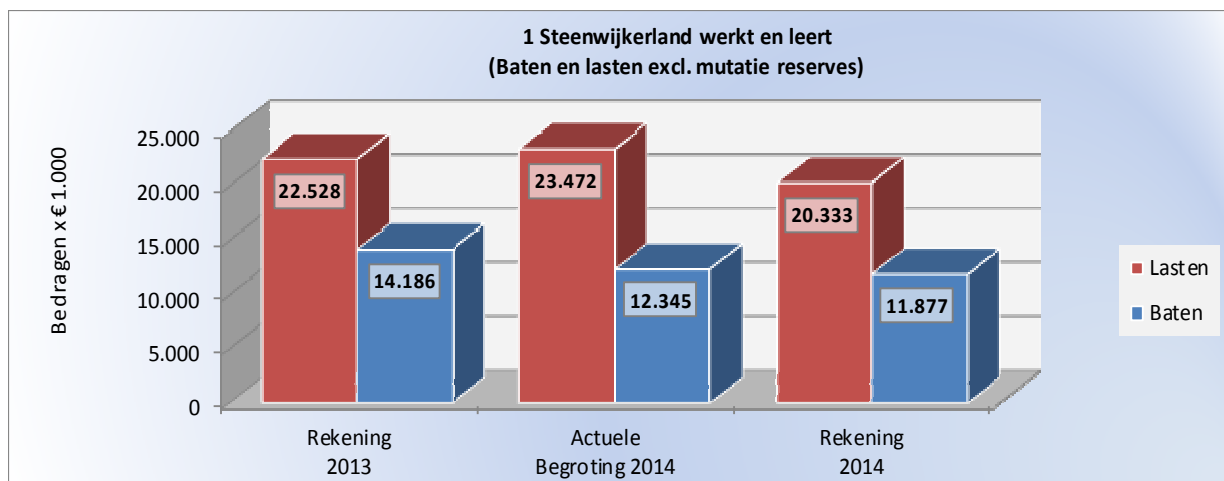
Dieke Frantzen

Huisvesting scholen

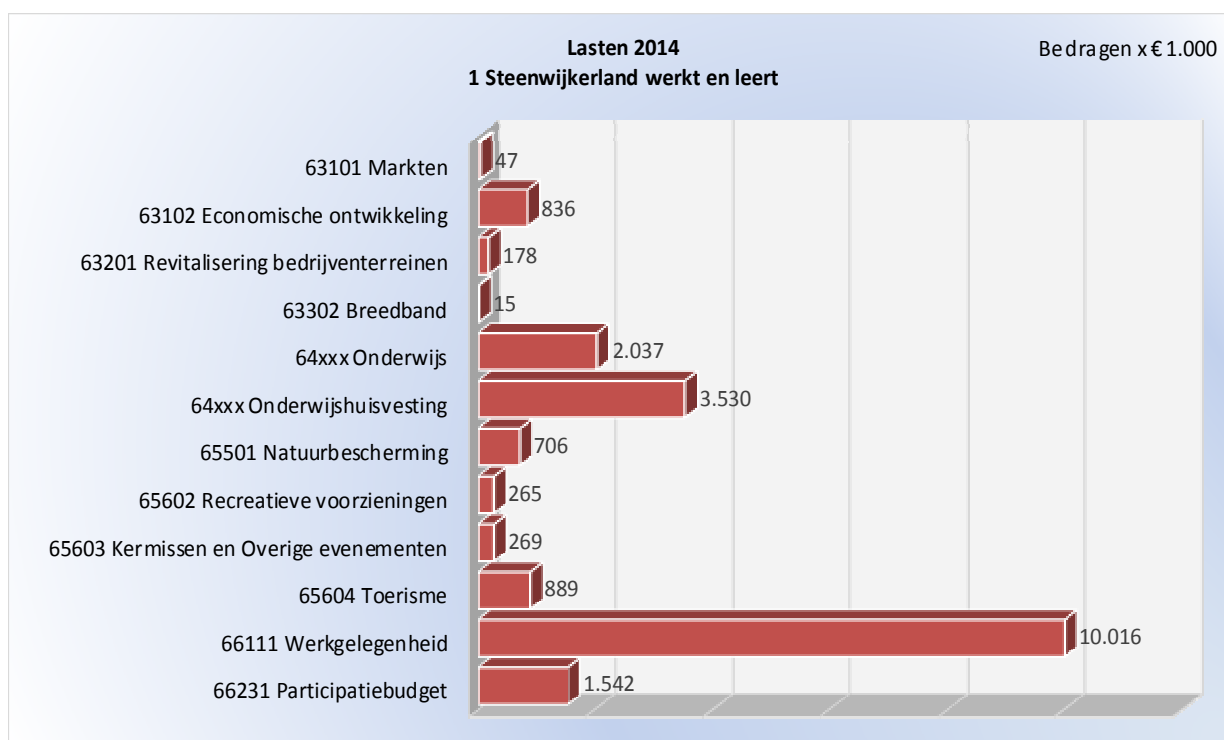
'Met jeugdzorg als nieuwe taak op ons bord is het belangrijk te zorgen voor een optimale relatie met passend onderwijs binnen de gemeente. De juiste huisvesting is onze verantwoordelijkheid. Vooral met oog op krimp (minder kinderen). Bovendien hebben we te maken met een groot verzorgingsgebied en veel kleine kernen. Dus moeten we nadenken over de concentratie van scholen en inspelen op nieuwe vormen van onderwijs. Met het oog hierop wordt gewerkt aan de Onderwijs Huisvestingsvisie.'

Dieke Frantzen

Overzicht baten en lasten programma: Steenwijkerland werkt en leert

Waarom is het geld besteed?

2.2 Steenwijkerland leeft

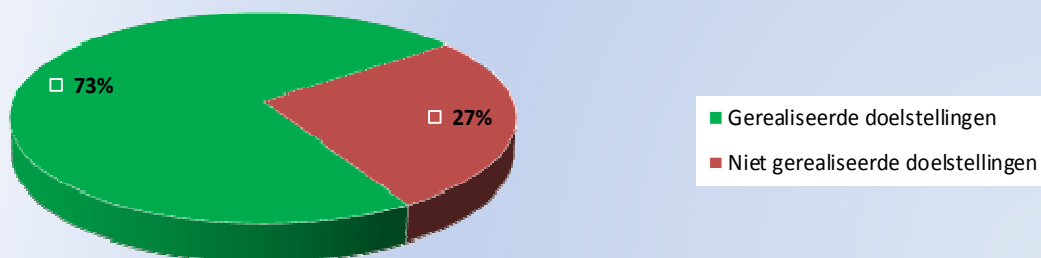
Waar gaan we voor?

De eigen kracht van onze inwoners versterken. We willen de energie in onze samenleving aanboren. De kracht van Steenwijkerland is de onderlinge betrokkenheid. Die uit zich in een sterk verenigingsleven en een groot cultuurhistorisch besef.

Wij willen dat iedereen meedoet in de samenleving. Belemmeringen nemen we zoveel mogelijk weg.

We willen voorkomen dat inwoners langdurig afhankelijk zijn van hulpverlening.

Doelstellingen 2014

Trends en ontwikkelingen

Door de decentralisaties (jeugd, wmo en participatie) krijgt de gemeente de beschikking over een groot aantal nieuwe instrumenten om inwoners te ondersteunen bij het vergroten/behouden van de zelfredzaamheid en participatie. Daarnaast brengen de decentralisaties grotere verantwoordelijkheden met zich mee, zowel op maatschappelijk als financieel en bestuurlijk vlak.

- ▲ Brede verantwoordelijkheid voor de gemeente op het sociaal domein, waardoor er meer mogelijkheden zijn voor een integrale aanpak.
- ▲ Alle basisscholen in onze gemeente hebben de gezamenlijke aanpak van de cultuureducatie onderschreven.
- ▲ De wachttijden van de schuldhulpverlening zijn gehaald over 2014.
- ▼ De decentralisaties gaan gepaard met forse bezuinigingen vanuit het rijk.
- ▼ Training alcoholpreventie is op alle basisscholen aangeboden. Maar een klein aantal scholen hebben uiteindelijk het volledige programma doorlopen.
- ▼ De jongerenraad is opgeheven door gebrek aan initiatief van de jeugd.
- ▼ Het deelnemersaantal aan scholierensport en cultuur in 2014 blijft achter bij de doelstelling.

Maatschappelijk effect 4: voorkomen van schulden en het bieden van een financieel vangnet

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Beter gebruik minimaregelingen: - Nulmeting van het aantal vrijwilligers binnen het netwerk formulierenbrigade	Er heeft geen aparte nulmeting plaats gevonden in 2014. Wel is er in 2014 een relatie gelegd van de formulierenbrigade met het ketenoverleg van de schuldhulpverlening omdat hier grotendeels sprake is van dezelfde partners.	✗
Voorkomen van een toename van schuldsituaties t.o.v. 2013: - Meer mensen maken gebruik van budgetbeheer (score 2009: 264 personen) Er zijn vrijwilligers beschikbaar voor hulp bij het budgetbeheer	In verband met het vastgestelde beleidsplan schuldhulpverlening is deze doelstelling gewijzigd en is het de bedoeling dat minder mensen gebruik maken van het budgetbeheer in plaats van meer. Over 2014 is er per saldo sprake van een afname met 48 klanten in het	✓

Maatschappelijk effect 4: voorkomen van schulden en het bieden van een financieel vangnet

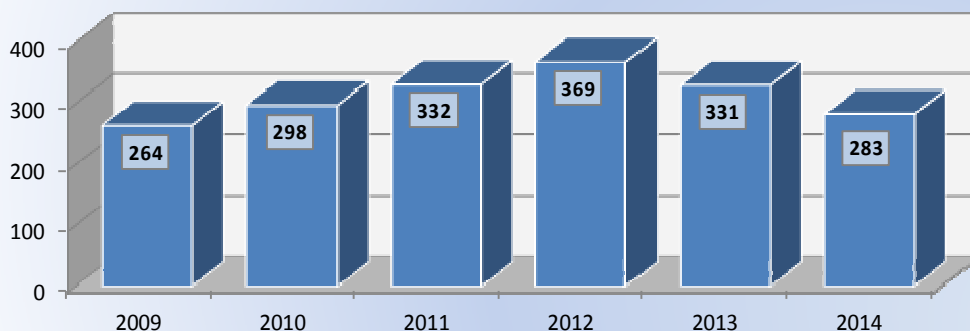
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
	budgetbeheer. In totaal zijn er ruim 40 vrijwilligers geschoold en beschikbaar voor hulp bij het budgetbeheer	
Onze inwoners zijn bekend met schuldhulpverlening: - Minstens 61% van de inwoners kent de schuldhulpverlening (score 2011 en 2013: 59% en 63%, bron: Omnibusenquête 2011 en 2013)	In 2014 is hier geen meting naar gedaan.	✓
Wachttijden schuldhulpverlening terugdringen: - 100% van de klanten schuldhulpverlening wordt binnen de wettelijke gestelde termijn geholpen - Handhaven hoge tevredenheid bijzondere bijstand (cijfer 7,4 in 2011)	De wachttijden van de schuldhulpverlening zijn gehaald over 2014. Er is in 2014 geen onderzoek gedaan naar de klanttevredenheid bijzondere bijstand	✓

Ontwikkeling doelstellingen

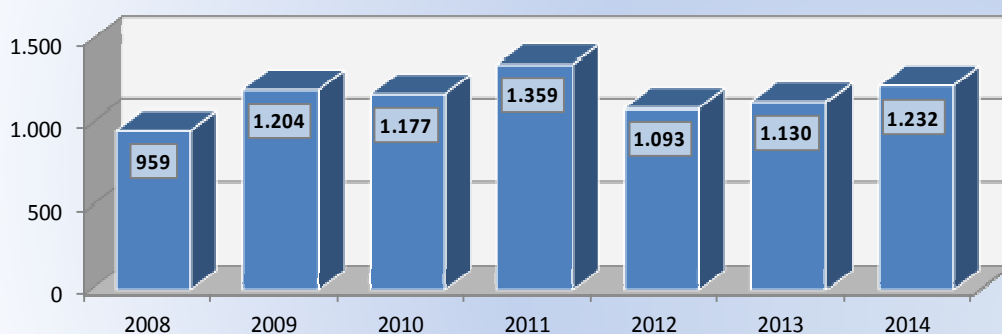
Er zijn meer mensen uitgestroomd uit het budgetbeheer dan ingestroomd. Dit is mede te danken aan de geschoolde vrijwilligers die ingezet worden bij de uitstroom uit het budgetbeheer.

Voor wat betreft het minimabeleid zijn er in 2014 meer aanvragen ingediend dan in 2013, wat ook een gevolg is van de nog steeds oplopende cliëntaantallen van de WWB.

Aantal mensen dat gebruik heeft gemaakt van budgetbeheer (schuldhulpverlening)

Aantal aanvragen "Iedereen aan boord" (IAB)

Digitale helpende hand

'Wij vragen van mensen om te participeren in de maatschappij, dat ze *meedoen*. Dan moet je dat als gemeente ook mogelijk

maken. Bijvoorbeeld door te helpen met het aanleren van digitale vaardigheden. Dat vraagt om een creatieve aanpak; een schooldirecteur in Steenwijkerland kwam al met een originele en praktische oplossing. Hij zei: ons schoolgebouw staat de hele zomervakantie leeg, klaslokalen blijven ongebruikt. Maar er staan pc's en bureaus, dus waarom zou je die ruimte en middelen niet gebruiken om ouderen les te geven? Het zou een van de mogelijkheden kunnen zijn.'

Dieke Frantzen

Maatschappelijk effect 5: iedereen kan zich redden in de samenleving

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Voorzieningen als aanvulling op eigen kracht: - Klanten geven een 7,8 voor de individuele WMO voorzieningen (score 2011: 7,7, benchmark WMO) - Klanten geven een 8,1 voor de hulp bij het huishouden (score 2011: 8,0, benchmark WMO)	Voor de individuele voorziening WMO wordt over het jaar 2013 een cijfer 7,5 gescoord in het klanttevredenheidsonderzoek dat in 2014 gehouden is. Voor de hulp bij het huishouden is de score 8.0 over het jaar 2013.	✗
Zo lang mogelijk thuis wonen:	Het Uitvoeringsprogramma Woonservicegebieden 2011 – 2015 loopt op schema.	✓
Ondersteuning mantelzorg - Het aantal deelnemers aan het netwerk mantelzorgondersteuning Steenwijkerland is gestegen ten opzichte van 2013 (2013: 6 partijen) - Daling van het percentage mensen dat NIET weet waar ze terecht kunnen voor hulp en ondersteuning bij mantelzorg (score 2008: 45% van de volwassenen, bron: GGD monitor)	In 2014 waren er 23 deelnemers aan het netwerk mantelzorg-ondersteuning Er zijn in 2014 geen nieuwe scores bekend geworden.	✓
Voorkomen eenzaamheid - Minder dan 7% van de volwassenen en 4% van de senioren is eenzaam	Er zijn in 2014 geen nieuwe scores bekend geworden. De cijfers uit de GGD monitor van 2013 geven lage percentages aan (volwassenen 2% en ouderen 7%).	✓ ✗

Pleister plakken

'Keukentafelgesprekken hebben ons duidelijk gemaakt dat iedereen die nú zorg krijgt, die ook moet blijven houden. Op het gebied van huishoudelijke zorg hebben we met extra rijksgeuld – de Huishoudelijke Hulp Toelage – tot 1 januari 2017 'een pleister geplakt'. Maar daarna dient de dieperliggende kwestie zich onvermijdelijk opnieuw aan. Vragen als 'moeten we de zorg anders organiseren in de toekomst' zullen dan beantwoord moeten worden.'

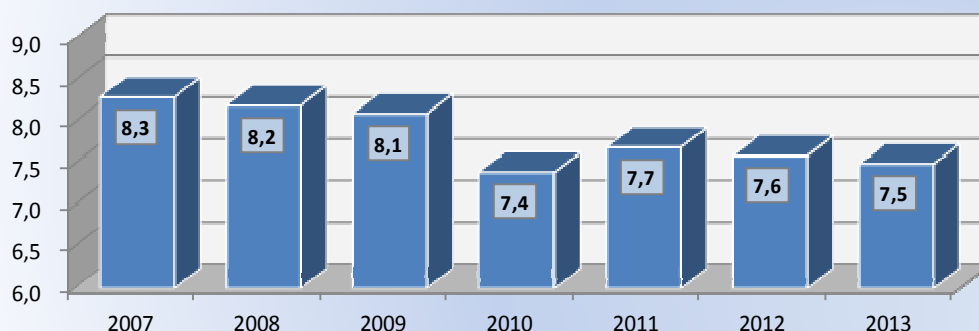
Dieke Frantzen

Ontwikkeling doelstellingen

De doelstelling voor het behalen van de score in het kader van individuele WMO voorzieningen wordt niet gehaald. Ook landelijk is dit een tendens. De referentiegroep in het klanttevredenheidsonderzoek scoort licht lager ten opzichte van Steenwijkerland. De klanttevredenheid inzake de hulp bij het huishouden komt nagenoeg overeen met de doelstelling.

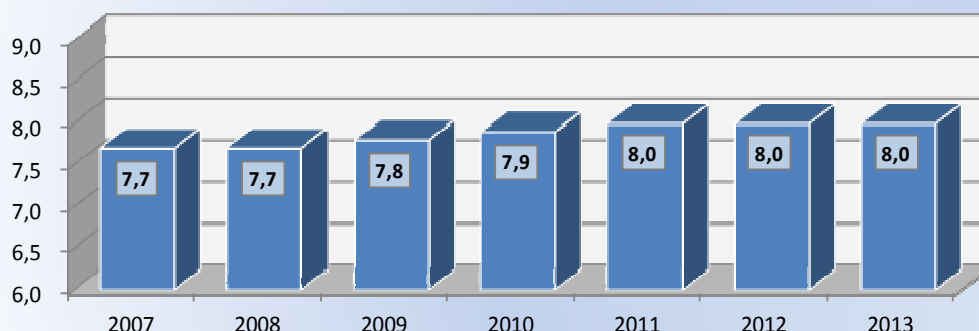
Rapportcijfer voor individuele voorzieningen

bron: SGBQ enquête
cliënttevredenheid

Rapportcijfer voor Hulp bij het huishouden

bron: SGBQ enquête
cliënttevredenheid

Onbekend werkveld

'Het afgelopen jaar stond in het teken van voorbereidingen op nieuwe taken die ons door het Rijk zijn opgelegd. Zorg voor werk, zorg aan ouderen en langdurig zieken, zorg voor jeugd. Onbekend werkveld. We hebben geprobeerd om het zo goed mogelijk te doen. Soms merkte je dat de roep om informatie bij betrokkenen én onze mogelijkheid om die concreet te geven niet altijd parallel liepen, in 2014.'

Dieke Frantzen

Iedereen een nieuwe rol

'Nederland verandert van een verzorgingsstaat in een participatiestaat. Daar kan niemand omheen. Het vraagt van ons allemaal dat we mee veranderen en meedenken, ook over onze eigen rol. De overheid werkt meer ondersteunend en zal steeds vaker met burgers en ondernemers in gesprek gaan om op een andere manier samen te werken. Dat vergt ook een slag van het ambtelijk apparaat. In 2014 is daar al veel energie in gestoken; met speciale trainingen en workshops voor onze medewerkers.'

Dieke Frantzen

Maatschappelijk effect 6: versterken cement in de samenleving

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Versterken ontmoetingsmogelijkheden	Het geschikt maken voor de komende 20 jaar van de ontmoetingsmogelijkheden uit het programma Multifunctionele Centra (MFC) / Woonservicegebieden loopt op schema. Ook in 2014 zijn er diverse projecten uitgevoerd.	✓
Stimuleren verenigingsleven: - Verenigingen voeren vernieuwde concepten door	Er is een subsidieregeling voor amateurkunst ingevoerd, waarbij de te organiseren activiteiten een vernieuwend	✓

Maatschappelijk effect 6: versterken cement in de samenleving

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
	karakter moeten hebben.	
Stimuleren cultuureducatie - Alle scholen hebben een gezamenlijke aanpak voor cultuureducatie ingevoerd	Alle basisscholen in onze gemeente hebben de gezamenlijke aanpak van cultuureducatie onderschreven.	✓
Stimuleren vrijwilligerswerk: - Stijging van het aantal succesvolle matches tussen vraag en aanbod vrijwilligerswerk t.o.v. 2013 - 89% van de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties voelen zich voldoende ondersteund door de gemeente (Omnibusenquête 2013: 93%) - Alle middelbare scholieren volgen vanaf 2014 een burgerschapsstage	In 2014 heeft geen meting plaatsgevonden. De Omnibusenquête 2015 zal weer actuele gegevens kunnen leveren. In 2014 is met de beide VO scholen een convenant afgesloten om de maatschappelijke stage voort te zetten.	✓

Ontwikkeling doelstellingen

Sinds 2011 wordt een samenhangend beleid voor cultuureducatie gerealiseerd, waarbij de twee beleidslijnen cultuur en onderwijs elkaar versterken. Gemeente en het onderwijs zelf ondersteunen mede de personele inzet (cultuurcoach) en de jaarlijkse afname van culturele activiteiten (cultuurmenu) voor het basisonderwijs. Deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen zijn pijlers, met als doel een betere verankering van het beleid.

Het platform cultuureducatie Steenwijkerland, bestaande uit de bovenschoolse directeuren, de culturele instellingen en de gemeente, is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en afzet van de cultuureducatie.

Cijfers: 39 basisscholen nemen structureel deel; jaarlijks 3 activiteiten per leerling; totaal ca 3900 leerlingen en ca. 380 activiteiten. In onze gemeente zijn 16 contactpersonen cultuureducatie opgeleid tot interne cultuurcoördinator.

Menskracht

'We hadden een behoorlijk investeringsbeleid en in bijna elke kern staat een nieuw of gerenoveerd multifunctioneel centrum. Geweldig. Nu is dat bijna klaar en wordt het spannend: want hoe houd je ze draaiend? Wat hardware betreft – de stenen, de gebouwen – zitten we op rozen, nu de exploitatie nog van al die accommodaties. Nu komt het op menskracht aan, op inzet en betrokkenheid. De overheid regisseert, maar regelt niet alles meer. Sommige dorpshuizen pakken die omslag perfect op, die vullen het zelf in en geven inhoud aan een pand voor én door de gemeenschap.'

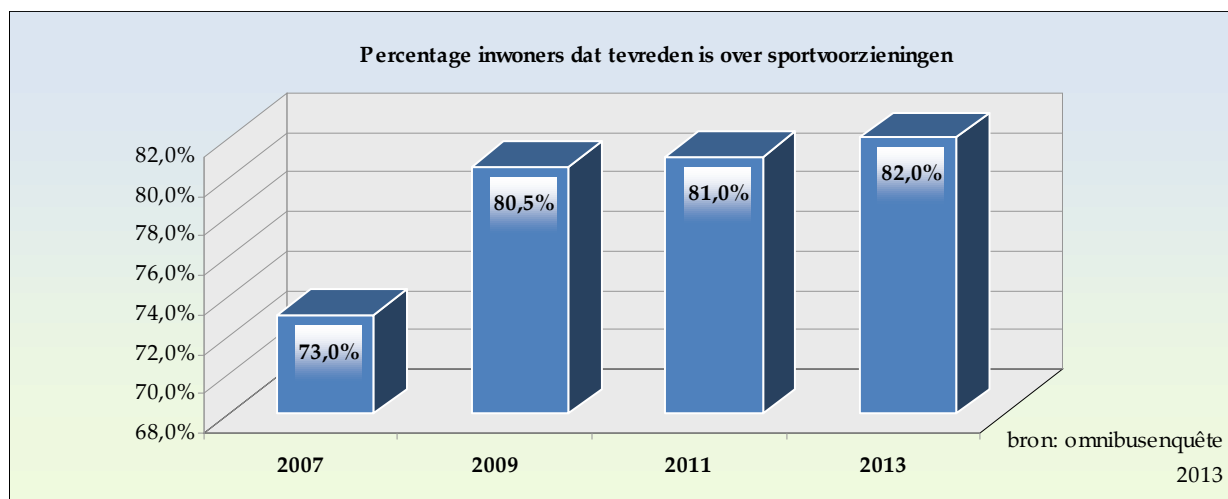
Wim Brus

Maatschappelijk effect 7: gezonde voeding en voldoende beweging

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Aanpassen sportaccommodaties - In 2014 zijn 2 (gemeentelijke) buitensportaccommodaties aangepast op NOC-NSF normen	In 2014 is VENO op NOC-NSF niveau gebracht. SV Giethoorn Samen Een (voetbal, tennis) en de Buuzepolle (korfbal) is in uitvoering en dit verloopt volgens planning.	✓
Verbeteren gezonde leefstijl: - Het instrument combinatiefunctionaris wordt voortgezet door inzet van beweegteamcoaches en cultuurcoach vanuit 1 centrale regio. - Op minimaal 10 basisscholen is het project 'Ik Lekker Fit' geborgd	- Voortzetting inzet combinatiefunctionaris voor de periode 2014-2016 vindt plaats binnen het uitvoeringsprogramma 'Steeds meer in beweging – Een vitaal Steenwijkerland' - Op 11 basisscholen is het project 'Ik Lekker Fit' geborgd	✓ ✓

Maatschappelijk effect 7: gezonde voeding en voldoende beweging

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
- Op 5 van de 17 basisscholen wordt er de komende 4 leerjaren binnen de lesprogramma's structureel aandacht besteed aan gezonde leefstijlschema's, voeding, beweging en gezonde keuzes. - Het deelnemersaantal aan Irun2Bfit blijft tenminste tussen 540 – 570 leerlingen (deelnemersaantal is afhankelijk van het aantal brugklassers in dit schooljaar) - Het deelnemersaantal aan scholierensport en cultuur bedraagt 500 aanmeldingen - Het percentage inwoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen voor kinderen is 49% in 2014	• Op 10 basisscholen is er dit jaar binnen de lesprogramma's aandacht besteed aan gezonde leefstijlthema's, voeding, beweging en gezonde keuzes • Het deelnemersaantal aan Irun2Bfit was dit jaar ongeveer 800 deelnemers (deelname van VO) • Het deelnemersaantal aan scholierensport en Cultuur in 2014 was 259 aanmeldingen • Het percentage inwoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen voor kinderen is 63% (Omnibus enquête Steenwijkerland 2013)	✓ ✓ ✗ ✓

Sportaccommodaties

'In de afgelopen jaren zijn maar liefst 23 sportaccommodaties in Steenwijkerland naar NOC/NSF-niveau getild, dankzij uitbreidingen en ingrijpende renovaties. Het ging veelal om kleedkamers, vloeren en interieurs. De resterende zes sportclubs staan op de planning voor een upgrade in deze collegeperiode. In 2014 is Giethoorn in gang gezet, Belt-Schutsloot staat voor 2015 op de rol. Daarna volgen Kuinre, Wanneperveen, Scheerwolde en Sint Jansklooster.

Jacques Wagteveld

Ontwikkeling doelstellingen

Ten aanzien van het verbeteren van een gezonde leefstijl zijn in 2014 de doelstellingen nagenoeg gehaald. De basisscholen zijn overtuigd geraakt en besteden hier aandacht aan in de lesprogramma's. Kinderen en ouders ontvangen voldoende informatie om de eigen leefstijl gezonder te maken.

Het deelnemersaantal aan scholierensport en cultuur blijft achter bij de doelstelling, maar is wel verbeterd ten opzichte van 2013 (100 aanmeldingen).

Maatschappelijk effect 8: jongeren participeren in de samenleving

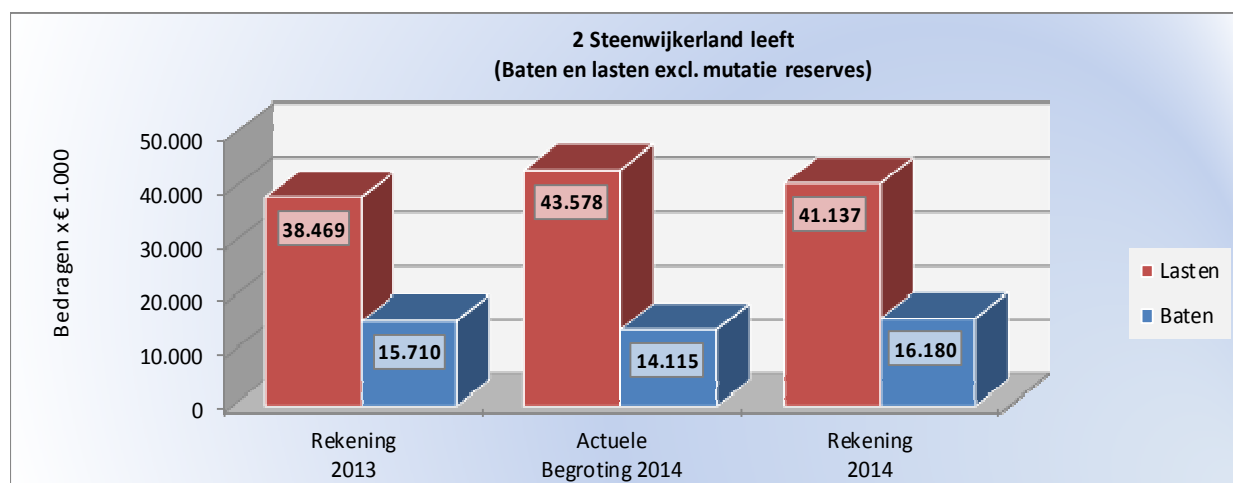
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
- Handhaving percentage (85%) ouders en jongeren dat weet waar ze terecht kan met opvoed- of opgroevragen (Omnibusenquête 2013: 91%) - Onze inwoners geven minimaal een rapportcijfer 7 voor de kwaliteit van de informatie, advies en hulp die ze kregen bij opvoed- en opgroevragen - In het kader van "het CJG is voorbereid op de transitie (decentralisatie) jeugdzorg 2015" zijn noodzakelijke kaders vastgesteld, afspraken met betrokken partijen gemaakt en pilots uitgevoerd	- Is niet opnieuw gemeten. Huis aan huis is een folder verspreid met informatie over de ontwikkelingen in het sociaal domein, waaronder informatie over de taken en bereikbaarheid van het CJG - Er is in 2014 geen meting geweest van de kwaliteit van de informatie, advies en hulp bij opvoed- en opgroevragen. - Kaders zijn vastgelegd, afspraken gemaakt en pilots uitgevoerd.	✓
Alcoholpreventie: - Alle leerlingen van groep 8 van het basisonderwijs hebben een training alcoholpreventie gevolgd - Met alle keten is een convenant gesloten - Supermarkten en horecagelegenheden verstrekken geen alcohol aan jongeren jonger dan 18 jaar	- Training is op alle basisscholen aangeboden. 7 scholen hebben uiteindelijk volledige programma doorlopen. - De keten in Belt-Schutsloot hebben in 2014 duidelijkheid gekregen over het vertrek van de Loswal. Daarna worden de convenanten gesloten. In St Jansklooster zijn de 1^e contacten gelegd. Het loopt moeizaam (discussie oudejaarshuisjes loopt er steeds doorheen), maar er zit vooruitgang in zodat in 2015 ook de convenanten gesloten kunnen worden. - Is een wettelijke maatregel.	 ✗ ✗ ✓
- De opgerichte jongerenraad wordt verder ontwikkeld - Er is een jongerensite www.JongindeKop.nl	- De jongerenraad is opgeheven door gebrek aan initiatief bij de jeugd. Er wordt geprobeerd op andere manieren jongeren te betrekken. - De site is in de lucht en wordt onderhouden.	 ✗ ✓

Ontwikkeling doelstellingen

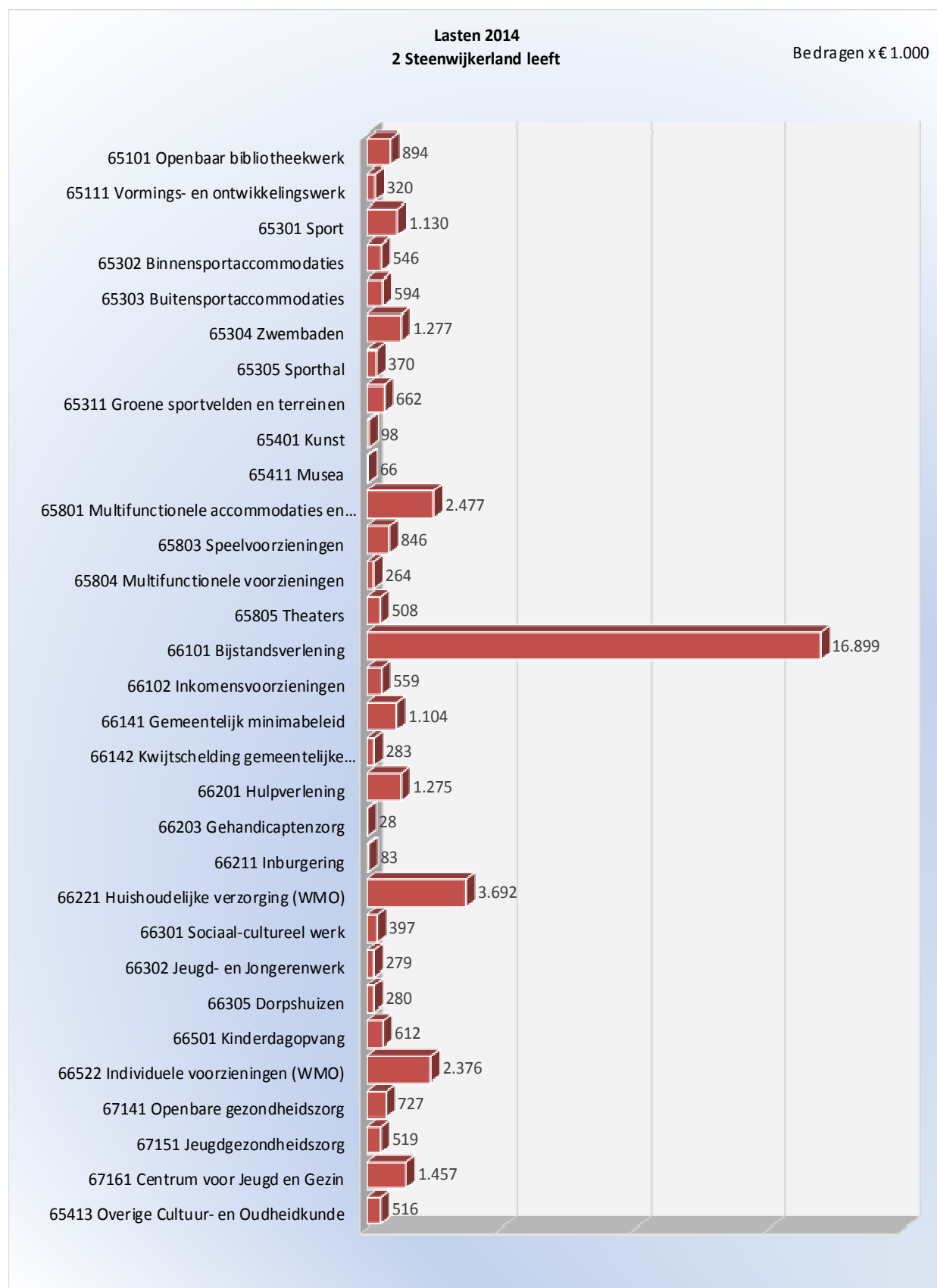
Het jaar 2014 stond in het teken van het opstellen en vaststellen van de kaders voor de transitie in de zorg, de 3 decentralisaties, overheveling van taken van het Rijk naar de gemeente.

In het kader van alcoholpreventie is niet op alle basisscholen het daarvoor opgestelde programma doorlopen.

Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland leeft

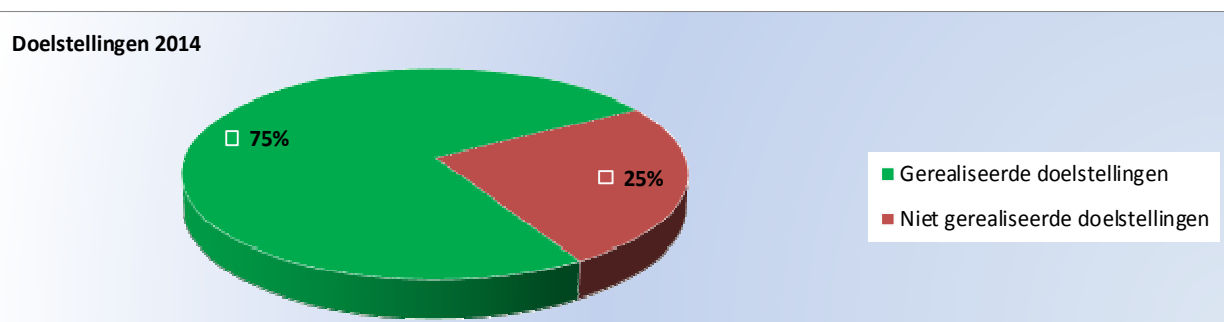
Waaraan is het geld besteed?

2.3 Steenwijkerland woont

Waar gaan we voor?

Steenwijkerland is een fantastische plek om te wonen en dit moet zo blijven. We willen inwoners binden aan onze mooie gemeente doordat de kwaliteit van wonen er goed is. Daarvoor moeten we investeren in woningen op maat, streekeigen en duurzaam, en in het versterken van onze (historische) steden en dorpen, zodat we de leefbaarheid en het voorzieningenniveau op peil weten te houden.

Trends en ontwikkelingen

- ▼ Stagnerende woningmarkt zet door, daling huizenprijzen neemt af of stabiliseert
- ▼ Eisen voor verkrijgen hypotheek nemen ook in 2014 verder toe
- ▼ Investeringsruimte bij woningcorporaties neemt af, mede door nieuwe richtlijnen rijksoverheid
- ▼ Woonlasten huurders stijgen, mede door verhuurdersheffing woningcorporaties
- ▲ Meer aandacht voor kwaliteitsverbetering bestaande bouw
- ▲ Lage rente en verruimde bijdrageregeling ouders biedt kansen aan starters voor aankoop woning

Maatschappelijk effect 9: nieuwe woonplannen sluiten aan bij de (toekomstige) behoefte. In de woonbehoefte wordt voorzien

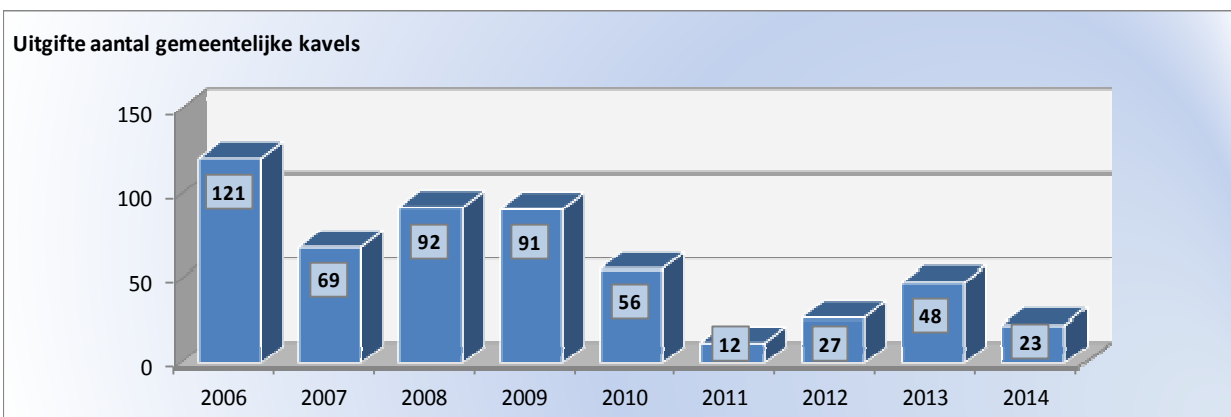
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
De kwaliteit op het gebied van wonen in Steenwijkerland verder vergroten: - Rapportcijfer voor de gemeente om te wonen minimaal een 7,3 (Omnibussenquête 2013 : 7,2)	In 2014 is geen Omnibussenquête uitgevoerd. Daarom wordt het rapportcijfer van 2013 aangehouden, dat iets onder de ambitie van 7,3 ligt.	✗
Wonen voor iedereen en specifiek de doelgroepen: - huishoudens met een laag inkomen - vitale senioren - starters en jonge gezinnen - zorgvragende senioren	In 2014 zijn er 110 nieuwe woningen gereed gemeld. Daarnaast zijn er 9 woningen bijgekomen door het splitsen van bestaande woningen. In totaal gaat het om 119 nieuw toegevoegde woningen. Er zijn 34 woningen gebouwd in de sociale huursfeer. In 2014 zijn er 15 startersleningen voor bestaande woningen verleend, waarvan 7 in Steenwijk, 3 in Tuk, 2 in St. Jans klooster en 1 in Willemsoord, Blankenham en Vollenhove.	✓
Vergemakkelijking mogelijkheden voor particulier opdrachtgeverschap Inzicht in locaties waar CPO kan worden uitgevoerd	In Vollenhove is in 2014 een tweede project Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) afgerond, waarbij 3 particulieren gezamenlijk een plan hebben ontwikkeld en uitgevoerd. Locaties waar CPO kan worden uitgevoerd, zijn in beeld.	✓
Minimaal 30% van de woningbouw betreft sociale	Van de in 2014 gereed gemelde woningen gaat het bij 34	✓

Maatschappelijk effect 9: nieuwe woonplannen sluiten aan bij de (toekomstige) behoefte. In de woonbehoefte wordt voorzien

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
woningbouw (inclusief verzorgd wonen)	van de 110 nieuw gebouwde woningen om woningen in de sociale huursfeer. Dit is ca. 30%.	
Prestatieafspraken met corporaties waardoor acties en uitgangspunten uit de visie op wonen en leefbaarheid worden vertaald in concrete afspraken.	In 2014 is het proces met de woningcorporaties om te komen tot nieuwe prestatieafspraken opgepakt. Dit heeft eind 2014 geresulteerd in een concept Prestatieovereenkomst 2015-2017.	✓
Positioneren Steenwijkerland als woongemeente. Het aantal inwoners blijft stabiel > = 43.200	In 2014 werd een inwoneraantal gemeten van 43.350 (bron: CBS).	✓

Ontwikkeling doelstellingen

In 2014 zijn er 110 nieuwe woningen gereed gemeld. Daarnaast zijn er door het splitsen van woningen 9 nieuwe woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Tezamen gaat het om een toevoeging van 119 woningen in 2014. Dit komt tegemoet aan de realisatie van de ambitie in de Visie op Wonen en Leefbaarheid, waarin wordt gestreefd naar een toevoeging van ca. 125 woningen per jaar. Van de 110 nieuw gebouwde woningen werden 34 sociale huurwoningen gerealiseerd door de woningcorporaties. Het aantal startersleningen blijft vergelijkbaar met dat van vorig jaar. In 2013 werden er 14 leningen aangevraagd en in 2014 15.

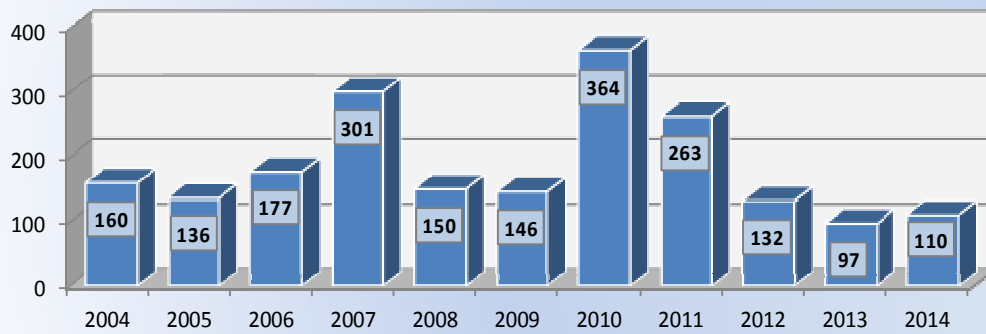

Woonvisie

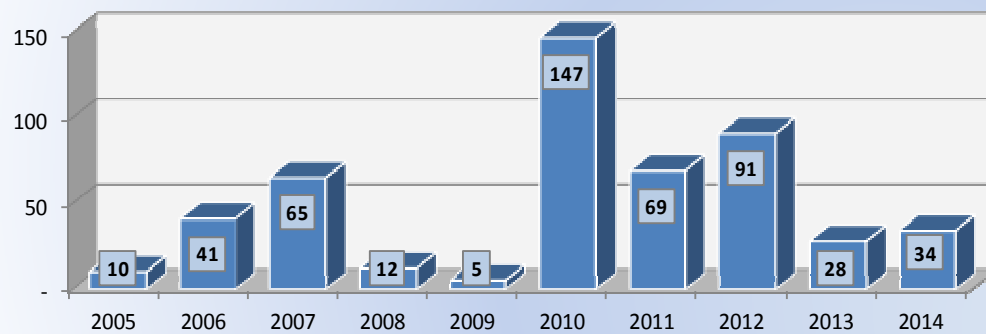
'Wat woonruimte betreft zullen we kritischer kijken naar wat we al hebben. Inbreiding is belangrijker dan uitbreiding. Dat betekent ook meer maatwerk in de woonvraag van burgers. Vraag zoekt locatie. Dat is nodig vanwege de veranderende rol van woningcorporaties, maar ook door de economische crisis en de demografie. Er is zichtbaar veel leegstand, de jeugd trekt uit de kernen weg. Hoe gaan we daarmee om in de toekomst? We hebben in 2014 veel tijd gestoken in de Woonvisie West-Overijssel, waarin we met elf andere gemeenten kennis en ervaringen delen op dit terrein.'

Erik Dahmen

Aantal gerealiseerde woningen

Aantal gerealiseerde huurwoningen sociale woningbouw

Sociale woningbouw

'Het werk was grotendeels gedaan en wij mochten vorig jaar met de eer strijken van de upgrade van Scheerwolde. Nieuw dorpshuis, herinrichting van straten, plein, school, speelplaatsen, een mooi wandelpad. De kern is enorm opgeknapt. Waar we de komende jaren nog op hopen is het plaatje compleet te maken met nieuwbouw, sociale woningbouw. Er is ruimte voor gereserveerd tegenover De Wielewaal, maar nog te weinig belangstelling om met de bouw te beginnen.'

Jacques Wagteveld

Maatschappelijk effect 10: inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van hun woning

Wat wilden we bereiken in 2014?

- Verduurzamen van de sociale woningvoorraad (40% van de sociale huurwoningen heeft minimaal energielabel C)
- Woningeigenaren zijn geïnformeerd over de mogelijkheden van het nemen van preventieve maatregelen om zo lang mogelijk thuis te wonen
- Door het voortzetten van de herstructurering Steenwijk-West, Canneveldstraat, Molenbuurt en Nieuwe Buurt is de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving verbeterd

Wat is er bereikt in 2014?

Eind 2014 heeft meer dan 50% van de sociale huurwoningen minimaal energielabel C of hoger. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord.

De campagne 'Lang zult u wonen' is in 2014 voortgezet.

Voor de herstructurering in Steenwijk-West is eind 2013, begin 2014 een evaluatie uitgevoerd naar de eerste periode van de wijkvisie Steenwijk-West (2010-2014). In november heeft de raad besloten voor de jaren 2015, 2016 en 2017 jaarlijks € 300.000 op te nemen in de begroting. In december 2014 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak Wijkvisie Steenwijk-West voor de periode 2015-2019. Ook is de allonge op de

Gehaald?

✓ = gehaald

✗ = niet gehaald

✓

✓

✓

Maatschappelijk effect 10: inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van hun woning

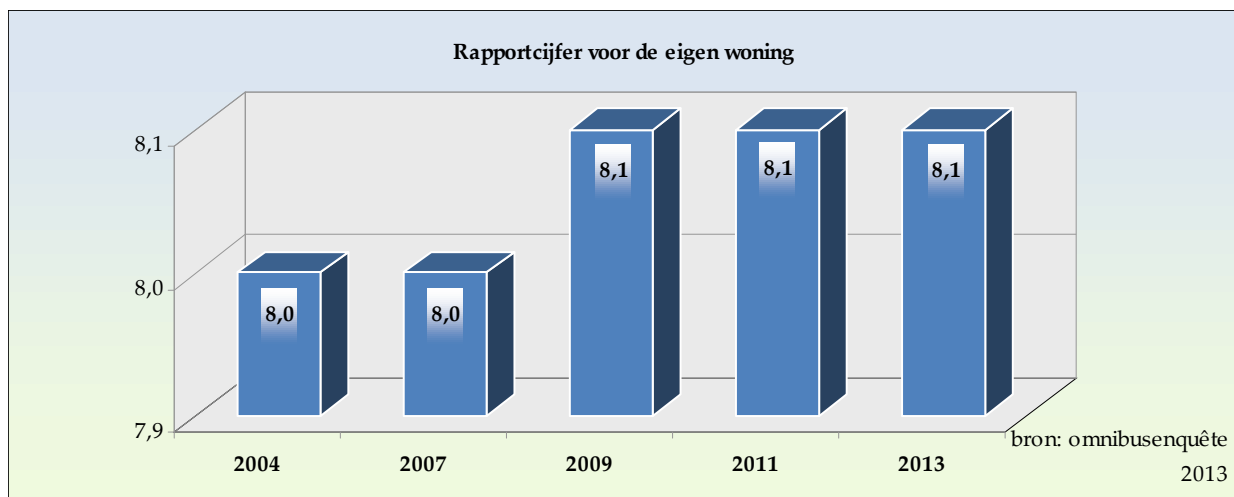
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
- Er is een verkennend onderzoek knelpunten Oostermeeenthe uitgevoerd	samenwerkingsovereenkomst met Woonconcept ondertekend. De herstructureringsfases I en II van de Canneveldstraat zijn afgerond, fase III en IV zijn door Wetland Wonen Groep tijdelijk stopgezet. Ook de herstructureringen Molenbuurt in Sint Jans klooster en Nieuwe Buurt in Blokzijl zijn door Wetland Wonen Groep (tijdelijk) stopgezet. In 2014 is een inventarisatie gemaakt van de knelpunten in de wijk Oostermeeenthe.	✗
Versterken streekeigenheid - Daar waar mogelijk opnemen streekeigen kenmerken in bestemmingsplannen - Vaststellen van een gebiedscatalogus - Vaststellen van de Welstandsnota	Streekeigen kenmerken zijn opgenomen in het kader van de actualisatie van bestemmingsplannen. De gebiedscatalogus loopt op met het bestemmingsplan voor het buitengebied. Er is een pilot geweest voor de Welstandsnota en het burgerpanel & de plaatselijke belangen zijn geconsulteerd. In 2015 wordt verder gewerkt aan de Welstandsnota.	✓ ✗ ✗
- Inwoners geven de kwaliteit van de cultuurhistorie in de gemeente minimaal een 7,5 - Uitvoering van de nota erfgoedbeleid - Cultuurhistorie opnemen in alle bestemmingsplannen - Monitoren van bouwkundige staat van monumenten door jaarlijks bij 60 monumenten een nulmeting uit te voeren.	Hierover zijn geen gegevens beschikbaar. De uitvoering van de nota Erfgoedbeleid wordt in 2015 voortgezet. Cultuurhistorie is opgenomen in het kader van de actualisatie van de bestemmingsplannen. Het monitoren van de bouwkundige staat van 60 monumenten is ook in 2014 weer uitgevoerd.	✗ ✓ ✓ ✓

Ontwikkeling doelstellingen

In de bestemmingsplannen die zijn opgesteld in het kader van de actualisatie zijn de streekeigen kenmerken en cultuurhistorie vastgelegd. Dit wordt ook gedaan in nieuwe bestemmingsplannen. Bij de nadere uitwerking van plannen zal hiermee rekening gehouden moeten worden waardoor de streekeigenheid en de cultuurhistorische kenmerken versterkt worden. Om dit nader te concretiseren wordt een gebiedscatalogus opgesteld die een ieder kan gebruiken bij de uitwerking van plannen. Dit traject loopt gelijk op met het traject voor het bestemmingsplan Buitengebied. Het monitoren van de bouwkundige staat van monumenten wordt ook in 2015 weer voortgezet, net als het uitvoeren van de Erfgoednota.

Er wordt gewerkt aan nieuw welstandsbeleid, dat meer afgestemd is op de gebiedseigen kenmerken en de waarden van de omgeving. Ook wordt er gekeken naar een differentiatie van het welstandsbeleid, zodat afstemming op de bestemmingsplannen en meer maatwerk mogelijk is. Bij dit proces worden de inwoners van Steenwijkerland betrokken.

De wijziging van het welstandsbeleid neemt, omdat het voor het creëren van draagvlak belangrijk is dat een zorgvuldige procedure wordt gevolgd, meer tijd in beslag dan was voorzien.

Maatschappelijk effect 11: het voorzieningenniveau wordt versterkt

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
De structuur voor detailhandel, woningbouw en openbare ruimte in Steenwijk is verbeterd. De entrees van de stad zijn versterkt. Grote structuurversterkende projecten zijn voortgezet. Een aantrekkelijke binnenstad (Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt).	Alvorens verdere planvorming voor het Steenwijkerdiep op te starten wordt de uitspraak van de Raad van State inzake de hypermarkt op Eeserwold, alsmede de ombouw van C1000 naar Jumbo afgewacht. De ontwikkeling van het Voorpoortgebied vordert gestaag. Planning is dat de bouwwerkzaamheden in 2015 zijn afgerond, waarna in 2016 de inrichting van het openbaar gebied gereed zal zijn. In samenspraak met ondernemers en bewoners wordt een visie opgesteld voor de binnenstad van Steenwijk. Daarbij wordt aandacht besteed aan het voorzieningenniveau, leefbaarheid en omgevingskwaliteit. Een start is gemaakt met een aanpak voor de kern Oldemarkt.	✗ ✓ ✓ ✓
Visiedocument waarin alle ambities staan vermeld voor de gewenste sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit.	In 2014 is de eerste fase voor het opstellen van de Omgevingsvisie afgerond. Met inbreng van een groot aantal stakeholders is de toekomstagenda Steenwijkerland opgesteld. In de toekomstagenda staan de belangrijke opgaven voor de gemeente Steenwijkerland. Deze opgaven zijn ruimtelijk, economisch en sociaal. Op basis van de toekomstagenda kan de Omgevingsvisie worden uitgewerkt.	✓
Actuele bestemmingsplannen voor alle kernen op 1 januari 2015	Voor alle kernen zijn er actuele plannen (bestemmingsplannen en beheersverordeningen). Voor Giethoorn en de recreatiewoningenterreinen moeten de beheersverordening nog vervangen worden door bestemmingsplannen.	✓
Duidelijkheid over ontwikkelingsmogelijkheden in het buitengebied voor wonen en werken	Voor het buitengebied geldt momenteel een beheersverordening waarin is aangegeven wat de ontwikkelingsmogelijkheden zijn. In 2015 wordt het opstellen van het bestemmingsplan opgepakt.	✓

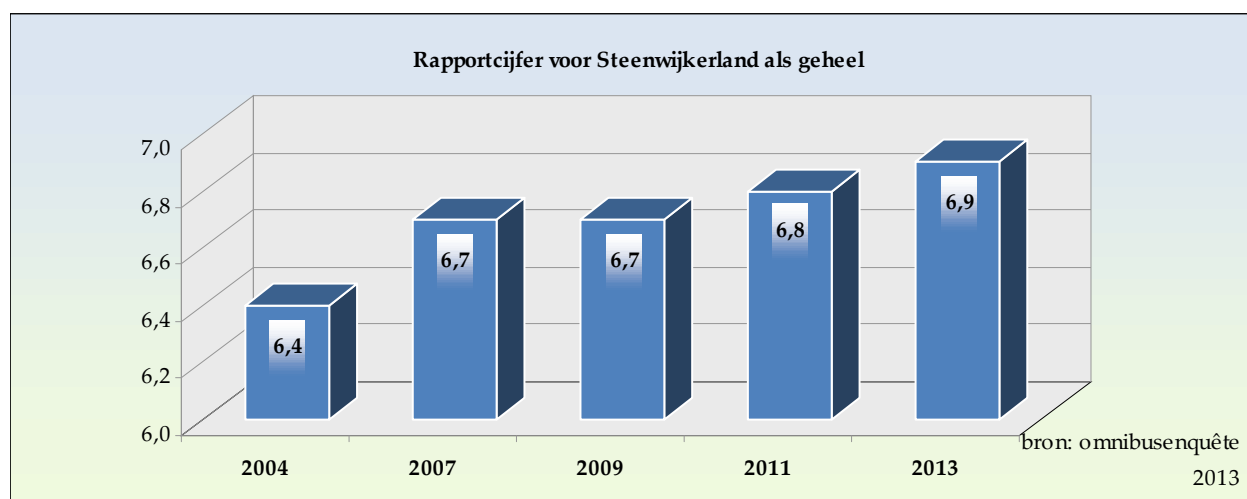
Buitengebied

'Een van de grote uitdagingen voor dit college wordt het vaststellen van de Omgevingsvisie, het bestemmingsplan buitengebied waar acht jaar lang mee is gestoeid. Archeologie en de Natura 2000 discussie waren de grote knelpunten. Die lijken nu overwonnen. De wet geeft de gemeente veel meer ruimte, ook op gebied van welstand. Grotere bouwblokken zijn bijvoorbeeld toegestaan. Ik zou het mooi vinden dat dit nu van de grond komt. Dat de regeldruk omlaag gaat en je het buitengebied lokaal vormt kunt geven, mensen straks meer zekerheden kunt bieden.'

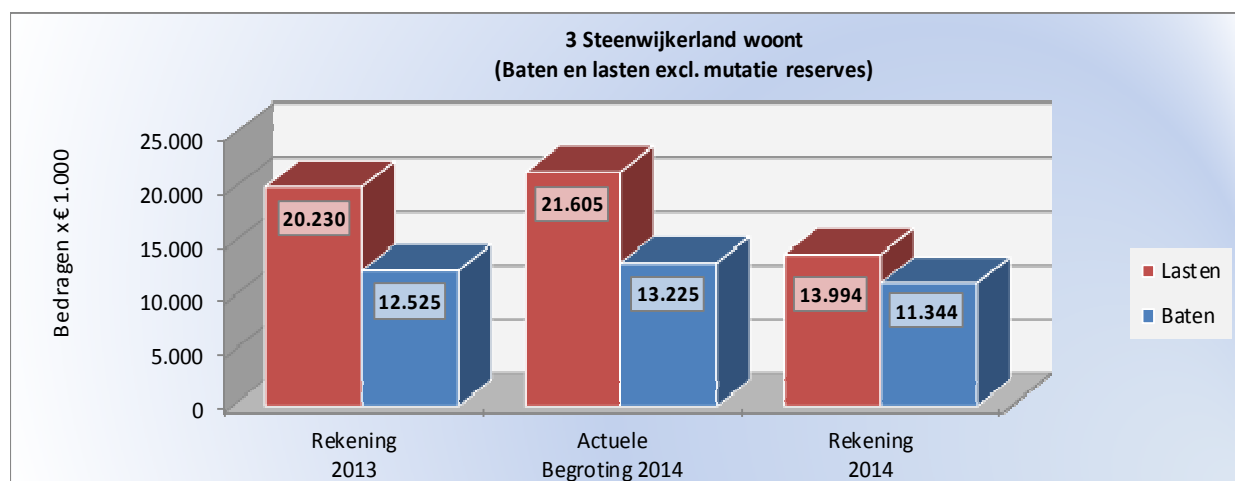
Wim Brus

Ontwikkeling doelstellingen

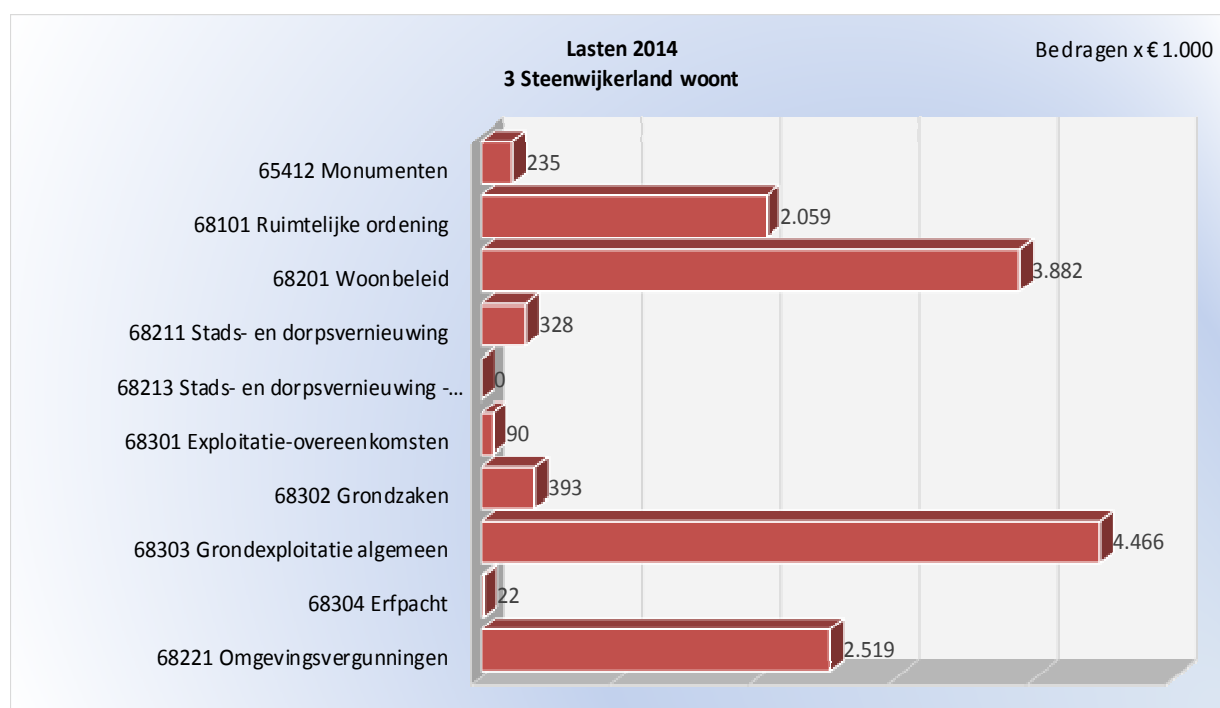
De bestemmingsplannen voor Giethoorn en de recreatiewoningenterreinen moeten nog worden vastgesteld. Voor Giethoorn is dit niet gelukt omdat tijdens de inspraakperiode is gebleken dat er nog een extra verdiepingsslag nodig was om recht te doen aan de karakteristiek van Giethoorn en de huidige situatie. Voor de recreatiewoningenterreinen is gekozen voor een beheersverordening waarin de bestaande planologische rechten zijn vastgelegd. Op termijn zal dit gevolgd worden door een bestemmingsplan. Het achterliggende doel – actuele plannen op 1 juli 2013 om legesderving te voorkomen – is door het inzetten van een beheersverordening wel gehaald.

Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland woont

Waaraan is het geld besteed?

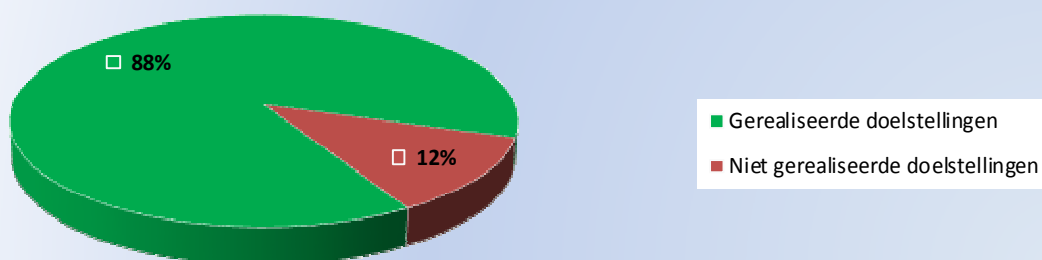

2.4 Steenwijkerland schoon, heel en veilig

Waar gaan we voor?

We vinden het belangrijk dat onze inwoners zich thuis voelen in hun woonomgeving. Een schone, veilige en aantrekkelijke leefomgeving draagt daaraan bij. Wij leveren hiervoor de randvoorwaarden, maar geven graag mét onze inwoners kleur aan de openbare ruimte. Samen werken aan een schone, hele en veilige openbare ruimte blijft ook de komende jaren ons motto.

Doelstellingen 2014

Trends en ontwikkelingen

- ▲ Onderhoud openbare ruimte door zelfbeheer plaatselijke belangen
- ▲ Inwoners betrekken bij de inrichting, het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte
- ▲ Social return on investment bij (onderhouds)projecten in de openbare ruimte
- ▲ Efficiënter werken door samenwerking (buur)gemeenten
- ▼ Druk op reguliere onderhoudsbudgetten

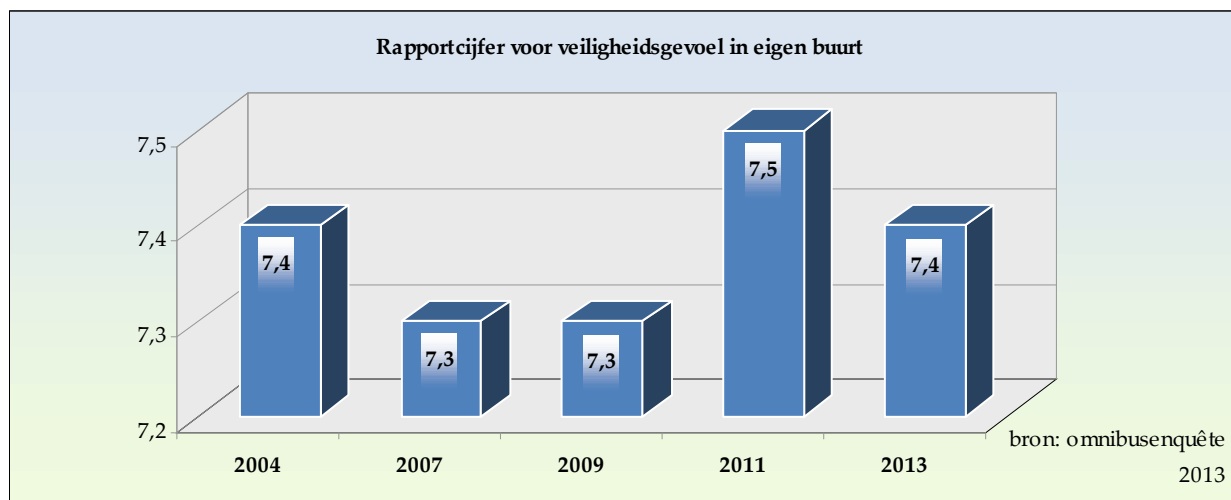
Maatschappelijk effect 12: inwoners voelen zich veilig

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Het aantal misdrijven ligt blijvend onder het gemiddelde van de politieregio IJsselland	Het aantal misdrijven in Steenwijkerland ligt onder het gemiddelde van de regio IJsselland. Het aantal inbraken en het aantal mishandelingen is ten opzichte van 2013 gedaald.	✓
Stijging % van de inwoners dat uitgaan in de gemeente veilig vindt t.o.v. de nulmeting in 2011	Uitgaansgerelateerde overlast is vooral overlast door geluid, overmatig alcoholgebruik en wordt vaak veroorzaakt door jongeren. Samen met de politie en de horeca werkt de gemeente in de Werkgroep Veilig Uitgaan aan het veiliger maken van het uitgaansklimaat.	✓
Structurele (woon)overlast in beeld	Verschillende afdelingen zijn soms belast met een langdurige burenruzie/handhavingsskwestie die kan leiden tot een overlastsituatie. Hier wordt in onderling overleg maatwerk voor geleverd.	✓
Hulpdiensten zijn beschikbaar en voldoen aan de landelijk gestelde normen	Op die plekken waar we niet voldoen aan de landelijk gestelde normen, wordt ingezet op preventieprojecten.	✗
Alle inwoners ontvangen informatie over brandveilig leven door organisatie informatiebijeenkomsten en een programma op scholen	Het programma Brandveilig Leven voor basisscholen is in 2013 afgerond. Nieuwe inwoners van moeilijk te bereiken gebieden ontvangen een informatiepakket over brandveiligheid.	✓

Behoud van posten

'Zoals verwacht heeft de schaalvergroting in het veiligheidsdomein zich doorgezet in 2014. Er zijn slagen gemaakt met de opschaling naar een regionale brandweer en nationale politie. Maar ondanks dat er nu wordt gewerkt in grotere organisatievormen blijf je toch met elkaar zoeken naar de lokale verankering. Dat is wat telt voor inwoners van Steenwijkerland. Uiteindelijk gaat het de burger erom dat we werken aan de veiligheid dichtbij huis. Gelukkig hebben we onze politieposten (Steenwijk, Blauwe Hand) en de brandweerposten kunnen behouden.'

Marja van der Tas

Veiligheid begint bij jezelf

'Het afgelopen jaar is een aanvang genomen met het vernieuwde Integraal Veiligheidsplan. De gemeenteraad stelt dit iedere vier jaar opnieuw vast. In het verleden werd dat inhoudelijk niet zo nadrukkelijk met verschillende groepen uit de samenleving besproken; nu wel. Er wordt gesproken met jongeren, maar ook met hun ouders, met senioren in de gemeente. Hoe beleven ze veiligheid? Veiligheid begint bij jezelf. De manier waarop je door de wijk rijdt, hoe je je huis inricht. We kijken nu meer naar wat inwoners en ondernemers al zelf aan de verbetering van veiligheid kunnen doen en wat ze vervolgens van de gemeente mogen verwachten.'

Marja van der Tas

Maatschappelijk effect 13: inwoners waarderen de verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Minder dan 17 ernstige verkeersslachtoffers in de periode 2010-2014	In periode van 2010 t/m 2014 waren er gemiddeld 4 ernstige slachtoffers per jaar. In 2014 zijn de ongevallenlocaties Zuidveenseweg-Gasthuislaan en Ruxveenseweg-Hoofdijk opnieuw ingericht. Daarnaast zijn de Zuidveenseweg en de kruispunten van de Schansweg met de Wendakker en de Gagelsweg verkeersveiliger ingericht.	✓

Maatschappelijk effect 13: inwoners waarderen de verkeersveiligheid

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Maximaal 40% van de inwoners ervaart overlast door te hard rijden in de wijk (Omnibusenquête 2009: 41%, 2013 45%))	In 2014 is een aantal maatregelen uitgevoerd in het kader van de gebiedsgerichte aanpak t.b.v. verkeersveiligheid. De ingang naar de woonwijk in Giethoorn (Hylkemaweg en Ds J.J. Ketstraat) is heringericht met als doel om vreemd verkeer daar te weren. Naast de infrastructurele maatregelen zijn ook verkeerseducatieprojecten uitgevoerd van jong tot oud. Het gaat om projecten als ANWB-streetwise bij basisscholen, antislipcursussen voor elke inwoner van Steenwijkerland en opfriscursussen verkeersregels voor oudere inwoners van Steenwijkerland.	✗
Creëren van veilige (brom)fietsroutes: de fietsvriendelijkheid van de gemeente op minimaal 65% (Omnibusenquête 2009: 60%, 2013: 75%))	In 2014 is het fietsplan vastgesteld. Het fietspad langs de Schansweg (Steenwijk) is deels verbreed waardoor er meer ruimte is om elkaar te passeren en oversteek voor fietsers tussen Vendelweg en Gasthuislaan niet nodig is. In het kader van de landinrichting is 3,1 km nieuw fietspad aangelegd (Wetering-Oost en Wetering-West).	✓
Jaarlijkse inzet van € 2,- per inwoner aan verkeerseducatie	In 2014 is € 2,- per inwoner aan verkeerseducatie besteed	✓

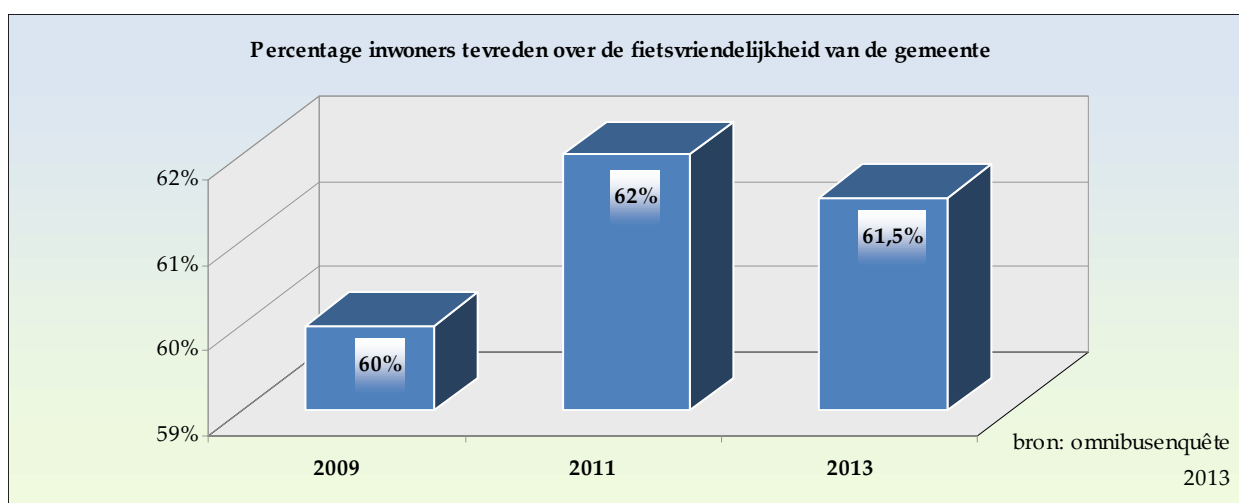
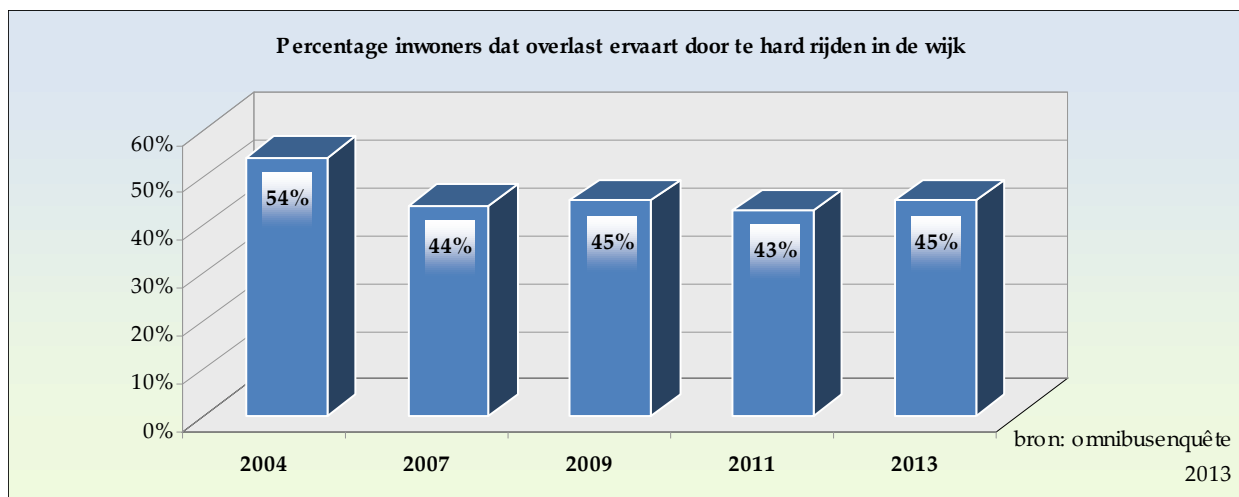
Ontwikkeling doelstellingen

- Een kanttekening bij bovengenoemde ongevallencijfers is de gewijzigde manier van registreren. Hierdoor is de registratiegraad ten opzichte van voorgaande jaren afgenomen. Politie en verzekeraars pakken dit landelijke aandachtspunt op.
- De gebiedsgerichte aanpak van verkeersknelpunten is in 2014 formeel afgerond. We kijken echter op welke manier we bewoners kunnen blijven betrekken bij verkeersvraagstukken.

Zuidveenseweg

'Na jarenlange discussie is in 2014 de inrichting van de Zuidveenseweg opgepakt. Een mooi voorbeeld van een geslaagd burgerinitiatief. Wat dit nieuwe college heeft toegevoegd is de verbreding van het fietspad. Basisschool De Wegwijzer, die vorig jaar vanuit de wijk De Gagels verhuisde naar MFC De Zuidwester, had daar uit oogpunt van veiligheid voor leerlingen nadrukkelijk om gevraagd. Er loopt ook een proef met led-verlichting langs de Zuidveenseweg en Schansweg. Overtollige lantaarnpalen zijn verwijderd, op donkere stukken zijn juist enkele herplaatst.'

Jacques Wagteveld

Cijfer 2013 is een gemiddelde van het aanbod in fietspaden en het onderhoud van de fietspaden. Dit omdat de omnibussenquête 2013 de tevredenheid in 2013 niet is gemeten maar is opgegaan in deze twee onderdelen.

Maatschappelijk effect 14: inwoners waarderen de openbare ruimte

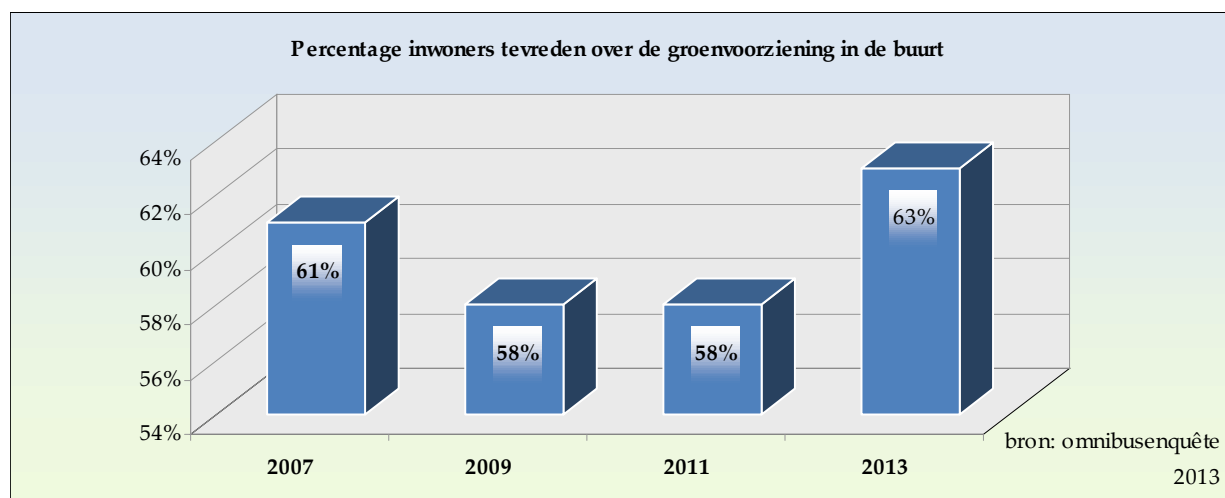
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Inwoners meer betrekken bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte: minimaal 50% is tevreden over de betrokkenheid	Er is extra aandacht gegeven aan communicatie en bewonersparticipatie in de vorm van projectgroepen en individueel overleg. De groenrenovaties in Giethoorn en de Oosterveen zijn hiervan goede voorbeelden. Aandacht voor communicatie blijft gewenst.	✓
Bij aanleg en onderhoud openbare ruimte 'groen' prioriteit geven	Groen wordt integraal in de planvorming meegenomen. Zo is er bij de herinrichting van de Zuidveenseweg expliciet gestuurd op vergroening. Hetzelfde geldt voor de revitalisering Scheerwolde.	✓
Minder zwerfafval: daling van het aantal meldingen over zwerfafval bij de servicelijn	Het totaal aantal meldingen openbare ruimte is het afgelopen jaar met 10% gedaald. Het aantal meldingen over zwerfafval is evenredig afgenomen.	✓
Openbare ruimte goed onderhouden: in 2014 minimaal 85% van de meldingen binnen de	In 2014 waren er 3727 meldingen openbare ruimte. Hiervan is 95% afgerond, waarvan 55 % binnen een	✓

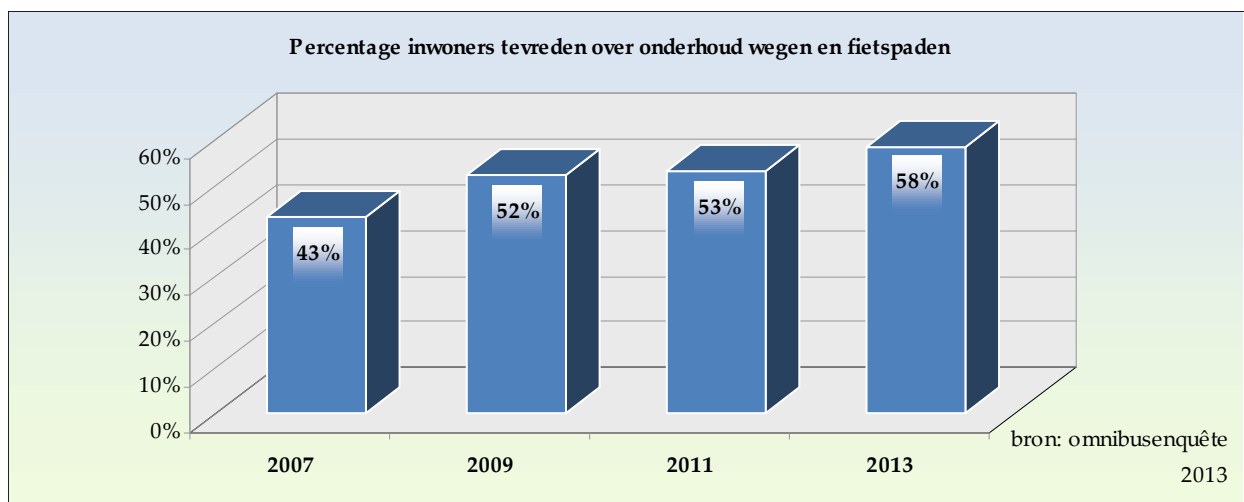
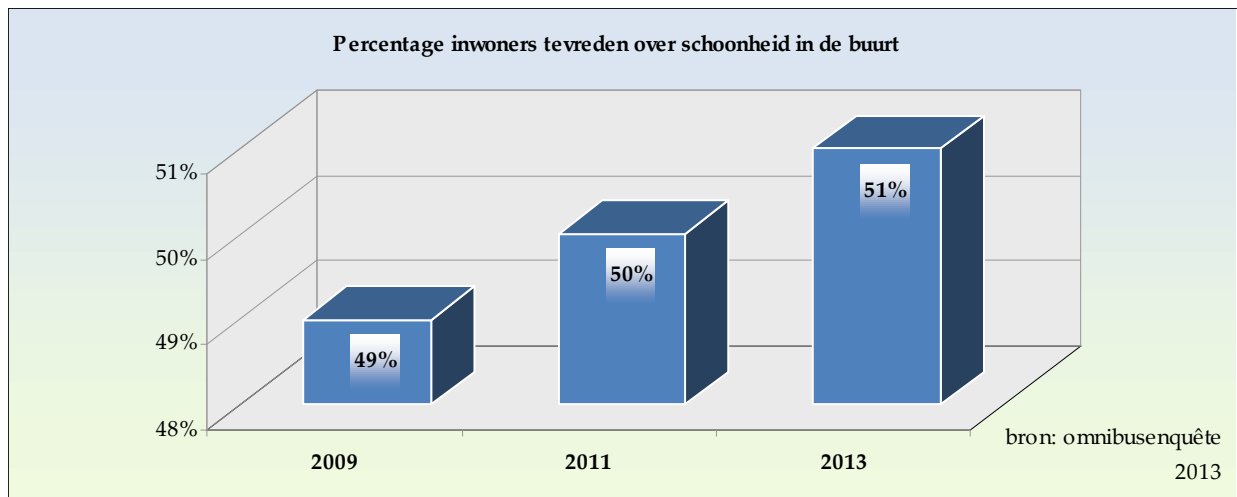
Maatschappelijk effect 14: inwoners waarderen de openbare ruimte

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
afgesproken termijn afdoen (2009: 75%)	week.	
Minimaal 5 projecten in de openbare ruimte integraal oppakken en uitvoeren	- Herinrichting Tukseweg Tuk - Revitalisering Scheerwolde - Herinrichting Kerkweg Giethoorn - Revitalisering Burg. Kuiperslaan Oldemarkt - Herinrichting Zuidveenseweg Zuidveen	✓
Duurzaam beheer openbare ruimte	Bij de herinrichting van de openbare ruimte wordt gestuurd op logische beheerbare inrichtingen en het toepassen van duurzaam materiaal. Bij de groenvoorziening worden de ondergrond en beplanting op elkaar afgestemd. Door het toepassen van het principe <i>de juiste soort op de juiste plaats</i> kan het groen langdurig in stand gehouden worden zonder overmatige beheerinspanningen. Bij het onderhoud in het zuidelijk deel van de gemeente Steenwijkerland wordt een proef gedaan met het onderhouden van verharding zonder bestrijdingsmiddelen. Deze proef wordt in 2015 gecontinueerd om ervaring op te doen met deze wijze van beheer.	✓

Ontwikkeling doelstellingen

- De afgelopen jaren is ingezet op het verbeteren van de inrichting van het openbaar groen in diverse kernen en wijken. Via bewonersavonden is gesproken met de bewoners uit de betreffende kernen en wijken. Op basis van de aangedragen punten en de wensen vanuit beheer is het groen gerenoveerd. De bewonerstevredenheid vertoont, op het gebied van groenvoorziening, een stijgende lijn. In 2015 worden de laatste grootschalige groenrenovaties uitgevoerd o.a. Oostermeenthe en Oldemarkt.
- In 2015 worden de servicelevels vormgegeven. Het startpunt is 55% van de meldingen openbare ruimte binnen een week af te doen. Dit streefpercentage loopt ieder jaar op met 5%.

Eigen groen

'Wij kunnen best zelf onze groenvoorziening onderhouden', zei de bevolking van Kallenkote. En ook uit Onna kwam datzelfde geluid. Waarom niet? Extra zelfwerkzaamheid is goed voor de betrokkenheid, zelf doen maakt dat mensen nog zuiniger op hun leefomgeving zijn. En een bijkomend voordeel is dat er geen openbare aanbesteding nodig is; de gemeente stelt een budget beschikbaar voor Dorps- of Plaatselijk belang en die geeft een hovenier opdracht voor berm- of groenonderhoud. De werkzaamheden worden zo ook in eigen kern uitbesteed. Goed voor de lokale economie.'

Jacques Wagteveld

Maatschappelijk effect 15: inwoners zijn tevreden over het openbaar vervoer

Wat wilden we bereiken in 2014?

Wat is er bereikt in 2014?

Gehaald?

✓ = gehaald

✗ = niet gehaald

Bekendheid Regiotaxi in 2014 > 35% (2009: 31%; 2013 49%)

De regeling Regiotaxi (en daarmee het gebruik) is in 2014 ongewijzigd gebleven t.o.v. voorgaande jaren. Gezien de hoge bekendheidsscore in 2013 is het aannemelijk dat de doelstelling ook in 2014 gehaald is.

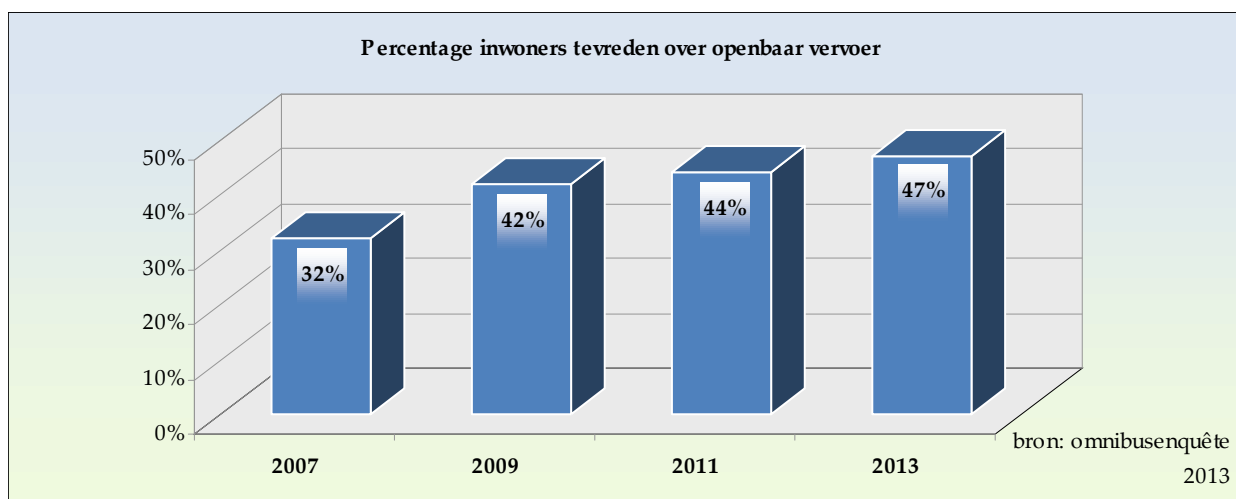
✓

Maatschappelijk effect 15: inwoners zijn tevreden over het openbaar vervoer

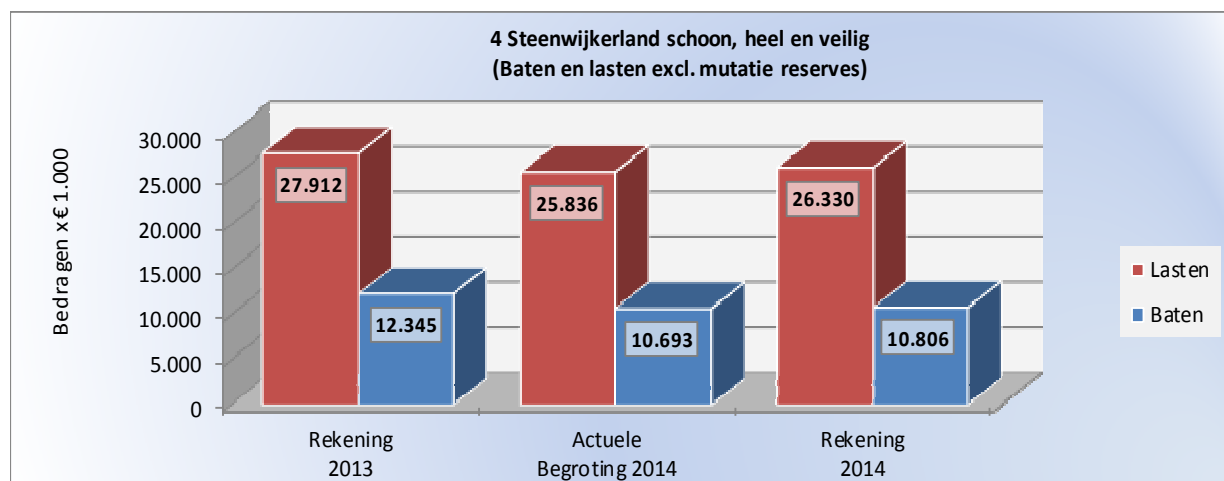
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Ouderen en inwoners met een beperking voorzien in hun specifieke vervoersbehoefte	De Regiotaxi speelt een belangrijke rol in de specifieke vervoersbehoefte van ouderen en inwoners met een beperking. Daarnaast is er het vrijwilligersvervoer. In 2014 is hier een initiatief vanuit Eesveen aan toegevoegd: het 'zorgproject Eesveen'.	✓

Ontwikkeling doelstellingen

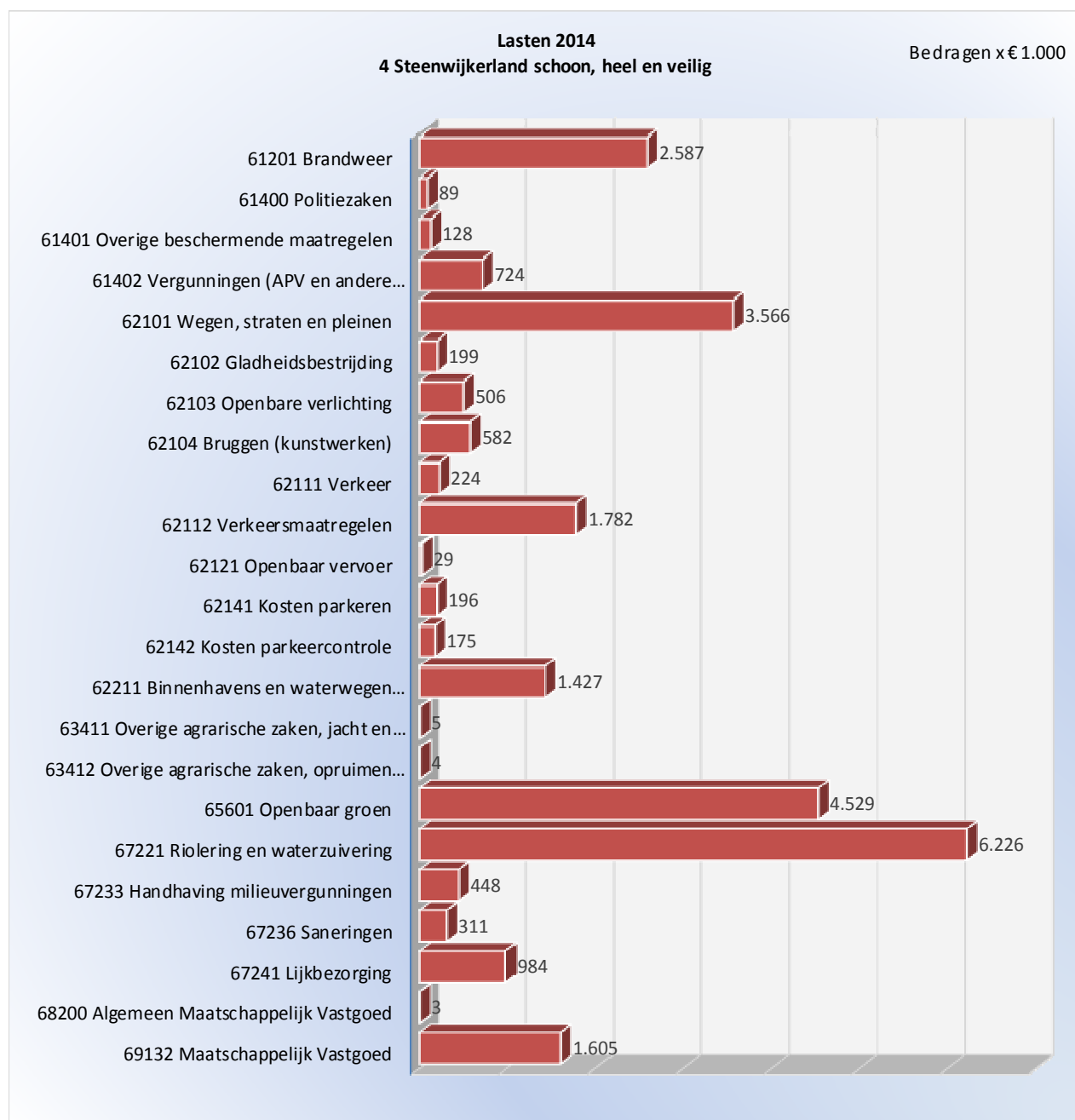
In verband met bezuinigingen zijn sinds 2015 de spelregels van de Regiotaxi veranderd waardoor er niet meer gereisd kan worden met de Regiotaxi op momenten dat er regulier openbaar vervoer is. Dit leidt tot minder gebruik van de Regiotaxi en waarschijnlijk ook tot afname van de bekendheid ervan. In het voorjaar van 2015 beslist de provincie over het voortbestaan van de Regiotaxi (in de huidige vorm) vanaf 2016. In het najaar van 2015 volgt een provinciale visie op het openbaar vervoer in onze regio.

Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland schoon, heel en veilig

Waaraan is het geld besteed?

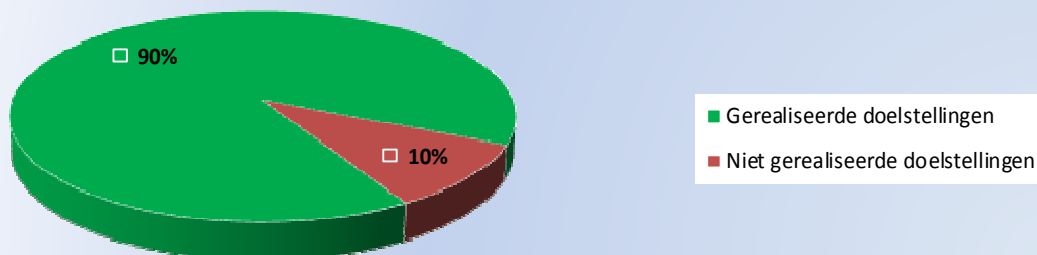

2.5 Steenwijkerland duurzaam

Waar gaan we voor?

We stimuleren burgers en bedrijven om hun woning of bedrijfsgebouw energiezuinig te maken. We zien daarbij volop kansen voor duurzaam ondernemen. Wij willen dat een groter aandeel energie duurzaam wordt opgewekt en ook dat reststromen hiervoor worden ingezet. We zetten, samen met andere gemeenten, in op een energieregio waarbinnen in 2020 de huishoudens met hernieuwbare (nieuwe) energie kunnen worden voorzien. Als gemeente vervullen we hierbij zowel een faciliterende als een voorbeeld rol.

Doelstellingen 2014

Trends en ontwikkelingen

- ▼ Grotere energieprojecten komen in veel gevallen moeizaam van de grond, provinciaal energiefonds hierdoor onderbenut
- ▼ Investeren in het verduurzamen van bestaande bebouwing is nodig, maar financieringsmogelijkheden zijn beperkt
- ▲ De markt voor zonnepanelen is volwassen geworden en ontwikkelt zich zonder subsidie
- ▲ Hergebruik van grondstoffen wint aan terrein, naast de overheid pakken ook burgers en bedrijven dit goed op

Maatschappelijk effect 16: Burgers en bedrijven passen duurzame maatregelen toe

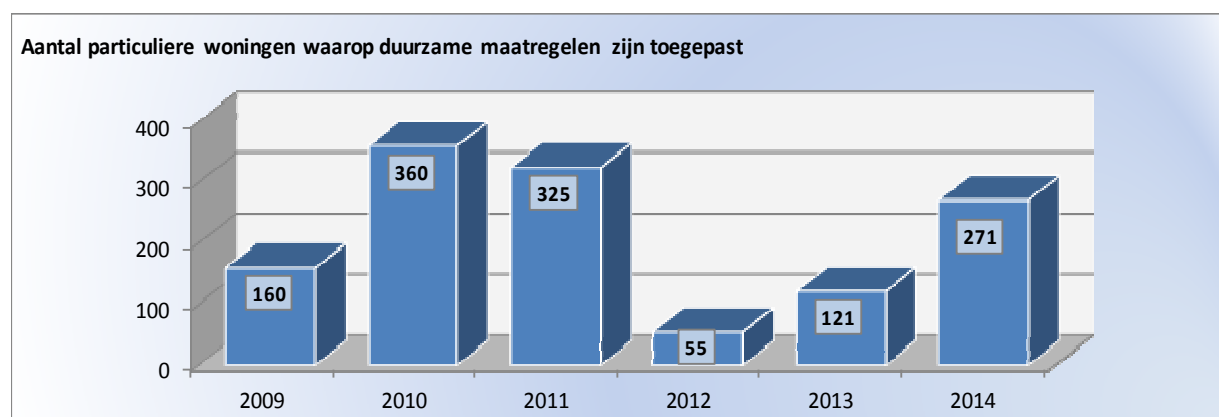
Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Duurzaamheid gemeentelijk beleid: - In al ons beleid en aanbestedingen is duurzaamheid een aandachtspunt - Het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen wordt verankerd in de reguliere onderhoudsplannen - Nieuw aan te schaffen auto's rijden zuinig	- In de handleiding voor B&W voorstellen is de paragraaf duurzaamheid aangescherpt; - Duurzaamheid is een vast aandachtspunt in het aanbestedingsbeleid; - Maatregelen voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed zijn opgenomen in de onderhoudsplannen; - Bij aanschaf van dienstvoertuigen is energiezuinigheid een criterium.	✓
Burgers en bedrijven informeren over duurzaamheid: - Alle huishoudens en bedrijven worden bereikt met communicatie over duurzaamheid - 400 huishoudens worden benaderd in de "Overijsselse aanpak 2.0" - 20 a 25 bedrijven laten een energieonderzoek uitvoeren binnen de aanpak van het energieloket bedrijven - Jaarlijks krijgen 10 toeristische bedrijven het label Sustainable Tourism	- In het voor- en najaar is er een duurzaamheidspagina geplaatst in de Steenwijkerland Express, er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor woningeigenaren en er is gecommuniceerd via de website duurzaamsteenwijkerland.nl. - 479 inwoners van Steenwijkerland hebben een woningdossier opgevraagd binnen de Overijsselse Aanpak 2.0, waarbij 271 huizenbezitters gebruik hebben gemaakt van de provinciale regelingen via het gemeentelijk energieloket (238 premies, 33 leningen). - 23 bedrijven hebben gebruik gemaakt van de nieuwe provinciale regeling waarin energieonderzoek onderdeel is van een subsidie op energiebesparende maatregelen. - Een tiental toeristische bedrijven implementeert maatregelen om in aanmerking te komen voor het label Sustainable Tourism.	✓

Maatschappelijk effect 16: Burgers en bedrijven passen duurzame maatregelen toe

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Stimuleren duurzaam wonen: - 40% van de huurwoningen heeft minimaal energielabel C	Eind 2014 heeft meer dan 50% van de sociale huurwoningen minimaal energielabel C of hoger. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord.	✓
Energiezuinige nieuwbouw: - Woningen in nieuwbouwplannen worden zo energiezuinig mogelijk gebouwd, energieneutraal of energieleverend	In verband met de continue landelijke aanscherping, naar uiteindelijk energieneutraal in 2020, worden op dit gebied de bouwbesluitnormen aangehouden.	✓
Bouwen van minimaal 50% van de woningen op inbreidingslocaties	In 2014 zijn er 110 nieuwe woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Hiervan zijn er 71 gebouwd op inbreidingslocaties. Hiermee is ruim voldaan aan de 50% doelstelling.	✓
Stimuleren groen varen en rijden: - Uitgifte van 10 beschikkingen voor elektrisch aangedreven rondvaartboten, mits de investeringsmogelijkheden voor de betrokken ondernemers hiervoor ruimte biedt	In 2014 zijn 3 beschikkingen afgegeven voor elektrisch aangedreven rondvaartboten. Er zijn 38 beschikkingen afgegeven voor het elektrisch aandrijven van particuliere bootjes. Inmiddels is de subsidieregeling gesloten. Het beschikbare budget is uitgeput. In totaal zijn van 2011 tot en met medio 2014 169 particulieren gestimuleerd om elektrisch te varen met een eigen boot.	✗
Behoud waardevol landschap	- In 2014 zijn binnen de regeling Groene en Blauwe Diensten 23 nieuwe contracten met particulieren afgesloten voor aanleg, herstel en onderhoud van o.a. poelen, singels, houtwallen en hagen. - In 2014 is er 0,35 ha landschapselementen aangelegd, 4 ha hersteld en 7,7 ha. onder beheer gebracht voor een periode van 21 jaar.	✓

Ontwikkeling doelstellingen

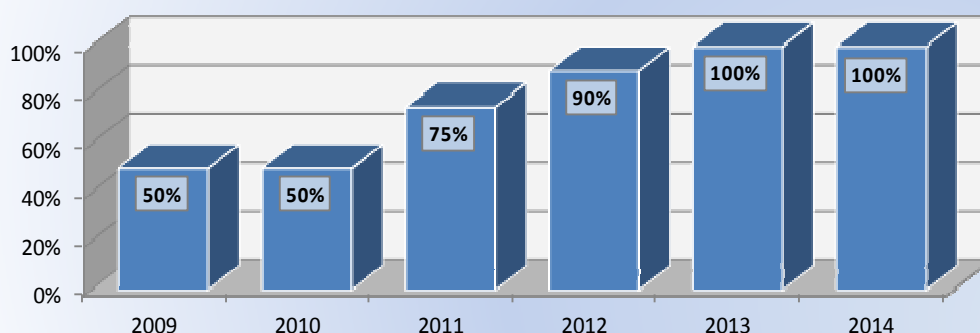
Het gemeentelijk energieloket voorzag in 2014 in een concrete behoefte waarbij een groot aantal inwoners gebruik heeft gemaakt van de provinciale regelingen voor het verduurzamen van hun woning of bedrijf. De subsidieregeling voor particuliere bootjes verliep succesvol en het beschikbare budget is volledig benut. De uitgifte van beschikkingen voor elektrische rondvaartboten blijft achter bij wat aanvankelijk de verwachting was. De doelstelling om alle rondvaartboten elektrisch aan te drijven is al eerder naar beneden toe bijgesteld naar 50 rondvaartboten. Per 1 maart 2014 is een gewijzigde regeling in werking getreden waarbij het subsidiebedrag is verhoogd van een bijdrage van 25% naar een bijdrage van 55% van de subsidiabele kosten. De regeling Groene en Blauwe Diensten is opnieuw succesvol, echter het aantal contracten en hectares landschapselementen aangelegd, hersteld of onder beheer gebracht, ligt wel lager dan in 2013.

Maatschappelijk effect 17: Duurzame energie en afvalverwerking

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Vanaf 2020 wordt alle energie voor de inwoners regionaal opgewekt	In de samenwerking 'Nieuwe Energie Noordwest Overijssel' is in 2014 met de gemeenten Zwartewaterland, Dalfsen en Staphorst en als trekkers ROVA en Rendo gewerkt aan een achttal projecten. De samenwerking is ondersteund vanuit de provincie. Een deel van de projecten is afgerond, voor een ander deel is verlenging aangevraagd bij de provincie.	✓
Beter gebruik biomassa - Het aandeel (publieke) biomassa geschikt voor hergebruik of voor energieopwekking is inzichtelijk - 100% van het gemeentelijk groenafval wordt hergebruikt	- Het aandeel (publieke) biomassa geschikt voor hergebruik of energieopwekking is inzichtelijk - Al in 2013 is de regie over alle gemeentelijke groenstromen in handen gelegd van ROVA, deze zorgt voor volledig hergebruik van het groenafval.	✓
Afname van de hoeveelheid restafval met 25% in 2014 of eerder (= 58 kg per inwoner) door: - Respons gft-inzameling te verhogen naar 85 kg gft per inwoner - Respons papierinzameling te verhogen naar 90 kg huishoudelijk papier per inwoner - Respons glaszameling te verhogen naar 23 kg glas per inwoner - Respons grofvuil te verhogen naar een hergebruikpercentage van 75% - Respons kunststofafval te verhogen naar 16 kg per persoon - Het kennisniveau bij inwoners over afvalscheiding te verhogen	De doelstelling afname van de hoeveelheid restafval met 25% in 2014 is in 2013 al ruimschoots behaald.	✓

Percentage van gemeentelijke groenafval dat wordt hergebruikt

Afvalstromen

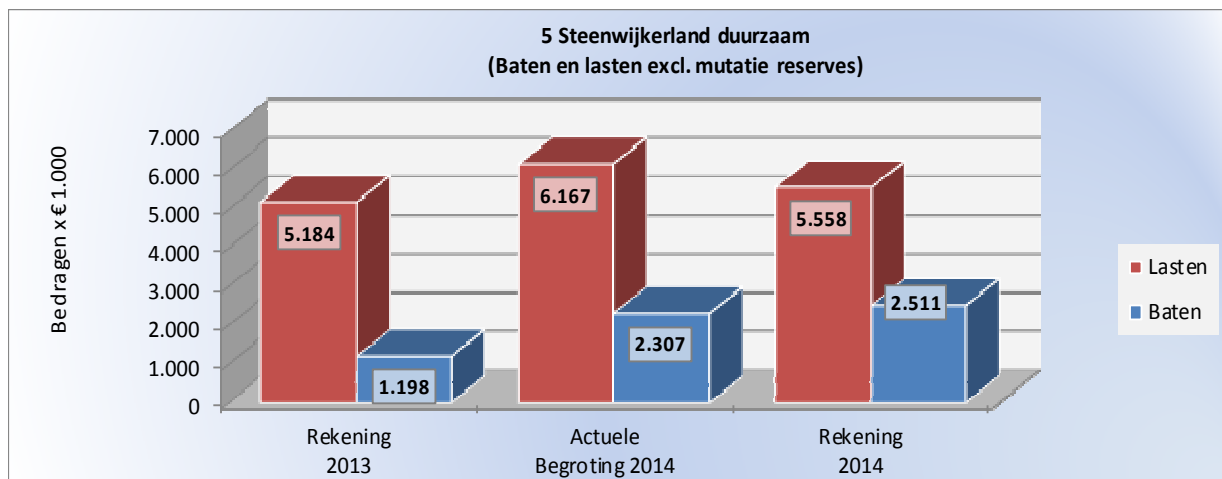
'Duurzaamheid is geen losstaand thema meer; het moet overal, op alle beleidsterreinen zijn doorgevoerd als een vanzelfsprekend gegeven. In aanbestedingen, omgevingsplannen, afvalstromen. In 2014 is succesvol de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval doorgevoerd. In de hele gemeente wordt nu plastic ingezameld in de container met oranje deksel; daar is in 2015 blik en zuivelkarton bijgekomen. En in Vollenhove loopt vanaf januari 2015 een pilot met een extra container met blauwe deksel, voor oud papier.'

Erik Dahmen

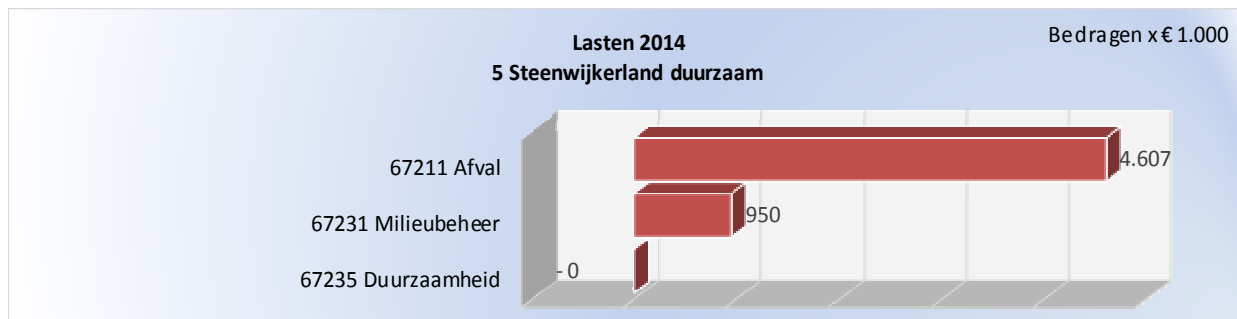
🔴 Ontwikkeling doelstellingen

In de afgelopen jaren heeft de gemeente haar rol als facilitator versterkt door een aantal uitvoeringstaken op het gebied van biomassa en nieuwe energie bij externe partijen als ROVA en Rendo weg te zetten. Dit geldt voor de regie over de gemeentelijke groenstromen die bij ROVA is gebracht als ook de projecten binnen de samenwerking Nieuwe Energie Noordwest Overijssel. Wat betreft het terugbrengen van de hoeveelheid restafval heeft de gemeente succesvol beleid gevoerd. De samenwerking Nieuwe Energie Noordwest Overijssel voor de periode 2013-2014, met de gemeenten Zwartewaterland, Staphorst, Dalfsen en Rendo en ROVA wordt verlengd tot medio 2015.

Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland duurzaam

Waarom is het geld besteed?

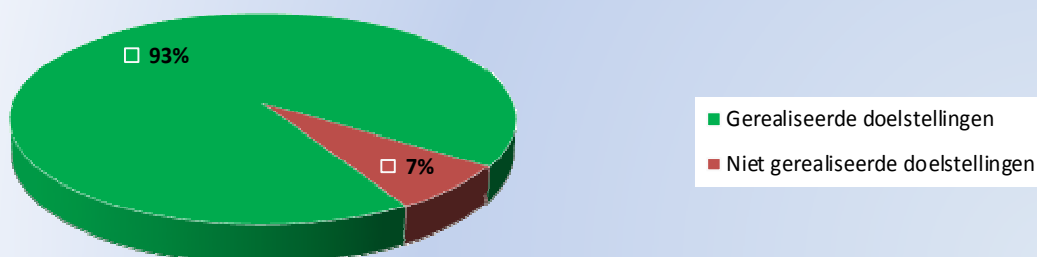
2.6 Steenwijkerland tot uw dienst

Waar gaan we voor?

Steenwijkerland spreekt de inwoners aan op eigen deskundigheid en verantwoordelijkheid. Wij betrekken onze inwoners vaker en eerder bij onze plannen. Bij de dienstverlening gaan we uit van de eigen kracht van onze inwoners en ondernemers. Van ons kunnen de inwoners en ondernemers een professionele en klantvriendelijke behandeling verwachten. Daar vragen onze inwoners en ondernemers ook om!

Wij hebben de digitale mogelijkheden voor de dienstverlening verder uitgebouwd en onze dienstverlening is eenvoudig. Met name de digitale postverwerking heeft een nieuwe impuls gehad. Op 30 september is het nieuwe systeem de lucht ingegaan. We ontwikkelen en implementeren middelen en werkwijzen om het contact en de inbreng van onze inwoners en ondernemers te optimaliseren. Aansluiten bij de vraag is ons uitgangspunt.

Doelstellingen 2014

Trends en ontwikkelingen

- ▼ Financiële ontwikkeling (recessie).
- ▼ Stagnatie in de huizenbouw.
- ▼ Uitblijven koppeling met de Omgevingsloket On Line.
- ▲ Digitale dienstverlening verder ontwikkeld.
- ▲ Financiële investering gemeente digitalisering dienstverlening.
- ▲ RUD ontwikkeling en evaluatie.
- ▲ Wabo breed gaan.

Maatschappelijk effect 18: verbeteren 'tot uw dienst' algemeen

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Burgers hebben invloed op wat de gemeente doet: - rapportcijfer minimaal op landelijk niveau	Het betrekken van inwoners bij onze plannen. Er is in 2014 geen omnibus enquête uitgevoerd, deze wordt eens in de twee jaar uitgevoerd. In 2015 zal deze weer uitgevoerd worden	✓
Beter in beeld brengen van het vraagperspectief. Een klant-vraag-analyse wordt periodiek uitgevoerd	Continu meting klanttevredenheid (KCM. Balie, telefonie,) MOR (Melding Openbare Ruimte)	✓
Met betere dienstverlening en minder regels meer bereiken: - meer dan 70% vindt dat men weinig tijd kwijt is aan gegevensverstrekking aan de gemeente (2009: 69%, 2013 79%)	Zie boven.	✓
Het (digitale) burgerpanel minimaal 2 maal per jaar	Het afgelopen jaar is het burgerpanel geraadpleegd in het	✓

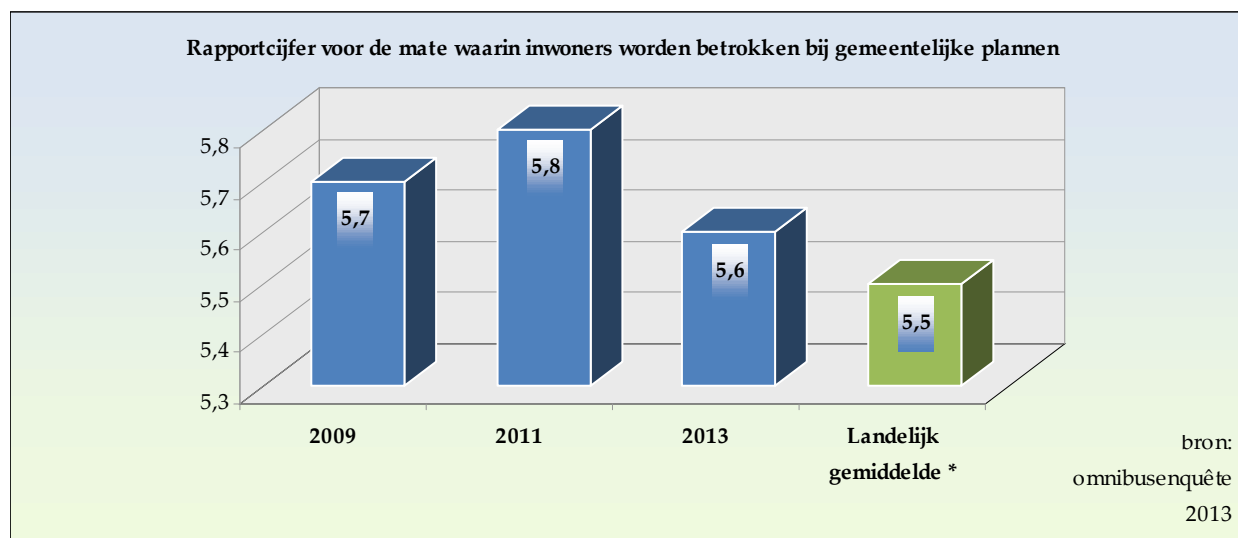
Maatschappelijk effect 18: verbeteren 'tot uw dienst' algemeen

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
inzetten	kader van het welstandsbeleid en bij de totstandkoming van het collegeprogramma.	
Rol van plaatselijk belangenorganisaties versterken. 100% van de kernen en wijken hebben een wijk -of dorpsplan	Bij 31 plaatselijke belangen organisaties gerealiseerd	✓

We betrekken inwoners, organisaties en ondernemers maximaal. Om dat te doen, blijven we frequent de behoefte van de inwoners, organisaties en ondernemers meten en onderzoeken. Dat doen we voor we iets gaan doen, en ook achteraf om vast te stellen of het effect heeft gehad. We willen inwoners, organisaties en ondernemers maximaal betrekken en aanspreken. Met de omnibus enquête doen we dit periodiek. Daarnaast vragen we inwoners om hun feedback bij hun balie bezoek en na contact met onze telefonische dienst verlening.

Het meten en weten van de behoefte van de inwoners, ondernemers en organisaties is van groot belang om vervolgens daarop te kunnen inspelen.

Van de 32 Plaatselijke Belangen en Wijkorganisaties heeft Marijenkampen aangegeven voorlopig geen dorpsplan te gaan ontwikkelen. Men is tevreden in het dorp en ziet de noodzaak er niet van in om een dorpsplan op te stellen.

Maatschappelijk effect 19: inwoners als volwaardig partner

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
De invloed van inwoners op al datgene wat de gemeente doet zal worden versterkt.	De invloed van inwoners op al datgene wat de gemeente doet is versterkt: door beleidsvoorstellen, die rechtstreeks betrekking hebben op de leefbaarheid in een kern of wijk, deze worden voor advies en/of (mee)beslissing voorgelegd aan de PBW's.	✓

Maatschappelijk effect 19: inwoners als volwaardig partner

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
	Er is tevens geïnvesteerd ten aanzien van het 2 ^e deel participatieladder (2e generatie burger participatie) op het advies vragen en laten (mee) beslissen, maar dit zal nog verder geoptimaliseerd moeten worden.	
Er is een instrumentarium ontwikkeld voor de informatievoorziening aan inwoners door de opzet van een communicatieprotocol		✓
In geval van belangentegenstellingen wordt in 20% van de primaire processen in het kader van de besluitvorming mediation ingezet	Mediation is in meer dan 20 % van de gevallen toegepast Bijv. bij voornemen tot weigering en het niet ontvankelijk verklaren van een vergunning	✓
Rol van de plaatselijke belangenorganisaties is versterkt door hen actief en vroegtijdig te betrekken bij de ontwikkelingen. Er is ingezet op het stimuleren van de eigen kracht van de PBW's en het vergroten van de schakelfunctie van de PBW's tussen gemeente en de inwoners	In 2014 is een traject gestart met de PBW's. In dit traject worden antwoorden gezocht welke rol PBW's kunnen innemen in de veranderende samenleving. Dit traject loopt door tot in 2015.	✓

We hebben langzaam maar zeker te maken met een verandering in de participatiesamenleving. Dit komt doordat mensen mondiger worden en de overheid genoodzaakt is het tekort terug te dringen. Van iedereen die dat kan, wordt gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en omgeving.

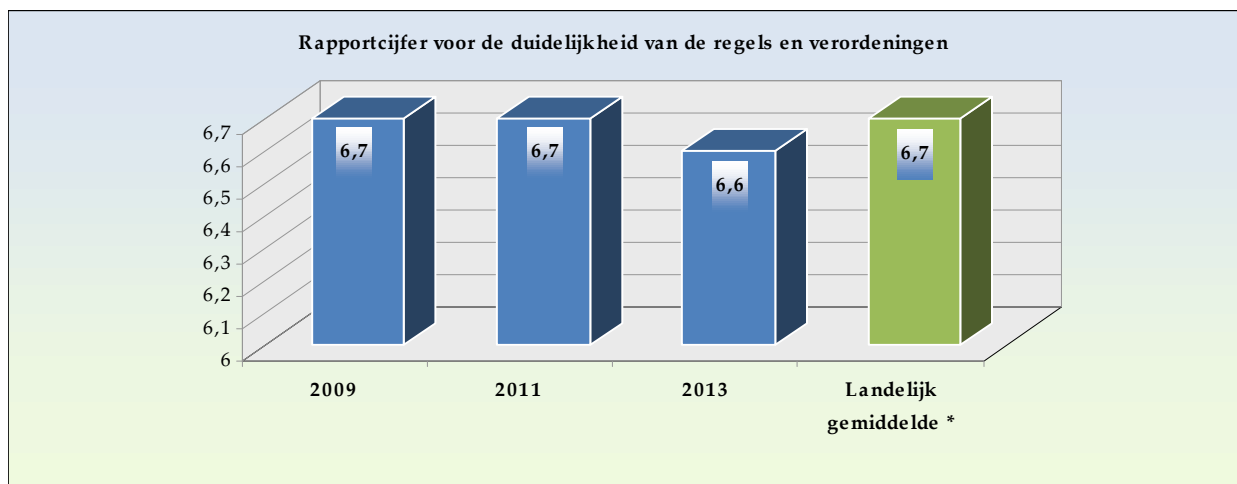
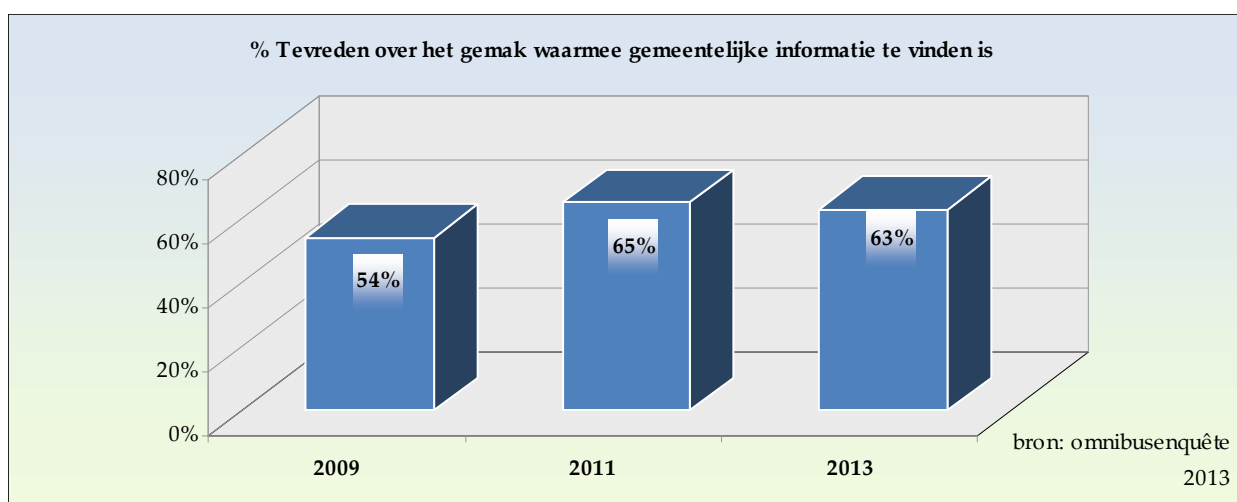
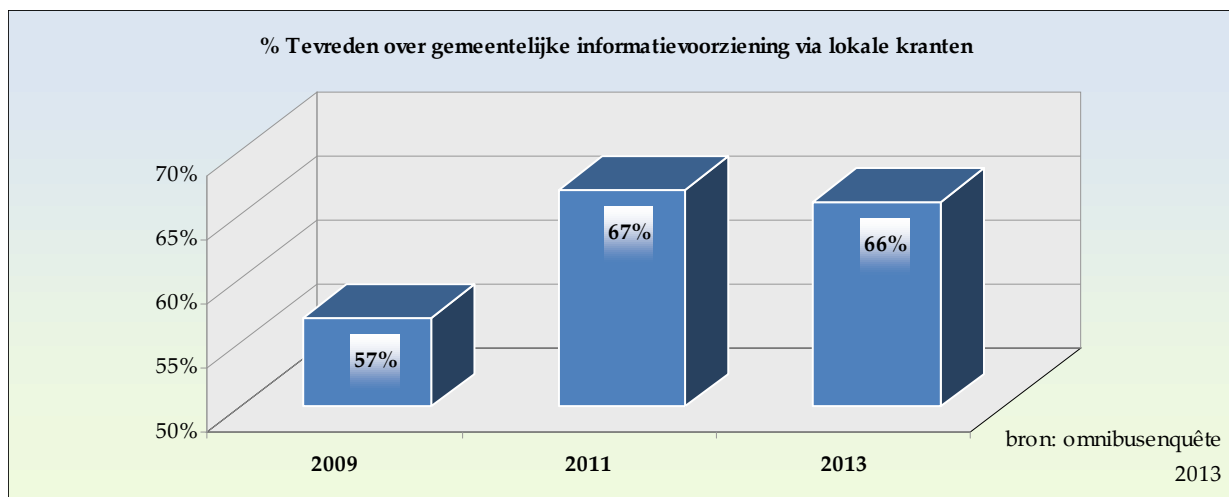
Inwoners nemen zelf nadrukkelijk verantwoordelijkheid voor de maatschappij en gewenste ontwikkelingen. Diverse initiatieven worden genomen. Veel van deze initiatieven worden vormgegeven door de inwoners zelf, zonder betrokkenheid van de overheid. In Steenwijkerland vinden wij dit ook belangrijk en hebben daar als overheid geen leiding in genomen. Dat vraagt een andere houding van de overheid, inwoners, ondernemers en instellingen.

Er zijn ook initiatieven waar de inwoners ondersteuning vragen van de overheid in de vorm van financiën, kennis of ondersteuning. De afgelopen jaren hebben we daar ook ervaringen mee opgedaan.

Met name via de matrix dorpsplannen ondersteunen we initiatieven van bewoners, via de Plaatselijke Belangen en Wijkorganisaties (PBW's), die leiden tot een verbetering van de leefbaarheid. Hierbij treedt de gemeente voornamelijk faciliterend op. Als voorbeelden kunnen worden genoemd de projecten rondom sport- en speelvoorzieningen, ontmoeten, opwaardering van de openbare ruimte, veiligheid, dorpshuizen, kunst etc.

De bezuinigingen vragen ook dat inwoners meer eigen verantwoordelijkheid nemen en minder op de overheid rusten. Met name in het sociale domein heeft dit consequenties. Er zijn minder middelen beschikbaar op termijn. In deze velden verwachten we als overheid dat inwoners meer verantwoordelijkheid zelf nemen. Vanuit het programma Steenwijkerland tot uw dienst volgen wij dit actief. De volgende lijnen zijn zichtbaar:

- Burgerparticipatie: hoger de ladder op;
- Zelforganiserende PBW's;
- Overheidsparticipatie: loslaten;
- Sociale netwerkanalyse

Overgangsjaar

'Een verkiezingsjaar zoals 2014 is met recht een overgangsjaar, waarin enerzijds ontzettend veel gebeurt en in beweging wordt gezet en anderzijds het soms ook lijkt alsof alles stilstaat. De *boedel* is immers net overgenomen en nieuwe plannen moeten nog gesmeed. Het belang van – juist lokale – verkiezingen is groot. Ze geven stemgerechtigden bij uitstek de gelegenheid om het verschil te maken en de richting te bepalen die we opgaan. Dat zie je aan deze uitslag; er is duidelijk gekozen voor een trendbreuk in bestuursstijl.'

Marja van der Tas

Maatschappelijk effect 20: organiseren eigen kracht inwoners

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
De dienstverlening wordt verbeterd door aan de balie alleen op afspraak te gaan werken. Tevens wordt gewerkt met een afhaalbalie	Er wordt alleen nog op afspraak gewerkt en er is een afhaal balie.	✓
Het verbeteren van de digitale dienstverlening door het fysieke postproces digitaal zaakgericht in te richten	Ingebruikneming op 30 september van het zaakstelsel	✓
Verbetering afhandeling vragen en verzoeken Minimaal 58% van alle vragen over alle communicatiekanalen wordt in 1e contact afgedaan, gedifferentieerd naar kanalen betekent dit: - minimaal 95 % van de vragen in het kanaal balie - minimaal 55% van de vragen in het kanaal telefonie - minimaal 40% van de vragen in het kanaal internet / digitaal / e mail - minimaal 5% van de vragen in het kanaal fysieke post - maximaal 90 % van de afspraken heeft een wachttijd van maximaal 5 minuten	• 58 % van alle vragen wordt in 1e contact afgedaan. • Balie resultaat is conform. • Telefonie: behaald resultaat 50%. De doelstelling was 55%. Om de doelstelling te gaan halen zullen KCC medewerkers zich 'aansluiten' bij verschillende teams. • Internet/e-mail: De doelstelling was 40%. Op dit moment worden er nog geen organisatie brede vragen die via internet of e-mail binnenvallen door het KCC beantwoord. • Geldt ook voor de fysieke post. Daarvan was de doelstelling 5%. In het jaar 2014 is er veel geïnvesteerd in het implementeren van het zaakstelsel en het digitaliseren van het postproces. Beantwoording van binnengekomen vragen wordt meegenomen in de doorontwikkeling van de verdere digitalisering van de dienstverlening. • 90% van de afspraken heeft een wachttijd van maximaal 5 minuten. Dit is een streeftijd geformuleerd in het ©Antwoord. In 2014 zijn 82% van onze klanten die een afspraak hadden aan de publieksbalie binnen 5 minuten geholpen. Aangezien 2014 het eerste jaar is dat er volledig op afspraak is gewerkt, zal worden onderzocht of de ambitie van 90% moet worden bijgesteld.	✗
Het nieuwe kanaal sociale media wordt ontwikkeld tot een communicatiekanaal	Er wordt door de gemeente gebruik gemaakt van sociale media.	✓
Samenwerking op het gebied van WABO taken in het netwerk RUD IJsselland om te voldoen aan de kwaliteitscriteria	Samenwerking vindt plaats, er wordt in 2015 gekeken of de samenwerking Wabo breed gaat.	✓

Het Klantcontactcentrum

In 2014 hebben we de volgende stap gezet door de dienstverlening alleen op afspraak aan te bieden. Voor het afhalen van producten wordt gewerkt met een snelbalie zodat we onze inwoners en ondernemers nog beter van dienst kunnen zijn.

Digitaal zaakgericht (dienstverlenen)

We gaan steeds meer werken vanuit het uitgangspunt dat dienstverlening digitaal plaatsvindt. Daarvoor moeten we de randvoorwaarden de komende jaren (voor 2017) op orde krijgen (ontwikkelen van volledig digitale e-diensten, digitaliseren van post en archief, ondersteunen van digitaal vergaderen e.d.).

Hiervoor voeren we de volgende acties uit:

- digitaal zaakgericht dienstverlenen implementeren;
- fysieke post verwerking via een digitaal zaakstelsel;
- de realisatie van E-formulieren en E-diensten die voor de dienstverleningszaken noodzakelijk zijn;
- digitale behandeling en afhandeling en archivering van post en digitale aanvraag gaan via hetzelfde zaaktype lopen;

In 2014 (30 september) is de eerste fase uitgevoerd, namelijk de ontwikkeling en realisatie van een digitaal zaakstelsel ter verwerking van de fysieke post.

Social Media

Naast de meer bekende communicatiekanalen zoals telefoon, balie, post/email maakt de gemeente ook gebruik van het kanaal Social Media om te communiceren met onze inwoners en ondernemers. Zo wordt Twitter ingezet om mededelingen te communiceren bijvoorbeeld over zoutstrooien en wordt Facebook actief ingezet door het beweegteam.

Inwoners en ondernemers maken steeds meer gebruik van o.a. Twitter om met de gemeente te communiceren. Het 'Twitterverkeer' wordt daarom ook actief gevolgd. In 2014 is dit 'nieuwe' communicatiekanaal verder ontwikkeld.

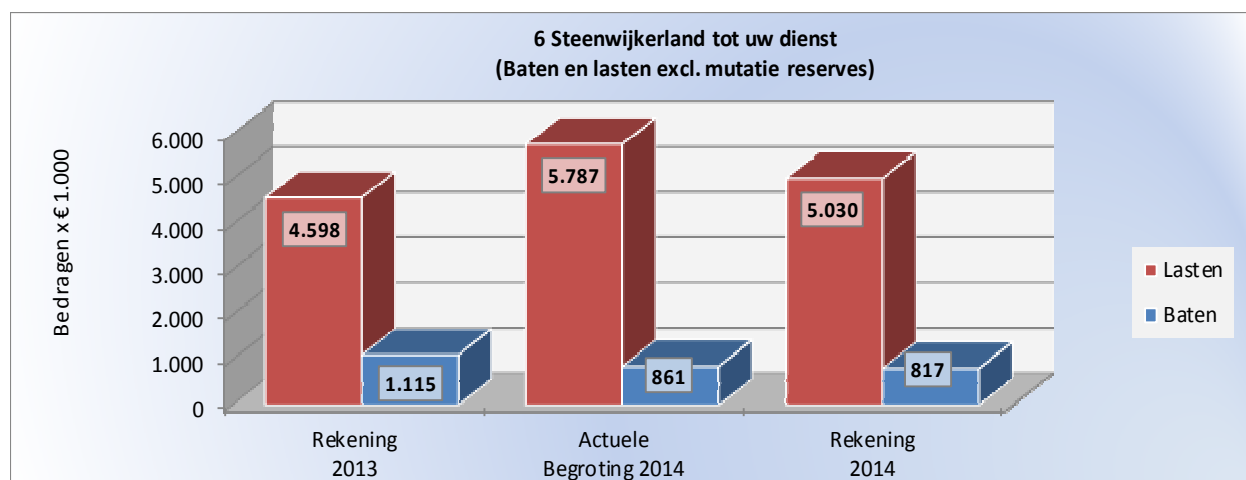
Antwoordportaal

In 2014 is het Antwoordportaal doorontwikkeld door het aanbrengen van differentiatie in de vraag en antwoordcombinaties op basis van de kanaalindeling. Zonder dat er wordt afgeweken van een eenduidige beantwoording van de vraag, vindt de beantwoording via de telefoon anders plaats dan via de mail. Door deze verdere doorontwikkeling is het KCC steeds beter in staat de beantwoording van de klantvraag in 1ste contact te laten plaatsvinden.

Netwerk Regionale uitvoeringsdienst IJsselland

Het Rijk heeft kwaliteitscriteria opgesteld, om de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren. Daarbij heeft het Rijk bepaald dat de basistaken milieu, bouwen en RO verplicht binnen een RUD moeten worden uitgevoerd. In 2013 is gestart met het uitvoeren van de werkzaamheden op gebied van milieu binnen de Regionale uitvoeringsdienst IJsselland. Op constructieve wijze is uitvoering van de taken in samenwerking en uitwisseling opgepakt en vormgegeven.

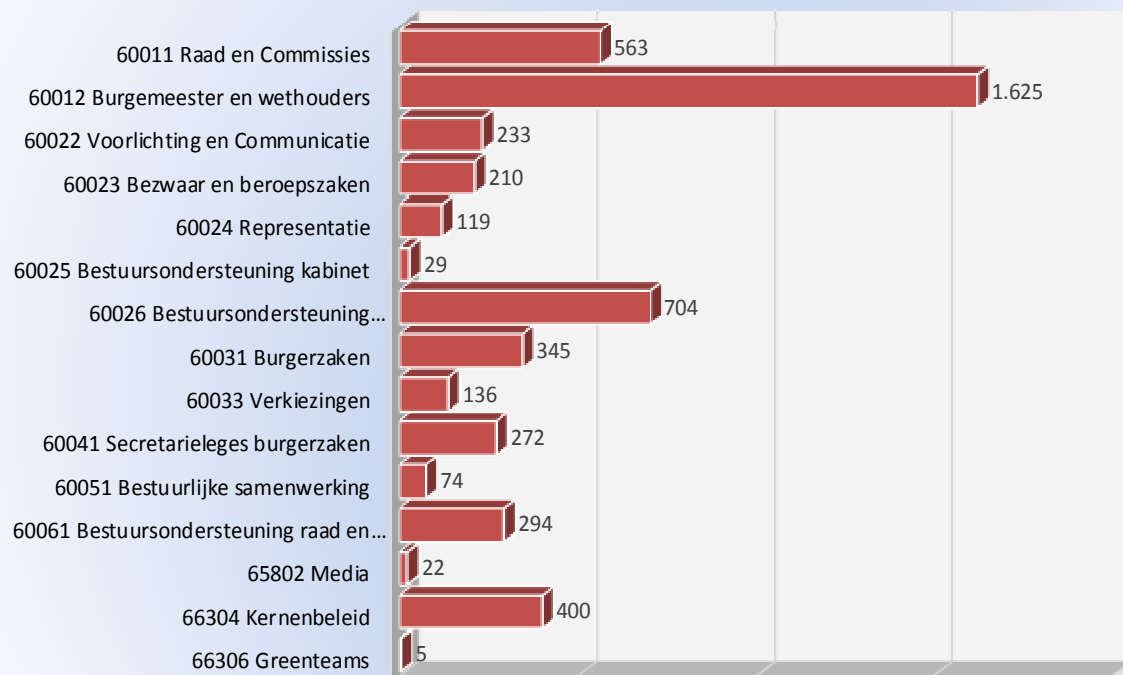
Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland tot uw dienst

Waaraan is het geld besteed?

Lasten 2014
6 Steenwijkerland tot uw dienst

Bedragen x € 1.000

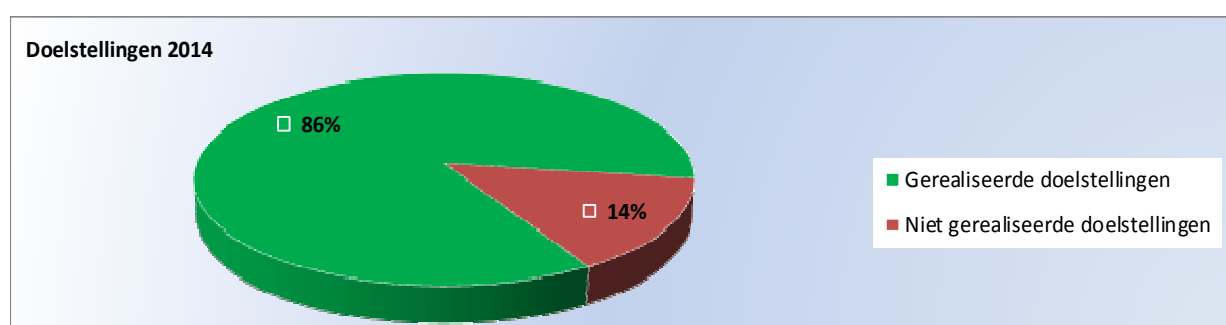

2.7 Steenwijkerland biedt kwaliteit

Waar gaan we voor?

Wij staan voor de opgave de stevige ambities uit het collegeprogramma te realiseren, ondanks de verminderde financiële ruimte die ons ter beschikking staat. Steenwijkerland biedt kwaliteit is daarmee ondersteunend aan het realiseren van de maatschappelijke effecten in andere programma's. Daarbij willen we een financieel gezonde gemeente zijn, met acceptabele lasten voor de burger en een goede waardering voor de gemeentelijke organisatie. Wij willen onze ambities verwezenlijken door het benoemen van de volgende drie kwaliteitsnormen:

- We doen het financieel correct.
- We doen het samen.
- We doen het in één keer goed.

Trends en ontwikkelingen

- ▼ Geen sluitend meerjarenperspectief waardoor een bezuinigingsoperatie nodig is
- ▼ Stijging van ziekteverzuimpercentage
- ▼ Vergrijzing ambtelijk apparaat zet door
- ▲ Teruggave van € 8 ton van overbruggingskrediet van € 2 miljoen voor uitvoering Strategische Personeels Planning
- ▲ Verbetering positie op de COELO atlas

Maatschappelijk effect 21: we doen het financieel correct

Wat wilden we bereiken in 2014	Wat is er bereikt in 2014	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Sluitende meerjarenbegroting 2015 – 2018	In november 2014 is de meerjarenbegroting 2015 – 2018 vastgesteld. De jaarschijf 2015 is sluitend. Voor 2016 – 2018 is een bezuinigingsoperatie noodzakelijk om deze jaarschijven sluitend aan te kunnen bieden. De provincie heeft besloten dat onze gemeente onder repressief toezicht valt. Dit houdt in dat begrotingswijzigingen geen goedkeuring vooraf behoeven.	✓
Lastendruk in Steenwijkerland bij de goedkoopste helft van allen gemeenten (bij de eerste 225, 2013 plaats 214)	De COELO atlas 2014 geeft een stijging aan van plaats 214 in 2013 naar plaats 187 in 2014	✓
Meerjarenbegroting 2015 – 2018 waarin exploitatielasten 2015 < 2014	Door de overheveling van de rijks- en provincietaken op het terrein van werk, zorg en jeugd (3 D) zullen de	✗

Maatschappelijk effect 21: we doen het financieel correct

Wat wilden we bereiken in 2014	Wat is er bereikt in 2014	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
	exploitatielasten in 2015 beduidend hoger zijn dan in 2014. Hier staat tegenover dat als gevolg van deze decentralisatie van 3 D taken de baten eveneens zullen toenemen.	
Verklaring van getrouwheid bij de jaarstukken van de accountant	De accountant heeft bij de jaarstukken 2013 een goedkeurende verklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid afgegeven.	✓

Ontwikkeling doelstellingen

Er is in november 2014 een materieel sluitende begroting 2015-2018 gepresenteerd. Er is echter wel rekening gehouden met een oplopende bezuinigingsoperatie die vanaf 2018 structureel € 3 miljoen moet opleveren. De consequenties hiervan zijn nog niet bekend, maar er wordt momenteel gewerkt aan een traject om tot een invulling van deze bezuinigingen te komen. Verheugend is een stijging op de ranglijst voor gemeente met de laagste lasten. Door een daling van de kosten voor zowel rioolheffing als ook afvalstoffenheffing en een geringe stijging van de OZB zijn we gestegen op deze lijst. Per saldo zijn de kosten voor de burger gedaald. Het saldo van de primitieve begroting (begroting voor wijzigingen) is met ruim € 16 miljoen gestegen als gevolg van de overheveling van rijks- en provincietaken. Dit maakt het uiteraard onmogelijk om er voor te zorgen dat de exploitatielasten lager zijn ten opzichte van vorig jaar. De exacte gevolgen hiervan zijn nog niet bekend.

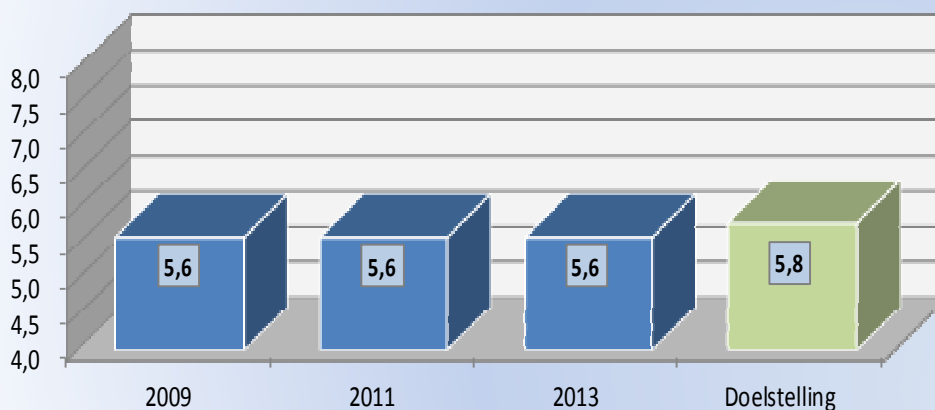
Positieve cijfers

'De gemeente heeft de zaken financieel goed op orde, we draaien al jaren met een sluitende begroting. Maar natuurlijk heb ik daar wel zorgen om. Blijft dat zo nu er zoveel extra taken op ons bord liggen en er fors minder middelen van het Rijk komen? Het zal een uitdaging zijn om de positieve cijfers te handhaven.'

Wim Brus

Rapportcijfer: krijgt u voldoende terug voor uw gemeentelijke belastingen

bron: omnibusenquête 2013

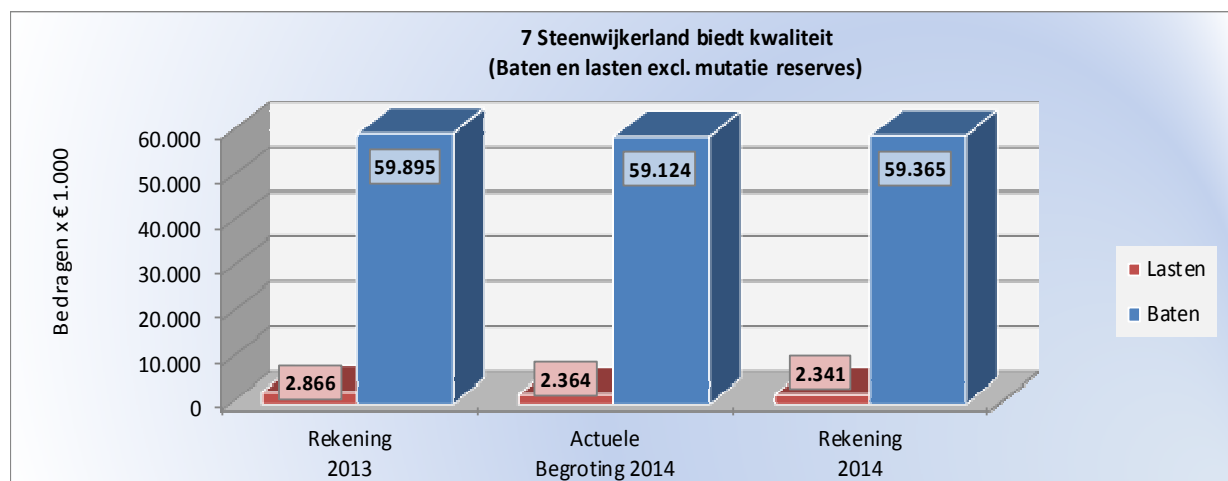
Maatschappelijk effect 22: wij doen het in één keer goed

Wat wilden we bereiken in 2014?	Wat is er bereikt in 2014?	Gehaald? ✓ = gehaald ✗ = niet gehaald
Betrouwbare organisatie: - Uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	Geen integriteitsschendingen of meldingen schending (informatie) beveiliging. Er is rechtmatig gehandeld	✓
Efficiënte organisatie: - uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	De taakstelling binnen de bedrijfsvoering is gerealiseerd. De (interne en externe) mobiliteit is een succes. Er wordt regionaal samengewerkt en er wordt gestreefd naar een optimalisatie van de productiviteit. Er moet nog meer aandacht worden besteed aan een integraal werkende organisatie	✓
Organisatie van en voor de Steenwijkerlandse samenleving - uitvoering van de paragraaf bedrijfsvoering	Met het behalen van een prestigieuze prijs op het gebied van aanbesteden hebben we bewezen een MKB vriendelijk aanbestedingsbeleid te hebben.	✓

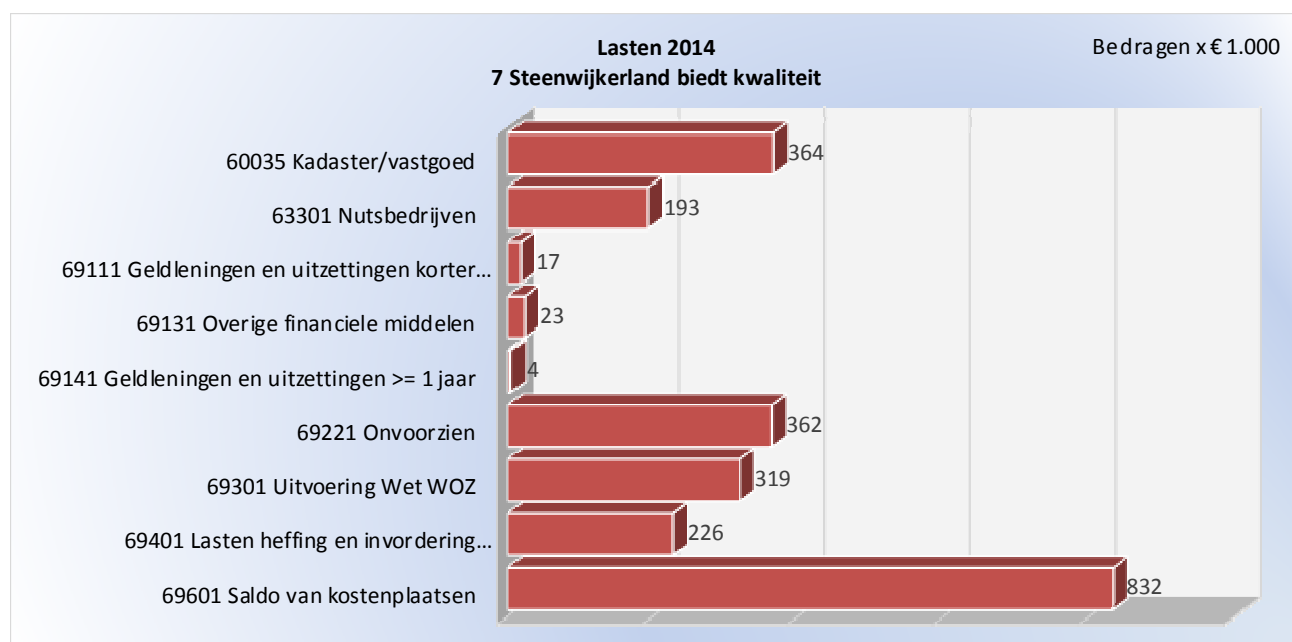
Ontwikkeling doelstellingen

De taakstellingen binnen de bedrijfsvoering zijn gerealiseerd. We zijn er in geslaagd een bedrag van € 800.000 van de gereserveerde € 2.000.000 voor gevolgen van bezuinigingen op de formatie terug te geven. Dit komt mede door een succesvolle mobiliteit. Het behalen van een prestigieuze prijs op het gebied van aanbesteden was een hoogtepunt. Op het gebied van een integraal werkende organisatie kan nog vooruitgang worden geboekt. De energie is nu vooral gericht geweest op de ontwikkeling van de toekomstagenda. De volgende stap is nu dit te vertalen naar de sturing van de organisatie. Een uitgebreide toelichting is te vinden in de rapportage over de paragraaf bedrijfsvoering.

Overzicht baten en lasten programma Steenwijkerland biedt kwaliteit

Waarom is het geld besteed?

3. Specifieke paragrafen

3.1 Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn ook in 2014 een belangrijke inkomstenbron voor onze gemeente geweest. Deze inkomsten werden verkregen van burgers en bedrijven, gebaseerd op publiekrechtelijke regelingen. Bij het verkrijgen van deze inkomsten is de gemeente aan regels gebonden.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- de belastingen en
- de rechten.

Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid i.c. de gemeente tegenover staat. Bij rechten is dat wel het geval.

Beleidsuitgangspunt belastingen

De belangrijkste functie van belastingen is de budgettaire functie. Dit houdt in dat de opbrengst van de heffing bedoeld is voor het financieren van collectieve goederen en diensten waarvan de politiek bepaalt dat zij algemeen toegankelijk moeten zijn. Te denken valt onder andere aan wegen, onderwijs, politie, etc..

De raad heeft een grote mate van vrijheid bij het vaststellen van de belastingtarieven. In 2014 zijn de opbrengsten aangepast met de inflatiecorrectie, te weten 1,35%.

Beleidsuitgangspunt rechten

Door het karakter van de rechten als bestemmingsheffing bestaat er een duidelijke relatie tussen de opbrengst van de rechten en de kosten van de door de gemeente geleverde prestatie. Uitgangspunt is daarom kostendekkendheid van de betrokken tegenprestatie. De mate van kostendekkendheid bepaalt in principe het in rekening brengen van het tarief aan de inwoner. Het bepalen van de kostendekkendheid van de diverse producten lijkt geen makkelijke kwestie omdat de wijze van kostentoerekening een belangrijke rol speelt.

Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in de Leidraad Invordering Gemeentelijke Belastingen. Kwijtschelding wordt verleend over de onroerende zaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Wat de afvalstoffenheffing betreft is het mogelijk dat een burger maximaal € 110,12 kwijtschelding krijgt over het vaste tarief met GFT en € 92,10 over het variabele deel.

Zonder GFT is dit € 92,40 (dit houdt in dat de burger niet de beschikking heeft over een zgn. "groene" container voor bijvoorbeeld het tuinafval) en over het variabele deel € 92,10. In 2014 zijn voorlopige kwijtscheldingen verleend, daar de definitieve afrekeningen van de afvalstoffenheffing in februari 2015 zijn verzonden.

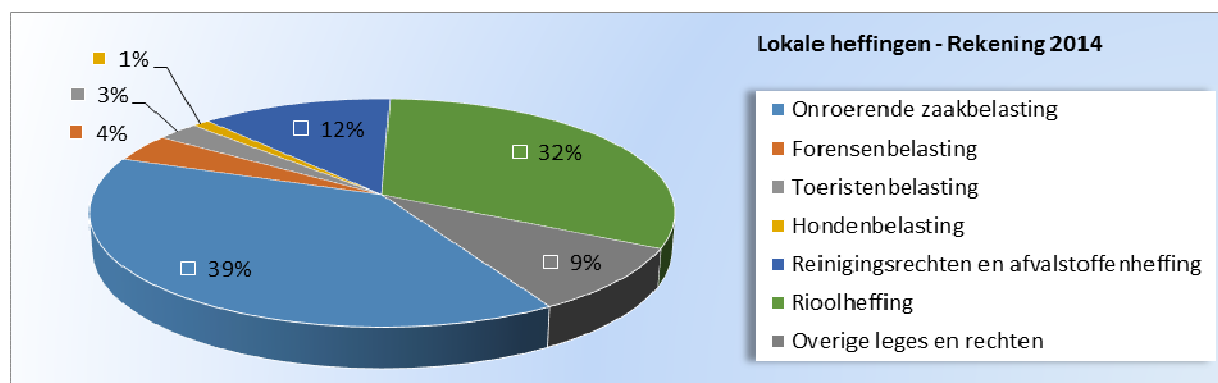
In 2014 zijn 1.060 aanvragen binnengekomen, waarvan er 906 deels of volledig zijn gehonoreerd. 154 verzoeken zijn afgewezen.

bedragen x € 1.000				
Kwijtscheldingen	Actuele Begroting	Rekening 2014	Verschil	Rekening 2013
Bedrag				
Lasten	- 250	- 222	28 V	- 245
Aantal				
Aantal binnengekomen verzoeken	1.000	1.060	60	1.152
Aantal (deels) gehonoreerde verzoeken	850	906	56	844

Het totale beeld van belastingen en heffingen over 2014 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

Lokale belastingen en heffingen	Actuele Begroting	Rekening 2014	Verschil	Rekening 2013
Belastingen				
Onroerende zaakbelasting gebruikers	1.108	1.086	- 22 N	1.096
Onroerende zaakbelasting eigenaren	5.676	5.655	- 22 N	5.502
Toeristenbelasting	442	469	27 V	452
Forensenbelasting	848	693	- 155 N	892
Hondenbelasting	192	190	- 2 N	188
Totaal Belastingen	8.266	8.093	- 173 N	8.130
Heffingen				
Rioolheffing	5.444	5.547	103 V	5.395
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.779	2.128	- 651 N	3.250
Marktgelden	18	26	8 V	22
Totaal Heffingen	8.241	7.700	- 540 N	8.666
Leges en rechten				
Secretarieleges burgerzaken	608	701	94 V	578
Begraafplaatsrechten	429	426	- 3 N	386
Overige leges en rechten	1.543	723	- 820 N	2.488
Totaal Leges en rechten	2.579	1.850	- 729 N	3.452
Totaal lokale belastingen en heffingen	19.086	17.644	- 1.442 N	20.248

Woonlasten 2014

In het "vorige" collegeakkoord was afgesproken dat de tarieven van de gemeentelijke belastingen alleen maar mogen worden verhoogd met het jaarlijks inflatiepercentage. Een verdere stijging van de tarieven is bespreekbaar, mits de extra middelen worden geïnvesteerd in de kwaliteit van het voorzieningenniveau, c.q. sociale infrastructuur van de gemeente.

Woonlasten eigenaar en gebruiker	2014	2013	Lasten- stijging (€)	Lasten- stijging (%)
Eigenaar en gebruiker				
OZB eigenaar	€ 205,01	€ 202,28	€ 2,73	1,3%
Afvalstoffenheffing	€ 179,90	€ 200,26	€ -20,36	-10,2%
Rioolrechten/rioolheffing	€ 251,26	€ 252,99	€ -1,73	-0,7%
Woonlasten eigenaar en gebruiker	€ 636,17	€ 655,53	€ -19,36	-3,0%
Gebruiker				
Afvalstoffenheffing	€ 179,90	€ 200,26	€ -20,36	-10,2%
Rioolrechten/rioolheffing	€ 109,20	€ 109,95	€ -0,75	-0,7%
Woonlasten gebruiker	€ 289,10	€ 310,21	€ -21,11	-6,8%

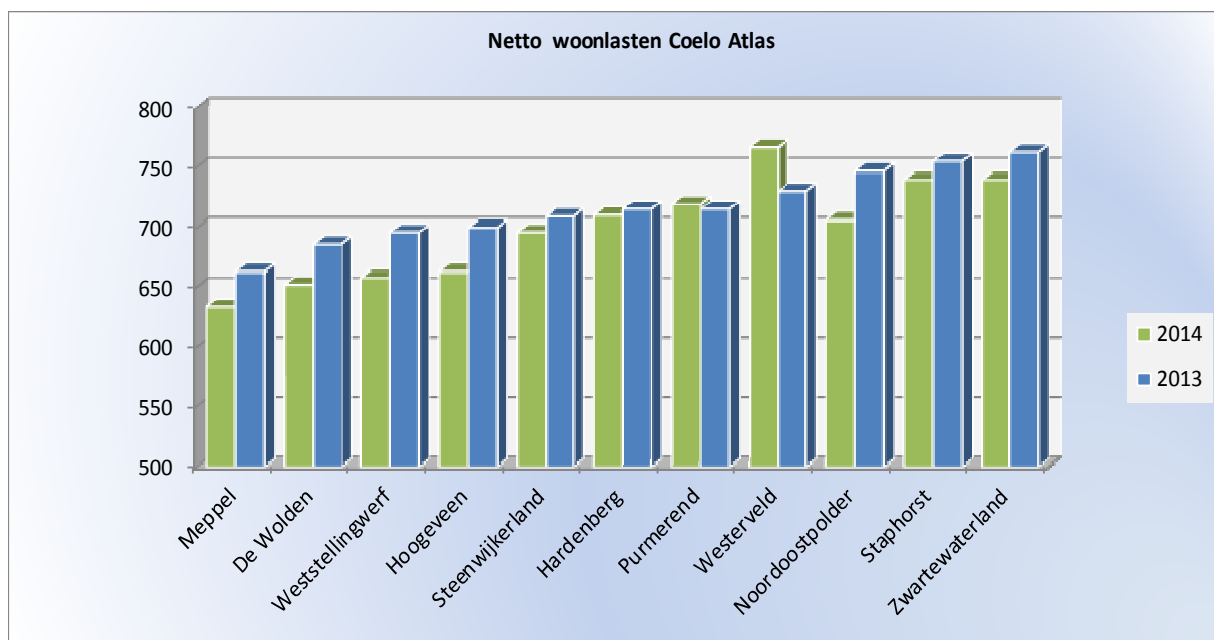
De lokale belastingdruk voor zowel de eigenaar en gebruiker zijn afgenomen met respectievelijk € 19 en € 21. Dit is onder andere een gevolg van de verlaging van de vaste component in de afvalstoffenheffing en de rioolrechten/heffing. Ook speelt de invoering van het omgekeerd inzamelen een rol bij de afvalstoffenheffing. Verder wordt opgemerkt dat de gemeente Steenwijkerland met ingang van 1 januari 2013 het begrip "rioolheffing" in plaats van "rioolrechten" hanteert. Nu worden ook onbebouwde percelen voor de rioolheffing aangeslagen. Er is immers sprake van waterbeheer in de ruimste zin van het woord en het niet meer gaat om alleen het afvoeren en verwerken van rioolwater.

Netto woonlasten

In het bestuursprogramma "Steenwijkerland biedt kwaliteit" is aangegeven dat de gemeente voor wat betreft de woonlasten op landelijk niveau (onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolrechten, c.q. rioolheffing) bij de eerste 225 gemeenten in ons land wil behoren met de laagste netto woonlasten.

Netto woonlasten Coelo Atlas	2014	2013	Ranglijst 2014	Ranglijst 2013
Meppel	633	663	92	132
De Wolden	652	686	80	163
Weststellingwerf	658	696	154	183
Hoogeveen	663	700	188	193
Steenwijkerland	696	709	187	214
Hardenberg	710	715	276	224
Purmerend	719	715	249	225
Westerveld	767	730	235	249
Noordoostpolder	706	747	290	288
Staphorst	740	755	308	306
Zwartewaterland	740	763	319	314

Gesteld kan worden dat de doelstelling net als in 2013 ook in 2014 is gehaald door een stijging van de 214^e plaats naar 187^e plaats.

In vorengenoemde tabel en grafiek wordt uitgegaan van de netto woonlasten. De netto woonlasten laten het saldo zien tussen de door de burger te betalen woonlasten en de korting op het gemeentefonds. Dit saldo komt bij de gemeente terecht.

Met ingang van 2015 wordt de weergave van de netto woonlasten losgelaten en daarvoor in de plaats komt een overzicht van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens. Bij de bepaling van de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens wordt geen rekening gehouden met een korting op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De gemeentelijke woonlasten voor meerpersoonshuishoudens bestaan uit de som van de onroerende-zaakbelastingen, de reinigingsheffing en de rioolheffing.

3.2 Verbonden partijen

In 2006 is de "Nota Verbonden partijen" vastgesteld. Het proces van deelnemingen is echter een dynamisch gebeuren. Daarom treft u hieronder de belangrijkste resultaten en wijzigingen aan welke binnen de kaders van de reeds vastgestelde nota passen.

Bij de begroting is al aangegeven welke voornemens de gemeente had met haar aandelenbezit, namelijk het streven naar een zo hoog mogelijk rendement in de vorm van dividend.

De visie van ons certificatenbezit bij Dataland moet leiden tot het op korte termijn verlagen van de lastendruk bij verzoeken om gebouwgegevens en het verbeteren van de kwaliteit van de eigen vastgoedgegevens.

Landelijke, regionale of plaatselijke ontwikkelingen hebben met uitzondering van de verkoop van Attero Holding N.V. in 2014 geen aanleiding gegeven bovengenoemde standpunten los te laten en over te gaan tot vervreemding.

Attero Holding N.V. is medio mei 2014 verkocht aan Waterland Private Equity Investments voor een totaalbedrag van € 170 miljoen.

Op 7 oktober 2014 heeft de raad ingestemd met de instelling van Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland met ingang van 1 januari 2015.

Afhankelijk van de mate van verbondenheid (bijv. geplaatst aandelenkapitaal) zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen. De genoemde verbonden partijen kennen hun eigen risicopositie. Daar waar sprake is van een aanzienlijk, niet afgedekt, risico wordt dit meegenomen bij de paragraaf weerstandsvermogen.

Inmiddels zijn van een aantal verbonden partijen de jaarresultaten over 2014 bekend. In de eerstkomende aandeelhoudersvergaderingen in 2015 zullen deze stukken worden vastgesteld. Van deze verbonden partijen zullen dan ook de laatst bekende cijfers worden meegenomen. Bij de overige verbonden partijen moeten de jaarstukken over 2014 nog worden ontvangen. Daarom zijn bij het onderdeel vermogenspositie en resultaat de gegevens over 2013 vermeld.

Hieronder treft u aan een overzicht van de verbonden partijen.

<i>naam verbonden partij</i>	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	Nederlandse overheden (50% rijk, 50% gemeenten, provincies en waterschappen)
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Door de gespecialiseerde dienstverlening bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 129.675 stuks aandelen à € 2,50.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen betreft 0,2385%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 3.430 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 3.582 mln.
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 127.721 mln.
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 149.891 mln.
Achtergestelde schulden per 1-1-2014	€ 32 mln.
Achtergestelde schulden per 31-12-2014	€ 32 mln.
Resultaat over 2014	€ 126 mln. (2013: € 283 mln.)
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	€ 164.687

<i>naam verbonden partij</i>	Enexis N.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost en Zuid-Nederland.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.983 stuks aandelen à € 1,--.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 3.370,1 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 3.516,7 mln.
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 2.894,8 mln.
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 2.900,3 mln.
Resultaat over 2014	€ 265,5 mln. na belastingen; € 355,5 mln. voor belastingen
solvabiliteit	54,80%
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	€ 232.786
- ontvangen rente	over de verstrekte achtergestelde leningen € 36.756,20; over verstrekte bruglening C € 45.198,13 en verstrekte bruglening D € 48.989,94
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	In het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van de aandeelhouders in Enexis.
Beleidsontwikkelingen	Enexis heeft een 4-tal speerpunten benoemd waar zij zich de komende jaren op wil concentreren. Dit zijn duurzaam, betrouwbaar, betaalbaar en klantgericht.

<i>naam verbonden partij</i>	N.V. Rendo Holding
Vestigingsplaats	Meppel
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	De gemeenten Hoogeveen, Meppel, Staphorst, Zwartewaterland, Steenwijkerland, Coevorden, Hardenberg, Westerveld en De Wolden.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	REND0 wil de belangrijkste regionale speler en gesprekspartner zijn voor gemeenten en inwoners op gebied van energievoorziening en duurzaamheid. Hierbij speelt zij in op de marktontwikkelingen vanuit de energietransitie om aantrekkelijke niches te creëren. De ambitie is om op alle gebieden beter dan gemiddeld te presteren.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 198 stuks aandelen à € 453,78.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 19,98%
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 52,1 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 57 mln.

Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ 43,1 mln. langlopende leningen; € 45,6 mln. kortlopende leningen en € 3,8 mln. voorzieningen
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 43,1 mln. langlopende leningen; € 40,2 mln. kortlopende leningen en € 2,9 mln. voorzieningen.
Resultaat over 2013	€ 13,5 mln.
solvabiliteit	40%
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	Bij de jaarrekening wordt rekening gehouden met een dividenduitkering van € 1.498.500.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	Aanpassing van de corporatie governance; nieuwe directeur.
Beleidsontwikkelingen	N.v.t.

<i>naam verbonden partij</i>	Vitens N.V.
Vestigingsplaats	Utrecht
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	Provincies Overijssel, Utrecht, Flevoland, Gelderland, Drente en Friesland en gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	De vennootschap heeft als doel werkzaam te zijn op het gebied van de energievoorziening., communicatiesystemen, en -diensten, de zorg voor een schoon en gezond milieu en de voorziening in andere goederen of diensten die hiermee samenhangen of daaraan verwant zijn.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 60.227 stuks aandelen à € 56,50.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 1,042%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 386,1 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 438,3 mln.
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ 1.043,4 mln.
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 1.044,6 mln.
Resultaat over 2013	€ 39,3 mln.
solvabiliteit	25,60%
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	€ 163.817
- ontvangen rente	€ 86.603
- ontvangen aflossing	€ 263.880
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	In het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van de aandeelhouders in Vitens.
Beleidsontwikkelingen	Enexis heeft een 4-tal speerpunten benoemd waar zij zich de komende jaren op wil concentreren. Dit zijn duurzaam, betrouwbaar, betaalbaar en klantgericht.

<i>naam verbonden partij</i>	N.V. Rova Holding
Vestigingsplaats	Zwolle
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)

Betrokkenen	- aandeelhouders A: Afvalverwijdering Utrecht en de gemeenten Amersfoort, Dalfsen, Hardenberg, Hattem, Heerde, Kampen, Meppel, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
	- aandeelhouders B: de gemeenten Oost Gelre, Twenterand, Urk, Westerveld en Winterswijk.
	aandeelhouders C: de gemeenten Winterswijk en Zwolle.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Duurzaam
Missie/doelstellingen/activiteiten	Een maatschappelijk verantwoorde afvalzorg, gestuurd vanuit publiek belang. Rova geeft haar missie inhoud, door voortdurend te streven naar optimalisatie in drie thema's, te weten: - duurzaamheid (verbetering milieurendement en een bijdrage aan het gemeentelijk klimaatbeleid); - financiën (lagere tarieven voor inwoners, geen winstmaximalisatie); - maatschappij (een leefbare omgeving om te wonen en te werken).
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 579 stuks aandelen A à € 113,45.
Zeggenschap	Op grond van haar aandelenbelang kan de gemeente 8,23% van het totaal aantal stemmen A uitbrengen.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 22,3 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 22,1 mln.
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 12,3 mln. langlopende geldleningen; € 5,911 mln. kortlopende schulden en € 2,826 mln. voorzieningen
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 11,6 mln. langlopende geldleningen; € 6,421 mln. kortlopende schulden en € 7,9 mln voorzieningen
Resultaat over 2014	€ 5,4 mln. (na belastingen); € 6,064 mln. (voor belastingen)
solvabiliteit	27,50%
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	€ 272.449
- ontvangen rente	€ 80.885
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	In het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van de aandeelhouders in Rova.
Beleidsontwikkelingen	

<i>naam verbonden partij</i>	Attero Holding N.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Het op financieel, milieutechnisch en maatschappelijk verantwoorde wijze exploreren en exploiteren van afval.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezat 290.683 stuks aandelen à € 0,01.
Zeggenschap	Op grond van haar aandelenbelang had de gemeente Steenwijkerland een zeggenschap van 0,1944%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 273 mln.
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 198 mln.
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ 320,9 mln.

Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 316,9 mln.
Resultaat over 2013	€ -67,2 mln. (Na belastingen), waarvan ten behoeve van de aandeelhouders € -70,330 mln.
solvabiliteit	29,40%
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	In verband met de verkoop is een bedrag van € 308.016 ontvangen.
- ontvangen rente	N.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	De vennootschap is medio mei 2014 verkocht aan Waterland Private Equity Investments.
Beleidsontwikkelingen	In 2015 wordt nog een uitkering uit de Escrows verwacht van ca. € 18.500. Verder wordt in 2019 nog een laatste uitkering hieruit verwacht van € 7.800.

<i>naam verbonden partij</i>	N.V. Noordwestgroep
Vestigingsplaats	Steenwijk
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (niet beursgenoteerd)
Betrokkenen	gemeente Steenwijkerland
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland werkt en leert
Missie/doelstellingen/activiteiten	Het doel van de vennootschap is op sociaal-economisch verantwoorde wijze inwoners van de gemeente Steenwijkerland met een grote afstand tot de arbeidsmarkt toe te leiden naar betaalde arbeid.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit thans 100% van de uitgegeven aandelen, zijnde 1200 stuks à € 453,78.
Zeggenschap	Zie boven.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 1.302.000
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 1.045.000
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ 943.000 (voorzieningen € 847.000 en langlopende schulden € 96.000). Geen rekening is gehouden met een bedrag van € 1.906.000 voor kortlopende schulden.
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 702.000 (Voorzieningen € 630.000 en langlopende schulden € 72.000). Geen rekening is gehouden met een bedrag van € 2.023.000 voor kortlopende schulden.
Resultaat over 2013	Negatief resultaat van € 257.000,-; zonder bijdrage van de gemeente Steenwijkerland zou er sprake zijn van een verlies van € 366.000,-.
solvabiliteit	Niet bekend
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	€ -,-
- ontvangen rente	€ -,-
<i>Veranderingen gedurende het begrotingsjaar</i>	
Beleidsontwikkelingen	Samenvoeging NWG en IGSD tot een werkbedrijf.

<i>naam verbonden partij</i>	B.V. Dataland
Vestigingsplaats	Gouda
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Betrokkenen	Deelnemende gemeenten in ons land.

<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland tot uw dienst
Missie/doelstellingen/activiteiten	Het ontsluiten van gemeentelijk vastgoed- en geo-informatie voor marktpartijen en andere overheidsorganisaties.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 22.640 certificaten à € 0,10 per certificaat.
Zeggenschap	Participatie geschiedt door de eenmalige aankoop van certificaten naar ratio van het aantal gebouwen in de gemeente. Hiermee krijgt de gemeente zeggenschap over het beleid van DataLand.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ -233.000 (Stichting Administratiekantoor DataLand); € 273.158 DataLand B.V.)
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ -583.000 (Stichting Administratiekantoor DataLand); € 495.250 (DataLand B.V.)
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ -, (Stichting Administratiekantoor DataLand); € 255.000 (DataLand B.V.)
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ -, (Stichting Administratiekantoor DataLand); € 245.000 (DataLand B.V.)
Resultaat over 2013	€ -350.000 (Stichting Administratiekantoor DataLand); € 410.285 (DataLand B.V.)
solvabiliteit	niet bekend
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen certificaatuitkering	€ 363
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	n.v.t.
Financieel risico	Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten worden door DataLand gebruikt om de drieledige taken van de organisatie -een stichting zonder winstoogmerk- uit te voeren. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten wordt daarnaast aan certificaathoudende gemeenten uitgekeerd.

<i>naam verbonden partij</i>	GGD IJsselland
Vestigingsplaats	Zwolle
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokkenen	Gemeenten in West-Overijssel
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Werk en leert/leeft
Missie/doelstellingen/activiteiten	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van ca. 430.000 inwoners in twaalf gemeenten in de regio IJsselland. De GGD IJsselland is het centrale punt waar bewoners, gemeenten en samenwerkingspartners terecht kunnen met al hun vragen op het gebied van openbare gezondheidszorg.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	n.v.t.
Zeggenschap	De gemeente Steenwijkerland is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 1.376.871

Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 1.356.048
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ 6.675.934
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 6.493.017
Resultaat over 2014	n.v.t.
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
- betaalde bedragen	In 2014 is een bijdrage voor het algemeen bestuur betaald van € 81.998,--. Verder zijn er bedragen betaald voor gezondheid € 623.418,--, uitvoering diverse lijkschouwingen € 11.977,44, spuit-omruil-project € 353,95, preventieve leefstijl adolescenten € 20.978,--, subsidie € 110.410,--, coördinatie € 62.308,--, elektronisch kinddossier € 959,--, inspecties kindercentra € 34.969,50 en vaccinaties € 152,--.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	

<i>naam verbonden partij</i>	Veiligheidsregio IJsselland
Vestigingsplaats	Zwolle
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokkenen	Gemeenten in West-Overijssel
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Leeft/schoon, heel en veilig
Missie/doelstellingen/activiteiten	De veiligheidsregio is ingesteld om de inwoners van onze regio beter te beschermen tegen de risico's van branden, rampen en crises.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	n.v.t.
Zeggenschap	De gemeente Steenwijkerland is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door de burgemeester.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2013	€ 997.000 voorlopig
Eigen vermogen per 31-12-2013	€ 1.033.000 voorlopig
Vreemd vermogen per 1-1-2013	€ - voorlopig
Vreemd vermogen per 31-12-2013	€ 42.942 voorlopig
Resultaat over 2014	n.v.t.
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
- betaalde bedragen	In 2014 zijn de volgende bedragen betaald: € 2.711.069,-- voor de jaarlijkse bijdrage aan de Veiligheidsregio. Daarnaast zijn nog kosten voor inhuur betaald over 2013 van € 12.659,94 en doorberekening facturen 2013 in verband met inzet op 11 en 27 oktober en 30 november 2013 van € 2.183,15. Verder is nog een bedrag betaald voor basis voor brandveiligheid van € 36,08.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	n.v.t.
Beleidsontwikkelingen	

<i>naam verbonden partij</i>	Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld
Vestigingsplaats	Steenwijk

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokkenen	De gemeenten Steenwijkerland en Westerveld.
Doelstelling deelname/Openbaar belang	
Programma	Steenwijkerland werkt en leert
Missie/doelstellingen/activiteiten	Het samenwerkingsverband Werk en Inkomen is ingesteld om door middel van vergaande samenwerking op het gebied van de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en aanverwante wetten de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de kwetsbaarheid te verminderen en de efficiëntie te verhogen.
Bestuurlijk en financieel belang	
Aantal aandelen	n.v.t.
Zeggenschap	De gemeente Steenwijkerland heeft zeggenschap in zowel het Algemeen Bestuur (2 leden) als het Dagelijks Bestuur (1 lid).
Vermogen/resultaat verbonden partij	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 3.810 voorlopig
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 7.760 voorlopig
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 450.000 voorlopig
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 375.000 voorlopig
Resultaat over 2014	n.v.t.
solvabiliteit	n.v.t.
Financiële effecten voor de begroting 2014	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
- betaalde bedragen	In 2014 is € 18.208.472 , incl. apparaatskosten ad € 3.292.632,-- betaald. Voor afrekening 2013 is nog een bedrag van € 672.400,-- betaald. Verder zijn voor naheffing BTW de volgende bedragen betaald 2009 €119.780,-; 2010 € 98.823,-- en 2011 €168.734,-- betaald. Ook is een bedrag van € 12.145,63 betaald in verband met inhuur personeel.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	

naam verbonden partij	Regionale Uitvoeringsdienst IJsselland (RUD)
Vestigingsplaats	Zwolle
Rechtsvorm	Netwerkorganisatie
Betrokkenen	Gemeenten in West-Overijssel
Doelstelling deelname/Openbaar belang	
Programma	Steenwijkerland duurzaam
Missie/doelstellingen/activiteiten	Opheffen kwetsbaarheid van de individuele organisaties en verbetering van een efficiënte kwaliteitsverbetering in de taakuitvoering.
Bestuurlijk en financieel belang	
Aantal aandelen	n.v.t.
Zeggenschap	De portefeuillehouder vergunningen is onze vertegenwoordiger in het bestuur. De algemeen directeur is lid van de secretariskring en plaatsvervangend secretaris. Verder is het afdelingshoofd I&O lid van het Managementteam. De teamleider is plaatsvervangend lid van het Managementteam.
Vermogen/resultaat verbonden partij	
Eigen vermogen per 1-1-2014	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2014	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1-2014	n.v.t.

Vreemd vermogen per 31-12-2014	n.v.t.
Resultaat over 2014	n.v.t.
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	Structurele bijdrage van € 49.953. Daarnaast was een bijdrage verschuldigd van € 3.608,55 voor het strategisch opleidingsplan bij de RUD, welke neutraal verloopt in verband met een tegemoetkoming in de kosten van het A en O fonds. Opgemerkt wordt dat betalingen lopen via de gemeente Olst-Wijhe.
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	
Beleidsontwikkelingen	In 2014 is er een evaluatie van de RUD geweest. Op dit moment is nog niet bekend of de RUD een netwerkorganisatie blijft. Dit is onder andere afhankelijk van landelijke regelgeving.

<i>naam verbonden partij</i>	GovUnited
Vestigingsplaats	Hilversum
Rechtsvorm	Stichting
Betrokkenen	De gemeenten AA en Hunze, Berkelland, Hilversum, Middelburg, Rheden, Renkum, Steenwijkerland, Terneuzen, Teylingen, Uithoorn, Utrecht, Werkendam, Westerveld, Winterswijk en Zutphen.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland tot uw dienst
Missie/doelstellingen/activiteiten	Door de expertise en de slagkracht van afzonderlijke gemeenten te bundelen en samen te werken, worden ambities op het gebied van de e-overheid op een efficiënte wijze gerealiseerd.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	
Aantal aandelen	n.v.t.
Zeggenschap	Namens onze gemeente heeft de algemeen directeur stemrecht in de stichting.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ -438.467
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 142.195
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 1.430.373
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 3.831.023
Resultaat over 2013	€ 580.662
solvabiliteit	niet bekend
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
- betaalde bedragen	€ 264.245,43 bijdrage 2014 ; GVOP centrale publicatievoorziening € 25.410,- ; centrale verbindingen gem.net € 7.639,01 en aanvulling kapitaal stichting € 43.503,13. In de bijdrage voor 2014 wordt rekening gehouden met een bedrag van € 251.120,- voor Triple C, contributie € 10.000,-; aanvullende kapitalisatie € 35.953,-, aandeel in voorfinanciering € -86.172,35 en actualisatie GU 1 € 45.437,- allen excl. Btw..
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	
Beleidsontwikkelingen	De stichting zal met ingang van 13 oktober 2016 worden opgeheven.

<i>naam verbonden partij</i>	Vordering op Enexis B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Bestuurlijk en financieel belang	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.683 stuks aandelen.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
Vermogen/resultaat verbonden partij	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 82.250
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 65.628
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 862.176.944
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 862.130.753
Resultaat over 2014	€ 16.621 verlies
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	
Beleidsontwikkelingen	De verwachte omvang van het vreemd vermogen bedraagt € 862 mln. De verwachte omvang van het financiële resultaat bedraagt € 10.000,-- verlies.

<i>naam verbonden partij</i>	CBL Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.683 stuks aandelen.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
Vermogen/resultaat verbonden partij	
Eigen vermogen per 1-1-2014	\$ 9.877.73
Eigen vermogen per 31-12-2014	\$ 9.810.998
Vreemd vermogen per 1-1-2014	\$ 103.732
Vreemd vermogen per 31-12-2014	\$ 106.574

Resultaat over 2014	\$ 66.740 verlies
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Beleidsontwikkelingen	Naar verwachting wordt de vennootschap eind 2015, wellicht begin 2016, geliquideerd en valt het positief liquidatiesaldo vrij aan de aandeelhouders.

<i>naam verbonden partij</i>	Verkoop Vennootschap B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Bestuurlijk en financieel belang	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.683 stuks aandelen.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 347.336.890
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 363.304.918
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 98.127.539
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 79.968.164
Resultaat over 2014	€ 17.290.428
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	Geen
Beleidsontwikkelingen	Naar verwachting wordt de vennootschap eind 2015, wellicht begin 2016, geliquideerd en zal het positief liquidatiesaldo vrij aan de aandeelhouders.

<i>naam verbonden partij</i>	CSV Amsterdam B.V. (voorheen Claim Staat Vennootschap B.V.)
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit

Missie/doelstellingen/activiteiten	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE en Attero aan Waterland Private Equity Investments..
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE en Attero aan Waterland Equipment.
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.683 stuks aandelen.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 52.387
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 8.541
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 12.484
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 36.057
Resultaat over 2014	€ 43.846 verlies
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.
Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Beleidsontwikkelingen	Opheffing omstreeks 2019 / 2020

<i>naam verbonden partij</i>	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Rechtsvorm	besloten vennootschap
Betrokkenen	Provincies Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en diverse gemeenten in deze provincies.
<i>Doelstelling deelname/Openbaar belang</i>	
Programma	Steenwijkerland biedt kwaliteit
Missie/doelstellingen/activiteiten	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
<i>Bestuurlijk en financieel belang</i>	Niet specifiek benoemd. Vennootschap is opgericht i.v.m. verkoop van Essent aan RWE.
Aantal aandelen	De gemeente Steenwijkerland bezit 290.683 stuks aandelen.
Zeggenschap	Het aantal stemmen in het totaal aandelenvermogen bedraagt 0,1944%.
<i>Vermogen/resultaat verbonden partij</i>	
Eigen vermogen per 1-1-2014	€ 1.616.680
Eigen vermogen per 31-12-2014	€ 1.598.145
Vreemd vermogen per 1-1-2014	€ 111.272
Vreemd vermogen per 31-12-2014	€ 107.847
Resultaat over 2014	€ 18.535 verlies
solvabiliteit	n.v.t.
<i>Financiële effecten voor de begroting 2014</i>	
- ontvangen dividenduitkering	n.v.t.
- ontvangen rente	n.v.t.

Veranderingen gedurende het begrotingsjaar	De verwachte omvang van het eigen vermogen bedraagt € 1,6 mln. De verwachte omvang van het vreemd vermogen bedraagt ca. € 100.000. Verder wordt een verlies verwacht van € 5.000.
Beleidsontwikkelingen	Geen.

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de nota van aanbidding hebben we gemeld dat het noodzakelijk is dat er een goed inzicht bestaat in de risico's die de gemeente loopt. Op basis hiervan kan een juiste analyse worden gemaakt voor de beoordeling en beheersing van de risico's.

De paragraaf weerstand vermogen geeft aan hoe robuust de begroting is geweest van de gemeente Steenwijkerland. Opgemerkt wordt dat het proces van risicocontrol nog de nodige aandacht verdient.

Daarom heeft het college de volgende doelstellingen gehanteerd:

- dat het optreden van risico's geen effect mag hebben op de uitvoering van bestaand beleid en op de gemeentelijke voorzieningen;
- dat er een koppeling van het risicoprofiel bestaat tussen het risicoprofiel en de omvang van de weerstandscapaciteit;
- dat de (project)risico's worden beheerst;
- dat het bewust denken in risico's een onderdeel is van de beleidsprocessen.

Risicomanagement

Dit is het identificeren van kwantificeren van risico's, alsmede het vaststellen van beheersmaatregelen om risico's zoveel mogelijk te voorkomen. Belangrijk is dat bewust nagedacht moet worden over mogelijke risico's bij onze beleidsprocessen.

Bij het opstellen van de begroting is getracht het risicomanagement verder te verbeteren. Hierbij gaat het om de volgende zaken:

- de processen binnen onze organisatie zodanig in te richten en op te zetten, zodat risico's worden voorkomen, c.q. worden weggenomen dan wel in een vroeg stadium worden onderkend en herkend;
- de risico-inventarisatie zo goed mogelijk te voorzien van een plan van aanpak om deze risico's te beheersen. Dit houdt in dat maatregelen worden genomen om risico's weg te nemen.

Overigens kan het ook voorkomen dat voor niet-beïnvloedbare risico's, dus risico's waar de gemeente niets aan kan doen, vooraf geen maatregelen getroffen kunnen worden.

Bij de begroting hebben we een inventarisatie gemaakt van de risico's om te komen tot een risicoprofiel voor onze gemeente. Hieronder treft u de diverse beleidsterreinen aan waarbinnen de risico's in de begroting zijn benoemd:

- Stichting GovUnited;
- Vennootschapsbelasting;
- Participatiewet;
- Zwembad en sporthal De Waterwijck;
- Minimabeleid;
- Omgevingsvergunningen;
- Privaatrechtelijke overeenkomsten;
- Besluit "Omzetbelasting levering en verhuur van onroerende zaken";
- Project Uitwijk;
- Wachtgeldverplichtingen wethouders;
- Incident/ramp;
- Herijking gemeentefonds;
- Voorpoort;
- WWB;
- WMO;
- Ruimte voor Ruimte regeling (Eeserwold);
- Aanbesteding en
- Planschade.

Stichting GovUnited

Sinds 13 juli 2013 is GovUnited een zelfstandige stichting en dus ook geheel zelfstandig verantwoordelijk voor haar financiële huishouding. Het op eigen benen staan en wegwerken van de reeds opgebouwde schuld in combinatie met een beperkt aantal deelnemende gemeenten vraagt een scherpe sturing op de financiën.

De schulden zijn ondertussen betaald door de deelnemende gemeenten en worden middels een korting op de bijdrage verrekend. Daarnaast is met de grote debiteur een regeling getroffen waarbij 93% van de facturen wordt betaald. Ten slotte

is besloten de stichting per 13 oktober 2016 op te heffen en er is reeds een executiereserve aangelegd. Gezien de opheffing over een kleine twee jaar gaat de stichting ook geen nieuwe verplichtingen meer aan. Het risico is hiermee beperkt.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 zullen de gemeenten worden geconfronteerd met de verantwoording en heffing van vennootschapsbelasting. De voor overheidsinstellingen algehele vrijstelling vervalt dan. Dit om te voorkomen dat onrechtmatige staatssteun wordt verleend. Deze maatregel verplicht de gemeente om de verantwoording hierop aan te passen en leidt tot extra administratieve lasten. Ook het instellen van samenwerkingsvormen komt hierdoor onder druk te staan voor bij deze partijen neergelegde taken.

De invoering heeft als doel het creëren van een gelijk speelveld ten opzichte van private partijen. Alle concurrerende overheidsondernemingen worden belastingplichtig voor de Vpb waarbij een vrijstelling wordt geboden voor 'overheidstaken'. Hoewel de contouren nog niet volledig bekend zijn, is wel duidelijk dat verschillende activiteiten van gemeenten onder de belastingplicht vallen. Vpb is altijd en dus ook voor gemeenten een kostenpost.

In de periode tot 1 januari 2016 moeten we ons voorbereiden op de invoering van de Vpb:

- inventariseren van de verschillende (ondernemings-)activiteiten;
- inventarisatie van activiteiten die in heffing van de Vpb betrokken worden;
- berekenen van de financiële impact hiervan;
- herinrichting van de financiële administratie;
- opstellen van een fiscale openingsbalans;
- inrichting van het aangifteproces;
- in kaart brengen en onderbouwen van onderlinge verrekenprijzen;
- eventueel oprichten nieuwe rechtspersonen.

Een aantal van deze werkzaamheden sluiten aan bij de inspanningen die moeten worden verricht in het kader van de Wet Markt en Overheid.

De invoering van de belastingplicht voor de Vpb zal hoe dan ook een flinke investering vergen voor de gemeente door de extra (structurele) werkzaamheden, benodigde inhuur van externe adviseurs/deskundigen en opleidingen van personeel.

Participatiewet

Bij de begroting is rekening gehouden met de invoering van de participatiewet per 1 januari 2015. Daarom is het proces opgestart om te komen tot een vergaande samenwerking tussen Noord-Westgroep en de IGSD Steenwijkerland-Westerveld. Met de invoering worden de huidige budgetten voor re-integratie en sociale werkvoorziening samengevoegd in één participatiebudget. Dit gaat echter wel gepaard met forse bezuinigingen. Daarnaast moet ook nog rekening worden gehouden met een taakstellende bezuiniging bij de IGSD en resteert er nog een tekort voor de komende jaren voor de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Het realiseren van de taakstelling alsmede het wegwerken van het resterende tekort brengt een risico met zich mee. Dit risico viel bij de begroting niet in te schatten.

Bij de perspectiefnota 2014 is hier op geanticipeerd door een extra bijdrage beschikbaar te stellen aan NoordWestGroep-IGSD van € 1.013.400. Dit bedrag heeft betrekking op het niet realiseren van de taakstellende bezuiniging over 2014 bij de IGSD en het nog niet (volledig) realiseren van de gewenste effecten voor de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Het definitieve resultaat 2014 van beide organisaties blijft, zoals het nu lijkt, binnen dit reeds beschikbaar gestelde bedrag.

Zwembad en sporthal De Waterwijk

Zowel het zwembad als de sporthal maken onderdeel uit van het complex De Waterwijk. Praktijk zal moeten uitwijzen of dit binnen de opgestelde exploitaties en beschikbaar gestelde subsidiebedragen kan worden gerealiseerd. Het overschrijdingsrisico werd ingeschat op 10% en valt onder de categorie met een laag risico.

De overschrijding in de jaarrekening bedraagt naar verwachting € 185.000,--.

Minimabeleid

Uitkeringen bij bijzondere bijstand en langdurigheidstoelage zijn zogenaamd opneembaar financieeringen. Afhankelijk van het aantal aanvragen en hoogte van de uitkeringen kunnen er onder- dan wel overschrijdingen plaatsvinden.

De uitgaven zijn geraamd op een bedrag van € 730.000,--. Het overschrijdingsrisico werd ingeschat op 10% en valt onder de categorie met een laag risico.

De overschrijding in de jaarrekening bedraagt € 25.000,--.

Omgevingsvergunningen

Voor 2014 werd een forse afname van de inkomsten verwacht omdat er geen grote bouwprojecten zijn geweest.

In 2014 is het aantal ingediende bouwvergunningen (voor zowel grote- als kleine bouwprojecten) teruggelopen als gevolg van de economische ontwikkelingen. Sinds 2014 hebben we met deze ontwikkeling te maken, terwijl de verwachting was dat dit al in eerdere jaren zijn beslag zou nemen. De tendens is, op het ogenblik, dat er meer geïnvesteerd wordt in verbouwingen van woningen, als in het plegen van nieuwbouw. Daarnaast zijn investeringen in grote nieuwbouwprojecten

binnen de gemeente Steenwijkerland niet van toepassing. Voor 2015 is de verwachting dat in deze ontwikkeling weinig zal veranderen.

Privaatrechtelijke overeenkomsten

Het onderhandelen en afsluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten herbergt altijd een risicoprofiel in zich. Tevens kan, onder invloed van de huidige economische omstandigheden, een reeds met een projectontwikkelaar gesloten overeenkomst aanpassing behoeven. Bijvoorbeeld met betrekking tot het bouwprogramma en de fasering. Bij kaveluitgifte van woningbouwkavels en bedrijventerreinen worden de prijzen gehanteerd uit de grondexploitatie “.

Bij gebiedsontwikkelingen met projectontwikkelaars zijn er risico's omdat de overeenkomsten die met de projectontwikkelaars gesloten worden een langdurig karakter hebben.

De gewijzigde marktomstandigheden hebben meer invloed op deze overeenkomsten. De ontwikkelaars hebben het nu lastig om de financiering rond te krijgen en inmiddels is woningbehoefte gewijzigd (de vraag is minder en er is meer behoefte aan andere woningtypes).

Omdat er niet voor de leegstand gebouw wordt (als er al gebouwd omdat de financiën ontbreken) worden de overeenkomsten soms aangepast t.a.v. het bouwprogramma en de fasering. Als de ontwikkelaars gronden van de gemeente koopt en later dan overeengekomen is afneemt, dan is hij bovenop de koopsom rente verschuldigd. Door de huidige economische ontwikkelingen is het risico van een faillissement/surseance toegenomen, maar in de overeenkomsten wordt hiermee rekening gehouden (via een ontbindingsbepaling).

Besluit “Omzetbelasting levering en verhuur van onroerende zaken”

Op 1 oktober 2013 is bovengenoemd besluit in werking getreden. Verwacht was dat hierdoor het niet langer mogelijk was om accommodaties btw belast te exploiteren. Dit is niet voor alle accommodaties identiek en zal per accommodatie moeten worden bezien. De risico's zijn tot op heden nihil.

Project Uitwijk

De gemeente Steenwijkerland heeft het absolute wettelijke minimum geregeld voor uitwijk via het CUC (Computer Uitwijk Centrum te Lelystad). Alhoewel de kans dat een uitwijk in verband met brand of iets dergelijks gemaakt moet worden is zeer klein.

De gemeente wil haar dienstverlening aan inwoners en ondernemers niet langdurig onderbreken bij calamiteiten en/of beschadiging van de systemen op Vendelweg 1. Daarom is met Meppel een convenant gesloten om een deel van de ICT-systemen in Meppel te plaatsen. Hierdoor is het mogelijk om, zonder verlies van gegevens, de volgende werkdag de dienstverlening te hervatten op een andere locatie (b.v. Werf grootverlaat of loket in Meppel). Het risico voor lange (langer dan 48 uur) onderbreking van de ICT-voorzieningen is daarmee kleiner dan 2% per jaar.

Wachtgeldverplichtingen wethouders

Na de verkiezingen op 19 maart 2014 is het college volledig veranderd. De voormalig wethouders hebben op grond van hun rechtpositie recht op een wachtgelduitkering van maximaal 3 jaar en 2 maanden, afhankelijk van hun zittingsperiode en neveninkomsten. Het risico bedroeg maximaal € 845.000,--.

Gedurende het jaar is hiervoor een voorziening ingesteld. Ultimo 2014 bedraagt de omvang van deze voorziening en het risico maximaal € 542.000.

Incident/ramp

Omdat een aantal risico's speciale aandacht behoeft en een grote impact heeft op onze samenleving is dit meegenomen in deze paragraaf. Te denken valt onder andere aan ziektegolf, overstroming, verstoring drinkwatervoorziening, brand in dichte binnenstad en paniek in menigte.

In 2014 heeft zich geen incident of ramp in onze gemeente voorgedaan. Over 2014 heeft de gemeente dan ook geen specifiek risico's gelopen.

Herijking gemeentefonds per 1-1-2015

De laatste herijking (groot onderhoud) van de clusters van de algemene uitkering uit het gemeentefonds heeft in 1997 plaatsgevonden.

De werkelijke kosten van de gemeentelijke taken waren in de loop der tijd uit de pas gelopen met de ijkpunten van het gemeentefonds (scheefheid genoemd). Daarnaast moest een oplossing worden gevonden voor de nadelige effecten van de wijziging van het begrip “woonruimte”, zoals vermeld in de Wet BAG. De nadelige effecten doen zich met name voor bij gemeenten met veel recreatiewoningen en een grote capaciteit bijzondere woongebouwen. Tot slot was er onvrede over de hoge vaste bedragen voor de vier grote steden (G4).

Als gevolg van de groot onderhoudsoperatie wijzigt de omvang van het gemeentefonds niet. Wel worden de gelden anders verdeeld over de clusters. Dat leidt tot herverdeeleffecten.

Het totale nadelige effect is berekend op € 613.000. De gemeente Steenwijkerland wordt in 2015 eenmalig voor 50% gecompenseerd door een suppletie-uitkering van € 306.000. Daarbij is nog geen rekening gehouden met onderstaande effecten, voortvloeiende uit de Wet BAG.

De wijziging van de definitie "woonruimte" op grond van de Wet BAG betekent voor de gemeente met ingang van 2015 een nadeel van structureel € 183.000. Op grond van de vierjarige overgangsregeling wordt in 2015 een compensatie ontvangen van 100% aflopende naar 0% in 2018.

De tweede tranche van het groot onderhoud vindt plaats met ingang van uitkeringsjaar 2016 wanneer de laatste drie clusters (Werk en Inkomen, Volkshuisvesting, Brandweer) worden herijkt. Er bestaat nog geen inzicht in de financiële effecten van deze tweede tranche.

Voorpoort

Het project Voorpoort omvat de herontwikkeling van het winkelcentrum van Vollenhove en bestaat uit het transformeren van vastgoed en de herinrichting van het openbaar gebied. De gemeente werkt samen met een private ontwikkelaar. Voor het project zijn verschillende panden aangekocht. Het vastgoed is deels doorverkocht aan de ontwikkelaar. De verwachting is dat de laatste fase in 2015 wordt verkocht. In 2015 en 2016 zal het openbaar gebied worden ingericht. Daar waar mogelijk worden de werkzaamheden gecombineerd met rioolvervanging. Tot nu toe hebben de ingeschatte risico's nog niet binnen het project voorgedaan.

Wet Werk en Bijstand (WWB)

Met de inwerkingtreding van de WWB per 1 juli 2004 is de gemeente volledig financieel verantwoordelijk geworden voor het bijstandsgedeelte van de wet. Het in de begroting opgenomen te ontvangen budget betreft een voorlopige inschatting van hetgeen door het rijk toegekend gaat worden. In oktober van het begrotingsjaar wordt het definitieve budget bekend gemaakt. De hoogte van het budget is afhankelijk van de conjuncturele ontwikkelingen op landelijk niveau. Bij minder verstrekte bijstandsuitkeringen dan van te voren is ingeschat wordt het budget naar beneden bijgesteld, bij meer verstrekte bijstandsuitkeringen wordt het budget naar boven bijgesteld.

Het overschrijdingsrisico werd ingeschat op 10% en valt onder de categorie met een ruime risicokans.

Bij de begroting werd rekening gehouden met 761 bijstandsuitkeringen. Het geschatte gemiddelde bedrag van een uitkering was € 14.000,- per jaar.

De afwijking wordt berekend op 10% van het bedrag dat is opgenomen aan te verstrekken uitkeringen met een ruimte risicokans.

Bij de perspectiefnota 2014 is het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen over 2014 al bijgesteld naar 820. Uiteindelijk komen we over 2014 uit op gemiddeld 825 WWB uitkeringen dat tot een overschrijding leidt van € 17.000,--.

WMO

De raad heeft besloten vernieuwend beleid ingevoerd ten aanzien van het begrip "algemeen gebruikelijk". Onderdeel van deze wet is de huishoudelijke zorg en de individuele voorzieningen. Ook hier is sprake van een openeind financiering. Afhankelijk van het aantal aanvragen en de hoogte van de uitkeringen kunnen er onder- dan wel overschrijdingen plaatsvinden.

Het eventuele overschrijdingsrisico op de uitgaven (minus inkomsten) wordt ingeschat op 10% met een lage risicokans.

Als gevolg van een dalend beroep op de individuele voorzieningen en de hulp bij het huishouden is het risico voor dit onderdeel juist ingeschat en is er geen sprake geweest van een overschrijding van de budgetten.

Aanbesteding

Als gevolg van de aanbestedingswet 2012 en het feit dat bedrijven steeds beter op de hoogte zijn van de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen door de gemeente genomen gunningsbeslissingen loopt de gemeente in toenemende mate risico's. Claims kunnen worden ingediend naar aanleiding van aanbestedingsprocedures. Deze risico's zijn het grootst bij (Europese) openbare aanbestedingen.

In 2014 is één aanbestedingsklacht ingediend bij het gemeentelijke klachtmeldpunt aanbestedingen. Deze klacht ging echter over het gemeentelijke beleid en niet over een concrete aanbesteding. De klacht is daarom niet in behandeling genomen. Wel is met de ondernemer die de klacht heeft ingediend gesproken over het gemeentelijke beleid.

In 2014 zijn geen aanbestedingsklachten tegen de gemeente bij de landelijke commissie van aanbestedingsexperts. Ook zijn er geen kort gedingen tegen de gemeente aangespannen naar aanleiding van door de gemeente uitgevoerde aanbestedingen.

Planschade

In het kader van het project actualisatie is een planschaderisicoanalyse opgesteld. Door het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen en het daarin opnemen van flexibelere planvoorschriften bestaat er een risico op planschade. Tot maximaal 5 jaar na inwerkingtreding van de planschade veroorzakende maatregelen kan iemand zich melden. De reserve planschade is ingesteld voor opvangen van financiële claims.

In 2014 heeft de planschade een tekort opgeleverd van € 34.000. Dit bedrag is opgebouwd uit alle in 2014 uitbetaalde planschades en advieskosten minus de ontvangen bijdragen in het kader van verhaalsovereenkomsten en de betaalde wettelijke rechten. Dit bedrag verschilt niet wezenlijk van voorgaande jaren. Conclusie is dat het project actualisatie nog niet geleid heeft tot extra uitgaven in het kader van planschade.

Grondexploitatie

Om risico's binnen de grondexploitaties op te vangen is de Algemene reserve Grondexploitatie beschikbaar. Winsten en verliezen in de complexen worden verrekend met deze reserve. Minimaal 2x per jaar worden de risico's binnen deze complexen op basis van de Risan- methode berekend en met u gecommuniceerd. Dit overeenkomstig de door de raad vastgestelde Nota Grond -en Ontwikkelbeleid. De minimale omvang van de reserve dient € 4.000.000 te bedragen. Ultimo is deze omvang € 4.132.000, De omvang van de risico's op basis van deze methode bedragen ultimo 2014 € 3.990.000.

bedragen x € 1			
Weerstandscapaciteit	Begroting 01-01-2014	Rekening 31-12-2014	Rekening 31-12-2013
Weerstandscapaciteit vermogen			
Algemene reserve vaste buffer	€ 5.020.000	€ 6.571.100	€ 5.020.100
Weerstandscapaciteit exploitatie			
Onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal weerstandscapaciteit	€ 5.020.000	€ 6.571.100	€ 5.020.100
Aantal inwoners	43.437	43.207	43.432
Weerstandscapaciteit per inwoner	€ 115,57	€ 152,08	€ 115,59

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De kapitaalgoederen van de gemeente zijn voorzieningen in de openbare ruimte waarvoor investeringen zijn gedaan. Het gaat hierbij om voorzieningen zoals wegen, groen, water, riolering en gebouwen. Het onderhoud aan deze voorzieningen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, bijvoorbeeld op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, vervoer en recreatie. Het onderhoud is ook nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Voor het goed onderhouden van de kapitaalgoederen is een aantal zaken belangrijk. Allereerst is het van belang dat bekend is wat moet worden onderhouden en wat de huidige staat van onderhoud is. Vervolgens moet eenduidig bekend zijn wat het gewenste kwaliteitsniveau is. Daarna moet dit gewenste kwaliteitsniveau worden vertaald in financiële consequenties en tenslotte moet een match worden gemaakt tussen deze consequenties en de budgetten die via de begroting beschikbaar zijn.

In deze paragraaf zullen bovengenoemde stappen per voorziening worden behandeld.

Wegen

Areaal Wegen	Oppervlakte	%
• Asphalt	173 ha.	48,9%
• Cementbeton	11 ha.	3,1%
• Elementen	158 ha.	44,6%
• Onverhard	12 ha.	3,4%
Totaal	354 ha.	100,0%

Beleidskader

Voor onze wegen, voet- en fietspaden zijn de kwaliteitsniveaus vastgelegd in de volgende beleidsdocumenten:

- o Onderhoudsbeleidsplan wegen 2005-2008, gemeente Steenwijkerland 2004;
- o Integrale visie openbare ruimte, gemeente Steenwijkerland 2007;
- o Kwaliteitshandboek openbare ruimte, gemeente Steenwijkerland 2011.

In het Onderhoudsbeleidsplan wegen 2005-2008 is gekozen is voor de beleidsrichting 'Houden wat je hebt + beleidskeuzes', waarbij het kwaliteitsniveau van 2004 voor verhardingen gehandhaafd blijft. Voor fietspaden is een veilig & duurzaam kwaliteitsniveau (= comfortabel) het uitgangspunt.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

Om de financiële consequenties van het vastgestelde beleid in beeld te brengen vinden er jaarlijks inspecties plaats van de wegen en paden. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de wegbeheerssystematiek van de CROW. Iedere weg wordt minimaal eens per twee jaar geïnspecteerd waarbij de wegen worden beoordeeld op verschillende schadebeelden. De inspectiegegevens worden met het geautomatiseerde wegbeheerpakket vertaald naar benodigde maatregelen.

Om aan een duurzaam en veilig kwaliteitsniveau voor fietspaden conform het onderhoudsbeleidsplan Wegen 2005-2008 invulling te geven wordt aan de vrij liggende fietspaden in het wegbeheerpakket een hogere prioriteit toegekend. Dit betekent dat deze paden in verhouding zwaarder worden gewogen en eerder voor onderhoud in aanmerking komen.

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Het beschikbare bedrag is de afgelopen jaren het uitgangspunt geweest voor wat wel en wat niet aangepakt kon worden. Op basis van de waardering bij de maatgevende schadebeelden worden prioriteiten gesteld, waarbij de wegen die er het slechts aan toe zijn het eerste worden aangepakt. Op deze wijze wordt een onderhoudsprogramma opgesteld. Bij onvoldoende budget worden er wegen doorgeschoven naar het volgende jaar. De (meerjaren) onderhoudslijst die daarmee wordt gegenereerd wordt getoetst aan alle plannen binnen de openbare ruimte die een relatie kunnen hebben met het uitvoeren van de opgenomen onderhoudswerkzaamheden. Waar mogelijk worden werkzaamheden op elkaar afgestemd of gecombineerd. In het laatste geval kunnen de geraamde onderhoudskosten als dekking in het project worden aangewend. Op het budget wegen is in 2013 een structurele bezuiniging doorgevoerd van € 150.000,- voor asfaltverhardingen en € 100.000,- voor elementenverhardingen. De bezuiniging kon worden doorgevoerd zonder het verlaten van het afgesproken kwaliteitsniveau. Door slimmer aan te besteden kon worden geprofiteerd van de marktwerking. Daarnaast kon een

efficiëncyslag worden gemaakt door werkzaamheden te combineren en integraal op de markt te brengen. De uiteindelijk gemaakte keuzes zijn vastgelegd in het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte 2014. Verrichte werkzaamheden in 2014:

- inspectie asfaltwegen
- onderhoud 40.000m² asfaltverharding en 4.000m² elementverharding
- herinrichting Noordwal Vollenhove
- herstelwerkzaamheden Dwarsgracht
- herstel schade bermen i.s.m. lokale ondernemers
- remplace openbare verlichting voormalig gemeente Brederwiede

De voorgenomen werkzaamheden aan de Veneweg in Wanneperveen zijn doorgeschoven naar 2015.

Riolering

Areaal Riool en watergangen	Aantal	Eenheid
• Vrijverval riolering	353	km
• Drukriolering	246	km
• Gemalen	108	stuks
• Randvoorzieningen	12	stuks
• Minigemalen	1.057	stuks
• Watergangen stedelijk gebied	46	km
• Niet schouwsloten	119	km
• Schouwsloten	207	km
• Greppels	100	km
• Duikers	1.500	stuks

Beleidskader

De beleidskaders voor riolering zijn vastgesteld in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009-2015 (vGRP). Het beleidskader richt zich op de kenmerken veilig, functioneel, heel en schoon en vertaalt een en ander in een wenselijk onderhoudsscenario voor de komende jaren. In het vGRP is er voor gekozen het 'traditionele rioolbeheer' te verbreden naar stedelijk waterbeheer. Dit omdat de watergangen in stedelijk gebied een belangrijke bijdrage leveren aan het bergen, vasthouden en afvoeren van overtollig hemel- en grondwater. Daarnaast is er in het vGRP sprake van twee nieuwe (wettelijke) zorgplichten: hemel- en grondwater. Voor de omgang met de hemelwaterinzameling is gekozen voor een basiskwaliteit waarmee de risico's beperkt blijven. Voldoende berging en baggeren van oppervlaktewater in stedelijk gebied maken onderdeel uit van dit scenario. Bij de omgang met grondwater is in de huidige situatie sprake van minimale hinder, wat gelijk staat aan de basiskwaliteit. Ook voor de inzameling en transport van afvalwater naar de zuivering wordt een basiskwaliteit geambieerd, wat aansluit bij wet- en regelgeving.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

In het vGRP is niet alleen het beleidskader vastgelegd, maar zijn ook de financiële consequenties bepaald. Met het vaststellen van het vGRP in 2009 heeft de gemeenteraad ook de benodigde middelen beschikbaar gesteld. Per jaar worden de concrete plannen die gebaseerd zijn op het vGRP opgenomen in het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte.

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De financiële consequenties van het vGRP en het daarop gebaseerde uitvoeringsplan zijn één op één doorvertaald in de begroting van 2014. Hiervoor zijn nieuwe riolen aangelegd, onderzoeken opgestart en maatregelen uitgevoerd, o.a.:

- Ombouwen 23 minigemalen naar hoofdgemalen
- Tukseweg, Tunnelgemaal Schansweg en ombouwen gemaal St. Jansklooster
- Aanbrengen foampig(dorspuit)-installaties voor persleidingen op diverse locaties
- Vervangen gemengd-riool Vollenhove, Groenstraat en Voorpoort fase 4
- Vervangen gemengd riool en aanleg regenwater riool Scheerwolde. Onderdeel vervanging en revitaliseren openbare ruimte (IVOR-project) fase 2
- Vervangen gemengd riool en aanleg regenwater riool Giethoorn, Kerkweg (IVOR-project)
- Relinen riolering Willemsoord, Steenwijkerweg
- Riolering Steenwijk, Groot Verlaat ; maatregelen treffen tegen wateroverlast
- Vervangen gemengd riool en aanleg regenwater riool Steenwijk, Het Dal
- Vervangen gemengd riool Zuidveen, Zuidveenseweg (IVOR-project).
- Relinen/vervangen riolering Tuk, Tukseweg

Water en kunstwerken

Areaal Kunstwerken	Aantal	Eenheid
• Kunstwerken (bruggen, steigers en voorzieningen)	355	stuks
• Havens	11	stuks
• Loswallen	8	stuks

Beleidskader

Het gewenste kwaliteitsniveau van de werken vallend onder de diverse begrotingsposten is vastgelegd in diverse beleidnota's en plannen. De volgende beleidsnota's en plannen liggen ten grondslag aan het nagestreefde kwaliteitsniveau:

- o Beleidsnota kunstwerkenbeheer, DHV 2004;
- o Beleidsnota Stedelijk water, Gemeente Steenwijkerland 2003;
- o Baggerplan gemeente Steenwijkerland, Niebeek milieumanagement B.V. 2004;
- o Integrale visie openbare ruimte, Gemeente Steenwijkerland 2007;
- o Inrichting beheer en onderhoud stedelijk water, Werkgroep Stedelijk Water;
- o Samenwerking Gemeenten en Waterschap Reest en Wieden, 2012.

In de beleidsnota stedelijk water is een drietal streefbeelden gepresenteerd met betrekking tot waterwegen en beschoeiingen, namelijk exclusief, standaard en extensief. De raad heeft mede vanwege de financiële beperkingen gekozen voor een extensief streefbeeld. Bij dit streefbeeld wordt ervan uitgegaan dat de kwaliteit over 10 % van de oeverlengte hoog is, 45 % van de oeverlengte het kwaliteitsniveau midden heeft en 45 % het kwaliteitsniveau laag heeft. Binnen het beheer en onderhoud stedelijk water vallen ook de water gebonden recreatieve voorzieningen.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

De financiële consequenties van het gekozen onderhoudsniveau voor het stedelijk water zijn bepaald in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP).

Voor de kunstwerken is de beleidsnota Kunstwerkbeheer 2004 vastgesteld. Primair uitgangspunt van deze nota is het sturen op veiligheid in het gebruik van de verschillende kunstwerken. Op basis van de beleidsnota en het beheerpakket zijn in het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte 2014 de benodigde maatregelen vastgelegd. De meerjaren kostenraming uit het beheerpakket laat grote pieken en dalen zien. Door het afvlakken van de meerjarig kostenraming (dat wil zeggen: de benodigde bedragen gelijkmatig verdelen over meerdere jaren) worden de pieken en dalen genivelleerd.

Naast geplande werkzaamheden zijn soms ook ad hoc maatregelen noodzakelijk. Het betreft hier voornamelijk noodreparaties aan kunstwerken en beschoeiingen. Deze maatregelen zijn bijna niet te voorzien omdat de schades vaak worden veroorzaakt door aanrijding van het betreffende object (mechanische schade). Ook komt het soms voor dat de oorzaak van de schade zich onder water bevindt en moeilijk zichtbaar is. Dit gebeurt voornamelijk bij beschoeiingen en landhoofden van bruggen, met als gevolg een verzakking van de grond.

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Ten aanzien van het beheer van het stedelijk water is door middel van het vaststellen van het vGRP slechts voorzien in een gedeeltelijke dekking van de benodigde middelen. Samen met de andere waterbeheerders in het gebied wordt getracht om door middel van slim en integraal aan te besteden het gekozen onderhoudsniveau te realiseren. Ook ten aanzien van de kunstwerken is het beschikbare budget niet toereikend. Bij het prioriteren van de werkzaamheden wordt primair gelet op veiligheid. In de begroting is beperkt ruimte voor het oplossen van bovengenoemde ad hoc maatregelen. Werkzaamheden die in 2014 zijn uitgevoerd:

- Baggeren en vervangen beschoeiing Vollenhove fase 2.
- Vervangen beschoeiing Bovenboerseweg Wanneperveen fase 2.
- Groot onderhoud 36 bruggen Belt-Schutsloot.
- Groot onderhoud Krimbrug Looijersgracht Steenwijk.
- Renovatie brug D-32 Dwarsgracht.
- Onderhoud fiets/voetbruggen Meenthe Steenwijk.
- Vervanging diverse vonders in Giethoorn.
- Onderhoud- en conserveringswerkzaamheden aan diverse bruggen in Ossenzijl.

- Kleine reparaties aan bruggen en vonders.
- Vervangen van beschoeiing op diverse locaties in het kader van regulier onderhoud.
- Reguliere onderhoudsmaatregelen voor de jachthavens.
- Verwijderen exoten vijvers stedelijk water.
- Onderhoud en maaien sloten en greppels Steenwijkerland.
- Groot onderhoud duikers in kader verbeteren waterhuishouding.
- Groot onderhoud/renovatie fietstunnel Schansweg Steenwijk
- Verbeteren waterhuishouding Vollenhove Zuid fase 2.
- Maaien en onderhouden sloten en vijvers.
- Verbeteren waterhuishouding Stadsgracht Steenwijk.
- Baggeren stedelijk water Giethoorn.
- Voorbereiding opschonen spoorloot "Preistingestraat".
- Ter ontlasting van het hemelwaterriool zijn grote dakoppervlakken van het industrieterrein Groot Verlaat afgekoppeld van het riool en aangesloten op het nabij gelegen oppervlaktewater.

Openbaar groen en speelvoorzieningen

Areaal Groen en speelvoorzieningen	Aantal	Eenheid
• Bomen	33.000	stuks
• Gazon	90	ha
• Extensief beheerd gras	85	ha
• Bermen	235	ha
• Hagen	2.500	m2
• Plantsoen	15,6	ha
• Landschappelijk groen (bos en houtwallen)	92,7	ha
• Speeltoestellen	600	stuks

Beleidskader

Openbaar groen heeft betrekking op boombeheer, plantsoenbeheer, maaibeheer en dierenweides. Hierbij zijn de volgende nota's en plannen van belang:

- o De Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR);
- o Beleidsnota Groen, 2007;
- o Meerjarenprogramma Groen (MJP Groen), 2011;
- o Landschapontwikkelingsplan (LOP), 2005;
- o Kwaliteitshandboek onderhoud openbare ruimte gemeente Steenwijkerland.

Groen (2007) en het Meerjarenprogramma groen (2011) vastgesteld door de Raad. In het landschapontwikkelingsplan is aangegeven hoe het landschap ontwikkeld en beheerd kan worden. In de beleidsnota Groen worden de beheerambities met betrekking tot het groen beschreven. Een Basis onderhoudsniveau is daarbij het uitgangspunt. Naast het dagelijks beheer zijn er ambities op het gebied van duurzaamheid, streekeigen beplanting en een schone, hele en veilige omgeving. Het Meerjarenprogramma groen geeft aan hoe we aan deze ambitie de komende jaren invulling gaan geven.

In 2009 heeft de gemeenteraad het speelplekkenbeleid in Steenwijkerland vastgesteld ('Plekken om (mee) te spelen'). In dit plan is vastgesteld dat de gemeente spelen en bewegen stimuleert en dat daarvoor voldoende speelruimte aangeboden wordt. Om het buitenspelen te stimuleren zijn er uitdagende natuurspeelplekken ontwikkeld gericht op beweging en het prikkelen van de fantasie. Bij het ontwerpen van speelplekken wordt rekening gehouden met medegebruik door kinderen met een beperking. Open schoolpleinen dragen bij in de behoefte aan speelruimte. Er zijn daarover met diverse scholen afspraken gemaakt. Bij het ontwerp en onderhoud van de openbare ruimte in het algemeen wordt nagegaan hoe de bespeelbaarheid verhoogd kan worden. Het onderhoud van de speelvoorzieningen zal op het basisniveau van 'schoon heel en veilig' worden uitgevoerd.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

Op basis van de genoemde plannen en het beheerpakket zijn de maatregelen vastgelegd in het Uitvoeringsplan Openbare Ruimte 2014. Met behulp van kengetallen uit het beheerpakket en ervaringscijfers zijn de benodigde budgetten bepaald.

Om de kwaliteit van het groen te verbeteren en om te komen tot minder onderhoudsintensieve voorzieningen heeft de gemeenteraad door het vaststellen van het MJP Groen een jaarlijkse investering beschikbaar gesteld voor de jaren 2011-2014. In 2014 zijn er diverse groenrenovaties uitgevoerd (Vollenhove, Giethoorn en Wanneperveen) en voorbereid (Oostermeenthe in Steenwijk en Oldemarkt).

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Voor het groenonderhoud is in de begroting van 2014 een structurele bezuiniging doorgevoerd van €150.000,-. Het uitgangspunt hierbij is dat de gewenste beeldkwaliteit van het groen kan worden gehandhaafd door slimmer aan te besteden en door (markt-)partijen te betrekken bij de wijze waarop de beeldkwaliteit kan worden gerealiseerd. In 2014 is gestart met een pilot beeldbestek in Vollenhove, Sint Jansklooster, Belt-Schutsloot, Blokzijl en Wanneperveen. Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd met een aantal pbw's over mogelijk zelfbeheer. Verdere zijn in 2014 alle speelvoorzieningen geïnspecteerd en waar nodig hersteld of vervangen (in samenspraak met buurt).

Gebouwen

Areaal Gebouwen	Aantal	Eenheid
• Binnensport accommodaties	8	stuks
• Buitensport accommodaties	18	stuks
• Gemeentelijke panden	2	stuks
• Werkplaatsen	4	stuks
• Brandweer	6	stuks
• Musea	3	stuks
• Wijkgebouwen	4	stuks
• Peuterspeelzalen	3	stuks
• Jeugdhonken	2	stuks
• Begraafplaatsen	17	stuks
• Woningen	8	stuks
• Recreatie	12	stuks
• Overige panden	40	stuks

Beleidskader

Van de gebouwen die de gemeente in onderhoud heeft zijn onderhoudsplannen opgesteld. Hierin is het te verrichten onderhoud voor meerdere jaren vastgelegd inclusief de onderhoudskosten waarmee rekening moet worden gehouden. Uitgegaan wordt van drie categorieën onderhoud. Het klachtenonderhoud betreft dagelijks voorkomende calamiteiten en storingen. Daarnaast is er het onderhoud waarvoor servicecontracten zijn afgesloten. Dit betreft voornamelijk technische installaties. Tenslotte is er het planmatig onderhoud.

Uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties

Voor de periode van 2010 – 2020 bedragen de jaarlijkse kosten aan planmatig onderhoud gemiddeld € 660.000,00. Uitbreidingen en duurzame maatregelen vallen buiten het planmatig onderhoud. De maatregelen voor 2014 zijn vastgelegd in het Uitvoeringsplan Maatschappelijk Vastgoed 2014.

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Het meerjarenplan Maatschappelijk Vastgoed is doorvertaald in de begroting.

Naast het reguliere onderhoud aan diverse gemeentelijke gebouwen en betrokkenheid bij andere gebouwen, is er in 2014 een aantal grotere projecten opgepakt:

- renovatie MFC De Ploats in Blokzijl
- renovatie MFC De Burght in Vollenhove
- renovatie MFC Willemsoord
- renovatie Dorpshuis Dwarsgracht
- renovatie kleedaccommodatie SV VENO
- asbestinventarisatie 60 gebouwen
- restauratie ruïne Vollenhove

3.5 Financiering

De financieringsparagraaf bevat informatie over het financieringsgedrag van de gemeente. In het kader van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) zijn regels vastgesteld, die van kracht zijn voor het beheersen van financiële risico's op aangetrokken en uitgezette middelen. De Wet FIDO is een raamwerk die de risico's in het financieringsbeleid van de gemeente binnen de perken moet houden en tegelijkertijd flexibiliteit en transparantie in de financieringsstructuur mogelijk maakt. De Wet FIDO is voor onze gemeente nader uitgewerkt in het "Financieringsstatuut gemeente Steenwijkerland".

De gemeenteraad heeft het statuut in haar raadsvergadering van 21 juni 2011 vastgesteld. Een gevolg hiervan is dat de kaders met betrekking tot het beheeren en beheersen van de geldstromen zijn vastgesteld.

Verder geeft de financieringsparagraaf informatie over algemene ontwikkelingen en concrete beleidsplannen van het risicobeheer, de gemeentefinanciering en het kasbeheer.

De gemeente Steenwijkerland streeft er naar om zorgvuldig (doeltreffend en doelmatig) omgaat met de beschikbare financiële middelen. Daarom wordt gestreefd dat benodigde leningen tegen zo laag mogelijke kosten worden aangetrokken, waardoor de renterisico's kunnen worden beheerst. Bij het afsluiten van leningen wordt rekening gehouden met de bestaande leningenportefeuille, maar ook met de rentevisie en de renterisiconorm. Wel wordt opgemerkt dat het aantrekken van gelden, alsmede de hoogte van het bedrag, afhankelijk zijn van de inkomende en uitgaande geldstromen bij de gemeente.

Risicobeheer

Een kernonderdeel van de financieringsparagraaf is het risicoprofiel. In dit verband worden onder risico verstaan:

- Renterisico's;
- Koersrisico's
- Kredietrisico's;
- (intern) liquiditeitsrisico's en
- Valutarisico's.

Bij onze leningenportefeuille loopt de gemeente een risico in verband met renteherziening en een risico in verband met herfinanciering. In 2014 is bij 1 lening het rentepercentage naar beneden aangepast, c.q. herzien, namelijk van 5,3% naar 0,74%. Opgemerkt wordt dat deze lening is doorgesluisd naar woningcorporatie Wetland Wonen en dat het rentepercentage geldt voor een periode van 2 jaar.

Verder zijn er 5 leningen in 2014 vervroegd afgelost. Hiervan waren 3 leningen doorgesluisd naar woningcorporatie Wetland Wonen.

In 2014 is een langlopende geldlening van € 10 miljoen aangetrokken voor een periode van 20 jaar tegen een rentepercentage van 2,25%.

Verder hebben we in 2014 in beperkte mate te maken gehad met zgn. kredietrisico's. Dit zijn risico's die zich kunnen voordoen bij het verstrekken van leningen aan onder andere publieke instellingen. De totale omvang van deze leningen bedroeg op 1 januari 2014 afgerond € 29 miljoen.

Per 31 december 2014 bedroeg de restantschuld afgerond € 18 miljoen.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een zodanig opbouw van de leningenportefeuille te komen dat het renterisico door renteaanpassing en herfinanciering in voldoende mate worden beperkt. Als de leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico over de vaste schuld gelijkmatig in de tijd zijn gespreid. Als bovengrens wordt een bedrag van 20% van het begrotingstotaal per 1 januari 2014 gehanteerd. Indien de jaarlijks te herfinancieren bedragen onder de norm blijven is er sprake van een beheerste en overzienbare situatie. Zoals uit onderstaande tabel blijkt bedraagt de ruimte onder de risiconorm in 2014 ruim € 4,3 miljoen te zijn.

bedragen x € 1.000		
Renterisico	Rekening 2014	Rekening 2013
Renterisico vaste schulden		
Renteherziening o/g	3.069	900
Betaalde aflossingen	14.611	6.483
Renterisico vaste schulden	17.680	7.383

bedragen x € 1.000

Renterisico	Rekening 2014	Rekening 2013
Toegestane renterisiconorm		
Omvang begroting 2014 (=grondslag)	110.052	117.822
Renterisiconorm (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%
Toegestane renterisiconorm	22.010	23.564
Toets renterisiconorm		
Ruimte onder renterisiconorm	4.330	16.181
Overschrijding renterisiconorm		

Kasgeldlimiet

Ieder kwartaal wordt een opgave gedaan aan het CBS via informatieverstrekking derden (lv3). Hieruit kunnen gegevens worden gehaald met betrekking tot de gemiddelde netto vlottende schuld. Dit bedrag mag de kasgeldlimiet –dit is de maximaal toegestane netto vlottende schuld- niet overschrijden. Het percentage voor de kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal, zijnde afgerond € 110 miljoen. Het bedrag van de kasgeldlimiet bedraagt afgerond € 9,3 miljoen.

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Netto vlottende schuld				
Omvang vlottende schulden	17.699	20.190	7.713	8.880
Omvang vlottende middelen	583	829	75	100
Netto vlottende schuld	17.116	19.361	7.638	8.780
Toegestane kasgeldlimiet				
Omvang begroting 2014 (=grondslag)	110.052	110.052	110.052	110.052
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	9.354	9.354	9.354	9.354
Toets kasgeldlimiet				
Ruimte onder kasgeldlimiet			1.716	574
Overschrijding kasgeldlimiet	- 7.762	- 10.007		

Opgemerkt wordt dat de bedragen per kwartaal bij de netto vlottende schuld en middelen het gemiddeld bedrag per kwartaal is. Zoals u ziet is de kasgeldlimiet in twee kwartalen overschreden. Om binnen de kasgeldlimiet te blijven is in 2014 1 langlopende geldlening van € 10 miljoen aangetrokken.

Koersrisico

In 2014 heeft de gemeente geen overtollige middelen uitgezet.

Kasbeheer

Het kasbeheer bestaat uit het saldo- en liquiditeitenbeheer en het beheer van de geldstromen van de debiteuren en crediteuren. Dagelijks wordt erop toegezien dat de liquiditeitenpositie van voldoende omvang is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen. Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd door de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Naast een rekening bij de BNG heeft de gemeente nog een betaalrekening bij de Rabobank. In verband met een effectief saldobehoor en ter voorkoming van extra rentelasten worden positieve saldo regelmatig van deze rekening gestort naar de betaalrekening van de BNG.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekeningcourantrekening. Voordat middelen worden aangetrokken met een looptijd korter dan 1 jaar, maar langer dan een maand, moet bij minimaal 2 instellingen een offerte worden gevraagd. Kasgeldleningen met een looptijd korter dan een maand worden uit praktische overwegingen meestal afgesloten bij de huisbankier (BNG).

Het kasbeheer bestaat naast het liquiditeitenbeheer uit het beheer van de geldstromen van de debiteuren en crediteuren. De wettelijke betaaltermijn voor inkomende facturen bedraagt 28 dagen na dagtekening van de factuur, tenzij er redenen zijn om hiervan af te wijken. Over 2014 is 88% van de facturen voldaan binnen de wettelijke termijn.

Het debiteurenbeheer omvat het zorg dragen voor een tijdige ontvangst van betalingen. De betaaltermijn van uitgaande facturen bedraagt standaard 30 dagen na dagtekening van de factuur, tenzij anders is aangegeven.

De inning van belastingdebiteuren geschiedt zoveel mogelijk door middel van automatische incasso. Gemiddeld maakt 59% van de belastingdebiteuren gebruik hiervan. In 2013 was dit 56%. In 2014 zijn er meer automatische incasso's ingetrokken wegens onvoldoende saldo op de rekeningen van de belastingdebiteuren. Met ingang van 1 februari 2014 kunnen automatische incasso's tot 1 dag voordat tot daadwerkelijke inning wordt overgegaan worden ingetrokken. Daarnaast wordt met ingang van deze datum de terugboekingstermijn verlengd van 30 dagen naar 56 dagen.

Financieringspositie

Net als in het bedrijfsleven is het bij de gemeente belangrijk om te weten of zij haar kortlopende en langlopende verplichtingen na kan komen. Hierbij wordt gekeken naar de stand van de investeringen enerzijds en de aanwezige financieringsmiddelen anderzijds. Als de boekwaarde van de investeringen groter is dan de aanwezige financieringsmiddelen, is er sprake van een financieringstekort. Van een financieringsoverschot is sprake als er minder is geïnvesteerd dan de aanwezige financieringsmiddelen. De gemeente beschikt over de volgende financieringsmiddelen: algemene en bestemmingsreserves, voorzieningen en langlopende leningen.

bedragen x € 1.000				
Financieringsbehoefte	Begroting 01-01-2014	Rekening 01-01-2014	Rekening 31-12-2014	Verschil
Boekwaarde				
Boekwaarde vaste activa incl. voorraden	124.847	118.019	121.019	3.001
Boekwaarde leningen u/g	30.843	28.983	20.119	- 8.864
Totaal boekwaarde	155.690	147.002	141.138	- 5.864
Aanwezige financieringsmiddelen				
Eigen vermogen				
Reserves	43.507	59.034	58.438	- 596
Resultaat boekjaar		2.939	1.713	- 1.225
Totaal eigen vermogen	43.507	61.972	60.151	- 1.821
Vreemd vermogen				
Voorzieningen	5.848	5.865	5.622	- 242
Langlopende leningen	77.248	75.948	71.337	- 4.611
Totaal vreemd vermogen	83.096	81.812	76.959	- 4.853
Totaal financieringsmiddelen	126.603	143.785	137.110	- 6.674
Financieringstekort (-/-) c.q. overschot (+/+)	- 29.087	- 3.217	- 4.028	- 811

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt is het financieringstekort met € 811.000 toegenomen. Deze wordt enerzijds veroorzaakt door investeringen, afname van boekwaarde door afschrijvingen en door het aantrekken van een langlopende geldlening van 10 miljoen en de verrichte aflossingen.

De verrichte investeringen hebben betrekking op onderwijs (parkeerplaats Onderwijs Adviescentrum, brede school Steenwijk-West en noodlokaal Tuk), nieuwbouw kleed- en wasruimte sportaccommodatie Vollenhove, sporthal, riolering (Sint Jans klooster, Tukseweg, Jan van Riebeekstraat, Wanneperveen, Scheerwolde, Rozenstraat, Oldemarkt, Willemsoord, Groenestraat Blokzijl en Vollenhove, Voorpoort, Kerkweg Giethoorn, (mini)gemalen, baggeren), activeren starterleningen, aankoop kavels Matthijs Kiersstraat 2 en 4, grondbedrijf, uitgifte diverse kavels in erfpacht en aankoop Kerkstraat 7 en 9a te Blokzijl.

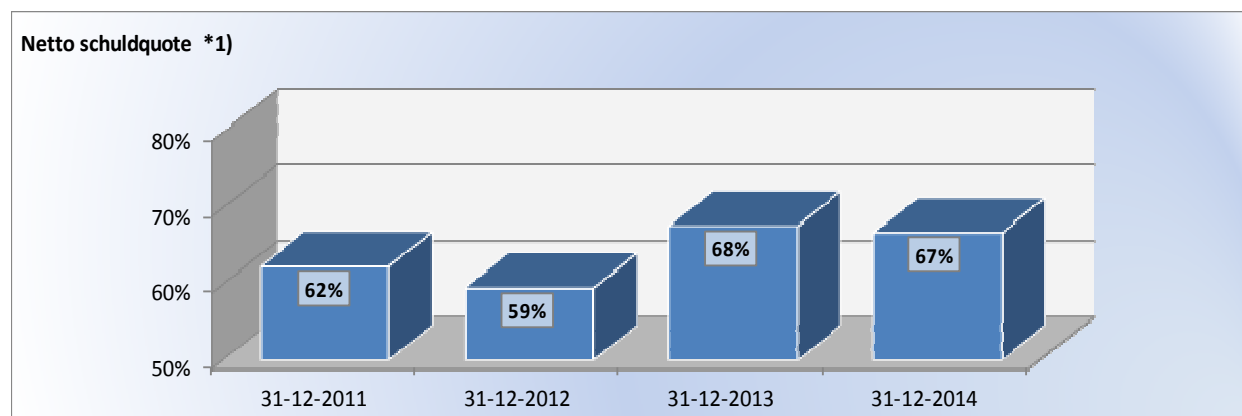
Ook zijn er investeringen voor de bedrijfsvoering gedaan. Te denken valt aan investeringen op het gebied van automatisering (storage, werkplekbekabeling, diverse software applicaties en digikoppeling) en tractie (4 auto's openbare werken, bedrijfsbusjes en 3 aanhangstrooiers).

Schuldpositie

Met ingang van 1 januari 2014 is de Wet HOF van kracht. In deze wet zijn afspraken gemaakt tussen de deelnemende landen van Europese Unie en de Europese Monetaire Unie (EMU). De lidstaten zijn onder meer een maximaal schuldenplafond en EMU tekort overeengekomen. Het EMU tekort betreft de totale overheid, dus ook de gemeente. Voor 2014 bedroeg het toelaatbare tekort voor de gehele overheid 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Voor de gemeenten is dit tekort bepaald op 0,32% van het BBP.

Het maximale schuldenplafond is ingevoerd om de deelnemende landen te behoeden voor te hoge overheidsschulden. Te hoge schulden hebben immers een remmende werking op de economie en kunnen zelfs uit de bocht vliegen bij blijvende krimp van de economie.

In verband met de economische crisis in Europa heeft de ontwikkeling van de schuldenlast de nodige aandacht. De netto schuldquote biedt inzicht in de ontwikkeling van deze schuldenlast.

Hoe komt de netto schuldquote tot stand ?

In onderstaande tabel treft u de opbouw van de netto schuldquote aan. Ten opzichte van 2013 valt de netto schuldquote iets lager uit. Bij de berekening van de quote blijven de verstrekte langlopende geldleningen aan bijvoorbeeld woningcorporaties en de voorraden (onderhanden werk en bouwgronden in exploitatie) buiten beschouwing.

De netto schuldquote is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000

Netto schuldquote	31-dec-2011	31-dec-2012	31-dec-2013	31-dec-2014
Schulden				
Langlopende geldleningen	65.510	58.431	75.948	71.337
Kortlopende geldleningen	6.278	10.889	9.079	10.252
Crediteuren (overige schulden)	5.914	8.892	9.518	6.002
Overlopende passiva	9.334	9.340	5.591	4.509
Totaal Schulden	87.036	87.552	100.135	92.100
Tegoeden				
Kortlopende vorderingen	13.933	15.041	20.705	16.446
Liquide middelen	60	66	63	61
Overlopende activa	884	267	202	228
Totaal Tegoeden	14.877	15.374	20.970	16.735
Schulden - tegoeden	72.159	72.178	79.165	75.365
Inkomsten voor bestemming reserves	115.752	121.315	116.975	112.901
Netto schuldquote (Schulden - Tegoeden) / Inkomsten voor bestemming reserves	62%	59%	68%	67%

Schatkistbankieren

Ingaande 2014 is op grond van de wet FIDO schatkistbankieren ingevoerd. Op 16 juli 2014 is in het staatsblad aan alle openbare lichamen de rapportage verplichting aan de openbare lichamen opgelegd. Gemeenten die beschikken over overtollige middelen zijn verplicht deze middelen ten gunste van 's Rijks schatkist te brengen. In de praktijk houdt dit in dat saldi boven een bepaald drempelbedrag worden overgeboekt op een bankrekening bij het Rijk. Het drempelbedrag is afhankelijk van het begrotingstotaal van de gemeente. In 2014 heeft de gemeente Steenwijkerland geen gebruik hoeven maken van schatkistbankieren.

		bedragen x € 1.000			
Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	-	-	792
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	Kwartaalcijfer op per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-	-	-	9
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	110.052	110.052	110.052	110.052
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	110.052	110.052	110.052	110.052
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = (2b)*0,75% + (2c)*0,2% met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	825	825	825	825
(3a) = (2) > (1)	Ruimte onder het drempelbedrag	825	825	825	817
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

3.6 Bedrijfsvoering

In lijn met de bestuursstijl die het nieuwe college voor ogen heeft wordt in het nieuwe collegeprogramma als ambitie uitgesproken dat de gemeentelijke organisatie een dienstverlenende en uitnodigende houding heeft naar de samenleving; samen zoeken naar mogelijkheden is daarbij belangrijker dan uitgaan van beperkingen. Dit sluit naadloos aan bij de ontwikkeling die de organisatie de laatste jaren heeft ingezet waarin ze zich wil onderscheiden als betrouwbaar, wendbaar en “van en voor de Steenwijkerlandse samenleving”.

In 2014 is (met succes!) veel geïnvesteerd in het opstellen van de Toekomstagenda voor de organisatie, met als centrale thema's: dienstverlening, participatie, samenwerking en interne organisatie. Daarnaast is uiteraard ook verder uitvoering gegeven aan de Strategische Personeelsplanning en is het medewerkeronderzoek uitgevoerd. Zoals blijkt uit het onderstaande overzicht zijn van de plannen voor 2014 de meeste resultaten behaald en de meeste acties voltooid.

Dit resultaat willen wij behalen		Dit gaan we concreet doen in 2014		Toelichting
Meerjarige duidelijke koers voor de organisatie	X	Concernplan	X	Grote stappen gezet in 2014 met als resultaat de toekomstagenda. Concernplan is inmiddels gereed.

Wij zijn een betrouwbare organisatie

Dit resultaat willen wij behalen		Dit gaan we concreet doen in 2014		Toelichting
Geen integriteitschendingen	✓	Integriteitscampagne	✓	
Geen meldingen schending (informatie) beveiliging	✓	Integraal risicomanagement, inclusief projecten	X	Voor projecten is de pre-scan in 2014 geïmplementeerd. Dit is een risico instrument gebaseerd op de “gradatiemethode”. De ontwikkeling van een integraal risicomanagement instrument is een meerjarig traject.
		Integraal beveiligingsbeleid en -baseline (hiermee wordt gemeten of de organisatie de beveiliging op orde heeft)	X	VNG Baseline is de basis voor het beveiligingsbeleid. O.b.v. de baseline is in 2014 een GAP-analyse / impact analyse uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden in een meerjarenplan gezet en per jaarschijf opgepakt.
Rechtmatig handelen	✓	Activiteitenprogramma juridische kwaliteitszorg	✓	
		Audit meerjarenprogramma, jaarschijf 2014	✓	
Informatiehuishouding op orde	X	Bedrijfsarchitectuur opstellen	✓	
		Basisregistraties conform landelijke doelen 2014 NUP (Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid), inclusief koppelingen	X	In lijn met de landelijke vertragingen vindt de uitvoering in 2015 plaats

		Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT): transitie naar integrale kaart	✗	Vertraging vanwege het niet tijdig leveren van de afgesproken kwaliteit door de leverancier, maar de deadline van 1/1/2016 staat niet onder druk.
Duidelijke servicenormen, o.a. m.b.t. afdoening brieven en telefonische bereikbaarheid		Zie programma Steenwijkerland tot uw dienst		

Wij zijn een efficiënte en wendbare organisatie

Dit resultaat willen wij behalen		Dit gaan we concreet doen in 2014		Toelichting
Blijvende match werk – medewerker, brede en blijvende inzetbaarheid, (interne en externe) mobiliteit	✓	Project Wendbare organisatie, inclusief van werk naar-werk trajecten en gerichte scholings- en opleidingstrajecten	✓	
Gerealiseerde taakstelling bedrijfsvoering (formatief en financieel)	✓	Verlaging formatie conform formatieplan Strategische PersoneelsPlanning (SPP)	✓	SPP ligt op koers. Twee maal per jaar vindt rapportage over de voortgang plaats.
		Benchmarking ICT en bedrijfsvoering	✓	Benchmarking vindt plaats via deelname aan landelijk instrument “vensters voor bedrijfsvoering”.
		Inhuur onder 10% loonsom	✓	
Optimalisatie productiviteit	✓	1 doelmatigheidsonderzoek	✗	Plan van aanpak is beschreven. Uitvoer vindt plaats voorjaar 2015.
		Ziekteverzuimmanagement (onder 4,5%)	✗	4,6% in 2014
		Procesoptimalisatie, inclusief inbouw interne controle	✓	
		Digitalisering, onder andere postproces in relatie tot zaakgericht werken	✓	
		Portfoliosturing op ICT projecten (het inrichten van een besluitvormingsproces en governance over de totale set (het portfolio) aan actieve en toekomstige projecten), balans ambitie en capaciteit	✓	
		Interne regeldruk beperkt houden	✓	
Integraal werkende organisatie	✗	Programma-coördinatie / sturing in relatie tot lijnmanagement verduidelijkt	✗	Inspanningen zijn vooral gericht geweest op de ontwikkeling van de toekomstagenda.
		Managementontwikkeltraject, mede gericht op resultaatafspraken met medewerkers en Het Nieuwe Werken	✗	Nieuwe werken ✓ De workshop voor MD-traject is niet gehouden.
		Aanpassing organisatie(structuur) aan o.a. krimp	✓	Er hebben kleine aanpassingen plaatsgevonden in relatie tot krimp. Grote nog niet aan de orde.
Regionaal samenwerken	✓	Vervolg op verkenning mogelijkheden regionale	✓	Proces loopt en wordt vervolgd in 2015 (MO).

		samenwerking op de 3 decentralisaties		
		Samenwerking op enkele domeinen in de bedrijfsvoering	✓	
		Samenwerking in de waterketen met waterschap en gemeenten	✓	

Wij zijn een organisatie van en voor de Steenwijkerlandse samenleving

Dit resultaat willen wij behalen		Dit gaan we concreet doen in 2014		Toelichting
Open organisatie met oog voor de samenleving	✓	Communiceren resultaten omnibusenquête en inzetten burgerpanel	✓	
		Vergrote diversiteit wat medewerkers betreft Arbeidsmarktprojecten: o.a. bieden van stageplaatsen, functies voor NoordWestGroep, leerwerktrajecten	✓	26 stagiaires 11 medewerkers NWgroep, 10 werkervaringsplaatsen
		Uitwerking netwerkorganisatie en -sturing, daarbij passende vaardigheden	✗	Het vertalen van de toekomstagenda naar HRM beleid vindt plaats in 2015.
Een MKB-vriendelijk aanbestedingsbeleid	✓	Overleg met lokaal bedrijfsleven inzake inkoop, vertaling naar beleid	✓	
Goed werkgeverschap	✓	Medewerkertevredenheids-onderzoek	✓	
Goede dienstverlening, gastvrijheid	✓	Digitale ontsluiting gegevens via, mijn.overheid.nl	✗	Voor 2015 staat invoering van de NUP-bouwstenen op de projectenkalender. Dat betekent dat dit jaar de digitale ontsluiting van documenten en statussen via MijnOverheid voor inwoners gerealiseerd gaat worden. Het gaat dan concreet om aansluiting op MijnOverheid Lopende zaken en MijnOverheid Berichtenbox.
		Voor het overige zie het programma Steenwijkerland tot uw dienst		

3.7 Uitvoering grondbeleid 2014

Het jaar 2014 lijken de kavelverkoop in het lage en middensegment conform de gemaakte planning te verlopen, het hogere segment blijft nog achter. Al met al heeft het grondbedrijf van de gemeente qua grondverkoop iets meer gronden verkocht dan begroot.

Definitie grondbeleid

Het grondbeleid van de gemeente Steenwijkerland is als volgt gedefinieerd:

Het op verantwoorde wijze handhaven dan wel wijzigen van het bestaande grondgebruik ten behoeve van gebiedsontwikkeling (het ontwikkelen van nieuwe gebieden om in te wonen, werken en recreëren) en onroerende zaken (tijdelijk beheer), dan wel het op een actieve manier realiseren van gewenste veranderingen in het grondgebruik, waarbij het steeds meer gaat om het stimuleren van derden om te investeren in onroerend goed en openbare ruimte tegen een goede prijs/kwaliteit verhouding, binnen de daarvoor te stellen termijnen en tegen maatschappelijk aanvaardbare offers, opdat dit past in de door de gemeente geformuleerde doelstellingen op het gebied van het ruimtelijk beleid, gebaseerd op de behoefte aan woon-, werk- en utiliteitsvoorzieningen met bijbehorende infrastructuur en leefomgeving.

Grondverwerving

Er is in 2014 een kleine hoeveelheid grond toegevoegd aan de voorraad, hetgeen voort is gekomen uit afspraken die in het verleden zijn gemaakt. In het project Scheerwolde is een klein deel van de openbare ruimte overgenomen van de ontwikkelaar. Dit om zo, wanneer nodig, inritten naar de kavels te kunnen realiseren.

Programma Woningbouw

In 2014 zijn er in totaal 24 woningbouwkavels verkocht, terwijl er 22 kavels begroot waren. De fasering in de diverse projecten komen nu in lijn met de gerealiseerde verkoop. Ook voor de komende jaren is het aantal geprognoseerde kavelverkoop behouden ingeschat. Van belang is om de projecten goed aan te laten sluiten op de vraag uit de markt, zodat de verkoop van kavels op niveau blijft.

Programma Bedrijventerreinen

Voor het te realiseren programma bedrijventerreinen was voor 2014 uitgegaan van een totale opbrengst van € 432.000,-. In 2014 is er voor ca. € 165.000,- aan bedrijventerreinen verkocht en dus minder dan voorzien. Belangrijkste oorzaak is dat bedrijven nog steeds moeite hebben met het gefinancierd krijgen van investeringen. Voor 2015 wordt rekening gehouden met een vergelijkbare opbrengst. De verwachting is dat na langdurige stagnatie, investeringen in huisvesting mondjesmaat zal aantrekken.

Resultaten

De prognose van het gezamenlijk resultaat 2014 tot en met 2035 van de onderhanden grondexploitaties was per ultimo 2013 € 9,1 miljoen positief. In 2014 is conform Besluit Begroting en Verantwoording per saldo circa € 132.000,- winst genomen. Mede door het in de tijd uitfasen van een aantal projecten is het verwachte resultaat van de diverse grondexploitaties op eindwaarde verslechterd met ca. € 286.000,-. De prognose van het gezamenlijk resultaat tot en met 2035 van de onderhanden grondexploitaties is per ultimo 2014 ca. € 8.822.000,- positief. Bij het bepalen van dit gezamenlijk resultaat is uitgegaan van marktconforme prijsniveaus.

Door de veranderingen in de grondexploitaties kunnen er in verschillende projecten winsten genomen worden en moeten in andere projecten verliezen worden genomen. Per saldo betekent dit voor 2014 een winst binnen het grondbedrijf. Deze winst wordt verrekend met de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG). De ARG behoudt hierdoor de minimaal gewenste buffer van € 4.000.000,-.